Zał. Nr 1 do uchwały Nr 89/22
Rady Miejskiej w Strzegomiu
z dnia 24 listopada 2022 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STRZEGOM

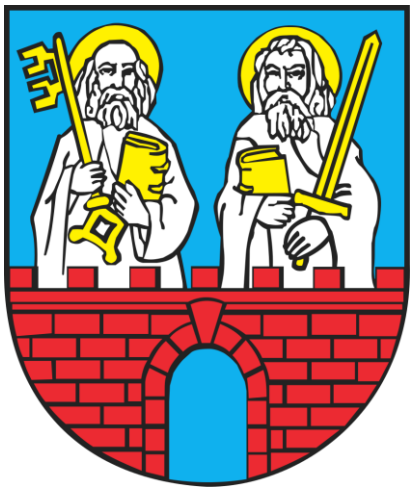

Tekst ujednolicony

Zespół projektowy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom przyjętego uchwałą Nr 62/20 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 28 sierpnia 2020 r.

mgr inż. Sabina Gontarewicz-Dziwińska
- Główny Projektant
mgr inż. Barbara Borkowska
- Projektant
Mgr inż. Marek Osadca
- Projektant
mgr inż. Rafał Odachowski
-Ochrona środowiska

Zespół projektowy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom przyjętego uchwałą Nr 89/22 z dnia 24 listopada 2022 r.
Sylwia Wróbel – Pracowania Projektowo – Usługowa
główny projektant: mgr Inż. Sylwia Wróbel

Spis treści:

I. WSTĘP 5

1. Studium jako element krajowego systemu planowania 6
2. Studium jako element lokalnego systemu planowania 6
3. Zadania studium 6
4. Najważniejsze podstawy prawne opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom 6
5. Wykaz podstawowych źródeł informacji 7
6. Opracowania specjalistyczne 8
7. Informacje i wnioski zgłaszane w trakcie opracowania projektu zmiany studium: 8

II. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 9

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu 9
2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony 13
3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. 14
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 23
5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych 57
6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia 57
7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia 59
8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy 60
9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych 78
10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych 80
11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych 80
12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych 80
13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami 84
14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych 84
15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej 86

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 88

1. Wizja Gminy Strzegom 88
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów 88
3. Wytyczne ogólne 89
4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy 91
5. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk 99
6. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 99
7. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej 101
8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 101

9. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy 102
10. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz obszary przestrzeni publicznej oraz obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne 102
11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 102
12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych 102
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 103
14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady 103
15. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji 103
16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 104
Źródło: Decyzja Nr 3 Ministra Infrastruktury I Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych 105
17. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie. 105
18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej ~~*100*~~ *500* kW wraz z ich strefami ochronnymi 105
19. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń 105

I. WSTĘP

Podstawą opracowania jest art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020, 293 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2014 r. Nr 118, poz.1233).
Do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 23/15 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 19 marca 2015 r.
Sporządzenie projektu zmiany studium poprzedzone zostało analizami i oceną zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy, z której wynika potrzeba opracowania nowego dokumentu, dostosowanego do aktualnego stanu prawnego, a także przedstawiającego bieżące potrzeby gminy w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Nowy dokument stanie się narzędziem służącym kształtowaniu polityki przestrzennej gminy, zgodnie ze sporządzanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację dotychczas obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom" przyjętego Uchwałą Nr 36/17 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2017 r.
Na zawartość merytoryczną składają się:

- diagnoza stanu istniejącego – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- polityka przestrzenna gminy – kierunki zagospodarowania przestrzennego,

Dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzegom stanowi załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Strzegomiu i zawiera:

- Część tekstową, obejmującą uwarunkowania rozwoju przestrzennego oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego
- Część graficzną, składającą się z załączników graficznych zawierających:
  - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – mapa w skali 1:10 000
  - Kierunki zagospodarowania przestrzennego – mapa w skali 1:10 000

Aktualność studium, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jest okresowo oceniana przez Burmistrza, który dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych. Na podstawie analiz dokonanych przez Burmistrza, Rada Miejska podejmuje uchwałę o zmianie studium w całości lub w części.

Jednocześnie zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r., poz. 283 z późn.zm.) została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.
Niniejsza zmiana studium jest opracowana kompleksowo i obejmuje obszar administracyjny gminy Strzegom. Nie stanowi zatem jedynie wybranych fragmentów gminy.

Zmiana studium na podstawie uchwały Nr 86/21 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom.

W roku 2021 uchwałą Nr 86/21 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 27 października 2021 r. przystąpiono do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom.
Zmiana dotyczy wyłącznie części tekstowej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom, głównie w zakresie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z uwzględnieniem ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustaw o odnawialnych źródłach energii (Dz.U z 2021 r. poz. 1873) oraz korekt ustaleń w zakresie warunków technicznych i środowiskowych. Nie wprowadza się zmian w kategoriach terenów ustalonych w obowiązującym studium oraz ich granic. Zmiana studium ma więc zasadniczo funkcję regulacyjną.

Wprowadzone zmiany w tekście Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom oznaczono kolorem czerwonym.

Nie wprowadza się zmian na rysunkach studium.

1. Studium jako element krajowego systemu planowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju oraz planu zagospodarowania województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy.

Ustalenia zawarte w powyższych dokumentach determinują rozwój przestrzenny gminy, w szczególności zaplanowane inwestycje ponadlokalne, strategiczne dla kraju oraz regionu w tym również obszary objęte lub przewidziane do ochrony.

2. Studium jako element lokalnego systemu planowania

Studium służy określeniu polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Sporządza je Burmistrz Strzegomia, a uchwala Rada Miejska w Strzegomiu. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ustalenia tego dokumentu jakkolwiek obowiązują zarówno Radę Miejską, Burmistrza jak i organy i jednostki podlegające Radzie, nie mają jednak mocy obowiązującej w stosunku do podmiotów samodzielnie gospodarujących na obszarze gminy. Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest elementem lokalnego systemu planowania strategicznego, w którym następuje wpisanie celów sformułowanych w strategii rozwoju gminy. Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążąc organy i jednostki samorządu lokalnego oraz organy, które je uzgodniły i zaopiniowały.

3. Zadania studium

Celem studium jest sformułowanie polityki przestrzennej Gminy Strzegom, przez ustalenie zasad rozwoju i kształtowania jej struktury w zakresie:

- umożliwienia wielofunkcyjnego rozwoju z zachowaniem zasad ładu przestrzennego i zasady zrównoważonego rozwoju,
- stworzenia odpowiednich warunków rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji,
- poprawę ładu przestrzennego oraz minimalizację sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji,
- poprawa warunków życia mieszkańców gminy,
- zwiększenie konkurencyjności obszaru gminy,
- ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- ochrony środowiska przyrodniczego,
- zapewnienie możliwości rozwoju przedsiębiorczości, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego, a także potrzeby zwiększenia efektywności gospodarczej,
- wyznaczenia obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- aktualizacji studium wynikającej ze zmiany zapisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w związku wejściem w życie ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu oraz ustawa o rewitalizacji.
- wykorzystania zróżnicowanych uwarunkowań i zapewnienia zrównoważonego rozwoju Gminie Strzegom,
- studium ma służyć promocji gminy poprzez przedstawienie jej walorów, oraz możliwości inwestowania.

4. Najważniejsze podstawy prawne opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020, poz. 293 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2014 r. Nr 118, poz.1233),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2020.0.1219 t.j.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2020.0.797 t.j.),
- Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2020.0.55 t.j.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2017.0.1161 t.j.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2020.0.6 t.j..),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. Dz.U.2020.0.282 t.j..),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U.2020.0.310 t.j..),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo górnicze i geologiczne (Dz.U.2020.0.1064 t.j.),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U.2020.0.470 t.j. .),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.0.713 t.j..),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2020.0.283 t.j.),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U.2019.0.2410 t.j.),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.2016.0.124 t.j.).

5. Wykaz podstawowych źródeł informacji

Głównymi źródłami informacji na temat Gminy Strzegom były:

- informacje zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych miejscowości gminy Strzegom,
- informacje zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (Uchwała Nr XLVIII/1622/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r. opublikowana w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 22 maja 2014 r. poz. 2448.),
- inwentaryzacja bezpośrednia obszaru miasta i gminy wykonana przez zespół projektowy marzec/ kwiecień 2016 roku,
- informacje uzyskane od użytkowników i zarządców komunalnych urządzeń sieciowych,
- wydawnictwa statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- plany i programy gminne,
- Instytut Rozwoju Terytorialnego Dawida 1a, 50-527 Wrocław.

Szczegółowy wykaz źródeł:
- Strategia Rozwoju Gminy Strzegom (Uchwała Nr 65/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 27 września 2018 r.),
- Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą 2030 r. (Uchwała Nr 51/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 9 lipca 2018 r.)
- Lokalny Program Rewitalizacji (Uchwała Nr 103/16 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 8 listopada 2016 r. zmieniająca Uchwałę Nr 85/15 Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Strzegom Na lata 2015 – 2025),
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (Uchwała Nr XLVII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzegom, zatwierdzone uchwałą Nr 36/17 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2017 r.
- Program ochrony środowiska dla Gminy Strzegom na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 - Aktualizacja,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Strzegom 2016,
- Plan Odnowy Miejscowości Goczałków na lata 2008 – 2015,
- Plan Odnowy Miejscowości Jaroszów na lata 2008 – 2015,
- Plan Odnowy Miejscowości Kostrza na lata 2008 – 2015,
- Plan Odnowy Miejscowości Olszany na lata 2008 – 2015,
- Plan Odnowy Miejscowości Tomkowice na lata 2008 – 2015,

– Obowiązujące planu miejscowe.

6. Opracowania specjalistyczne

- STRZEGOM. Studium hist.-urbanistyczne miasta. Wrocław 1955. M. Przyłęcki, 21 s., fot. brak, 4 pl., 1 rys., (dodatkowo dublety pl. i rys.)
- Studium hist.-urbanistyczne miasta. Wrocław 1978. W. Wilczyńska, fot. T. Stalmarski, Z. Niziałkowski, tom II, 74-195 fot. + fot. nr 137a.
- Studium hist.-architektoniczne wieży ratusza. Wrocław 1971. J. Eysymontt, fot. J. Bom, 2 + 1-26 s., 1-21 fot.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego – Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław, listopad 2005,
- Plan urządzeniowo-rolny, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław, lipiec 2003 r.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 roku – www.wroclaw.pios.gov.pl
- Informacje statystyczne zawarte w rocznikach statystycznych i publikacjach urzędu ,
- Mapy ewidencji gruntów wraz z wypisami z ewidencji gruntów w układzie struktur własnościowych,
- Midas – Złoża kopalin, Rejestr obszarów Górniczych, Gospodarka surowcami -Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy(http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web)
- ISOK – Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (http://mapy.isok.gov.pl/imap/)
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – (https://www.gdos.gov.pl/)
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – Rozpoznawanie, bilansowanie i ochrona wód podziemnych w celu ich racjonalnego wykorzystania przez społeczeństwo i gospodarkę (http://www.psh.gov.pl/)
- Instytut Rozwoju Terytorialnego – (https://www.irt.wroc.pl/)
- Geoportal (http://www.geoportal.gov.pl)
- Internetowy Serwis Miasta i Gminy Strzegom (http://www.strzegom.pl/2004/strony/polozenie_plan_miasta.htm)
- System Informacji Przestrzennej (http://strzegom.e-mapa.net/)

7. Informacje i wnioski zgłaszane w trakcie opracowania projektu zmiany studium:

– wnioski składane zgodnie z art. 11 pkt. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez osoby zainteresowane, mieszkańców gminy oraz zainteresowane instytucje,

– informacje składane zgodnie z art. 11 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium.

II. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Gmina Strzegom jest gminą miejsko - wiejską, położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie świdnickim. Na sieć osadniczą gminy składają się miasto Strzegom oraz 22 jednostki wiejskie. Obszar gminy graniczy z gminami: Mściwojów i Udanin (od północy), Jaworzyna i Żarów, (od wschodu), Świebodzice, (od południa) i Dobromierz (od zachodu).

Gmina położona jest w najdalej wysuniętej części Przedgórza Sudeckiego, w kierunku północno – zachodnim, wśród granitowych i bazaltowych pagórów, które przyjęły od miasta nazwę Wzgórz Strzegomskich. Wzgórza te wraz ze Wzgórzami Niemczańsko – Strzelińskimi i Masywem Ślęży tworzą charakterystyczny pas wzniesień, oddzielający krawędź Sudetów od Niziny Śląskiej. Pasmo to zwane Masywem granitowym Strzegom – Sobótka, wpływa na krajobraz rejonu. W obrębie gminy Strzegom, jak również w obrębie całego masywu granitowego zlokalizowanych jest kilkadziesiąt kopalń wydobywających granit.

Obecna struktura użytkowania gruntów w gminie nadal wskazuje na jej rolniczy charakter. Wyraźna jest jednak tendencja przyrostu terenów zurbanizowanych, zwłaszcza nowych terenów mieszkalnych oraz spadku terenów użytkowanych rolniczo. Funkcja rolnicza gminy w części wsi szczególnie w rejonie występowania złóż wyraźnie wypierana jest przez funkcję gospodarczą związana z wydobyciem. Efektem tej tendencji jest częściowa zmiana charakteru gminy, zwłaszcza miejscowości położonych w jej północno – zachodniej i północno – wschodniej części, w których dominującą jest funkcja przemysłowo – wydobywcza.

Na sieć osadniczą gminy o powierzchni 14.465 ha składają się miasto Strzegom o powierzchni - 2.049 ha oraz 22 jednostki wiejskie (Bartoszówek, Goczałków, Goczałków Górny, Godzieszówek, Granica, Graniczna, Grochotów, Jaroszów, Kostrza, Międzyrzecze, Modlęcin, Morawa Olszany, Rogoźnica, Rusko, Skarżyce, Stanowice, Tomkowice, Wieśnica, Żelazów, Żółkiewka), o zróżnicowanych wzajemnych relacjach i powiązaniach funkcjonalnych. Główną rolę w strukturze osadniczej pełni miasto Strzegom, które jest siedzibą władz gminy i ośrodkiem aktywności gospodarczej, opartej na eksploatacji i obróbce złóż granitu.

Obszar gminy graniczy z gminami:

- Mściwojów i Udanin (od północy)
- Jaworzyna i Żarów (od wschodu)
- Świebodzice (od południa)
- Dobromierz (od zachodu)

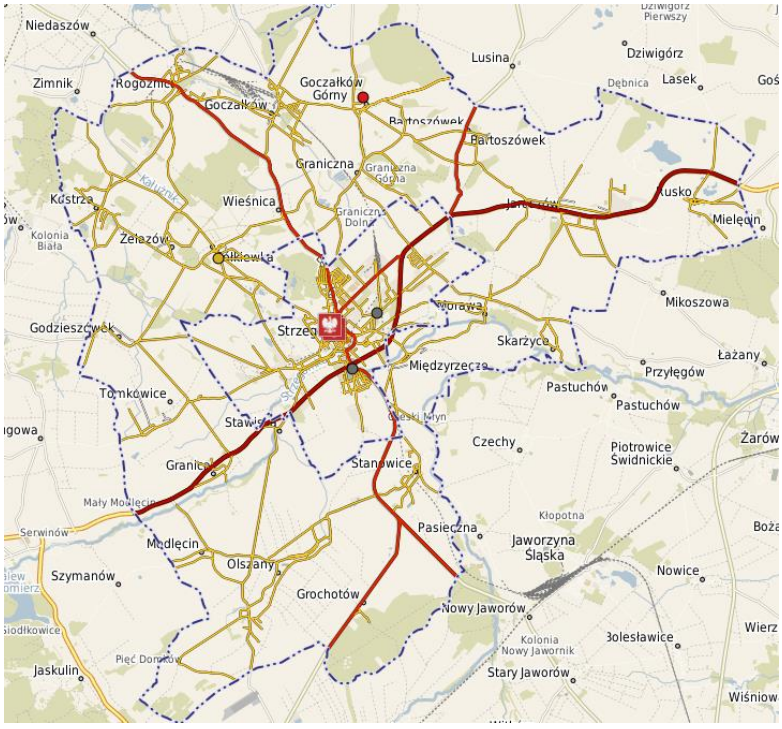

Rysunek 1. Układ komunikacyjny na terenie Gminy Strzegom
Źródło: www.strzegom.pl, 2020

Komunikacja

System transportowy oparty jest na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Sieć drogowa na terenie gminy Strzegom jest dobrze rozwinięta. Wszystkie miejscowości posiadają dogodne połączenia z układem dróg wyższych kategorii. Podstawową sieć drogową tworzą droga krajowa i wojewódzkie:
- droga krajowa nr 5,
- droga wojewódzka nr 345 klasy głównej G-1/2 relacji: Wilczków (DK94)-Budziszów Wielki – A4 (węzeł Budziszów Wielki)-Konary-Lusina-(DK5 k/Strzegomia),
- droga wojewódzka nr 374 klasy głównej G-1/2 relacji: Jawor (DK3)-Rogoźnica-Strzegom-Grochotów-Świebodzice (DK34),
- droga wojewódzka nr 382 klasy głównej G-1/2 relacji: (DW374 k/Stanowic) –Nowy Jarnołtów-Słotwina-(po DK35)-Świdnica-Dzierżoniów-(po DW384)-Dzierżoniów-Ząbkowice Śląskie-(po DK8)-Ząbkowice Śląskie-Kamieniec Ząbkowicki-Byczeń-gr. Województwa-Paczków (dk96)-granica państwa PL-CR Raczków/Biały Potok.

Pozostałe drogi są drogami gminnymi i powiatowymi. Drogi gminne cechuje nienajlepszy stan techniczny. Wymagają one modernizacji nawierzchni, podniesienia parametrów technicznych, (np. brak geometrii dróg, nienormatywność łuków). Zasadna jest również korekta niektórych przebiegów dróg wraz z wykonaniem niektórych obejść miejscowości (np. miasta Strzegom i wsi Wieśnica oraz Jaroszów) oraz wybudowania bezpiecznych ciągów pieszo – rowerowych. Obserwuje się również pojawienie uciążliwości związanej z przejazdami kolejowymi dla ruchu pieszego i samochodowego w mieście. Oprócz sieci komunikacji samochodowej przez obszar miasta i gminy przebiegają trzy linie kolejowe:
1) nr 137 Katowice – Legnica – jednotorowa, niezelektryfikowana, pierwszorzędna,
2) nr 302 Malczyce –Bolków - jednotorowa, niezelektryfikowana, znaczenia miejscowego,
3) nr 772 Strzegom Międzyrzecze – Strzegom Miasto, jednotorowa, niezelektryfikowana, nieczynna.

Na obszarze gminy Strzegom znajduję się jeden dworzec autobusowy zlokalizowany w mieście (ok. 1 km od rynku w Strzegomiu, w północno – wschodniej części miasta, w pobliżu największego osiedla mieszkaniowego).

Rysunek 2. Układ komunikacyjny na terenie Gminy Strzegom
Źródło: www.strzegom.pl, 2020

Uzbrojenie terenu

- **zaopatrzenie w wodę**

Źródłem zaopatrzenia w wodę są wody podziemne występujące w:
– piaskach i żwirach czwartorzędowych związanych z akumulacją rzeczną i fluwioglacjalną,
– piaskach i żwirach występujących w obrębie skał ilastych formacji trzeciorzędowej,
– zwietrzeliny oraz szczeliny i spękania w skałach krystalicznych podłoża paleozoicznego.
Czwartorzędowe piętro wodonośne wykorzystywane jest do celów gospodarczych przez studnie kopane na terenach niezwodociągowanych. Trzeciorzędowe piętro wodonośne ma podstawowe znaczenie użytkowe, stanowią je osady piaszczysto – żwirowe, eksploatowane przez ujęcia wody we wsiach: Rusko i Olszany. Wody podziemne występujące w obrębie paleozoicznego piętra wodonośnego są eksploatowane we wsi Żelazów. Stanowią również obszar zasilania poziomów wodonośnych czwartorzędu i trzeciorzędu. Według informacji uzyskanych od zarządcy sieci wodociągowej tj. Wodociągi i Kanalizacja Strzegom, Spółka z o.o., miasto i gmina zaopatrywana jest z 15 studni głębinowych (ujęć wody) poprzez stacje uzdatniania wody w miejscowości Olszany, Żelazów i Rusko.

1) Ze stacji uzdatniania wody Olszany zaopatrywane miejscowości: Strzegom, Olszany, Stanowice, Grochotów, Międzyrzecze, Stawiska, Granica, Modlęcin, Morawa, Wieśnica, Graniczna, Skarżyce, Tomkowice.

Liczba mieszkańców korzystających z wodociągu:
24 141 w tym miasto Strzegom 15 135 osób oraz z gminy Jaworzyna Śl. 303 osób w miejscowości Pasieczna (sprzedaż hurtowa wody).

Ujęcie w Olszanach posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych w łącznej ilości Qśrd = 5250 m3/h. Wydajność rzeczywista 3 789 m3/d*, w tym miasto Strzegom 2 482 m3/d*. *średnia z roku 2019

- Długość sieci wodociągowej rejonu dystrybucji SUW w Olszanach 123,0 km, w tym:
  - sieć przesyłowa 31,6 km, w tym dla miasta Strzegomia 16,4 km,
  - sieć rozdzielcza 91,4 km, w tym dla miasta Strzegomia 53,2 km.

Obszar miasta oraz wszystkie wsie położone w obszarze gminy są zwodociągowane.

Cała gmina objęta jest siecią wodociągową o łącznej długości 226,5 km, w tym

- sieć rozdzielcza – 123,9 km
- sieć przesyłowa – 53,6 km,
- przyłącza wodociągowe – 49 km.

2) Ze stacji uzdatniania wody Żelazów zaopatrywane są następujące miejscowości: Żelazów, Żółkiewka, Kostrza, Rogoźnica, Goczałków, Goczałków Górny, Godzieszówek.

Liczba mieszkańców korzystających z wodociągu: 3 247.

Ujęcie w Żelazowie posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych w łącznej ilości Qśrd = 570 m3/d. Wydajność rzeczywista 366 m3/d.

- Długość sieci wodociągowej rejonu dystrybucji SUW w Żelazowie 34,8 km, w tym:
  - sieć przesyłowa 15,0 km;
  - sieć rozdzielcza 19,8 km.

3) Ze stacji uzdatniania wody Rusko zaopatrywane są następujące miejscowości: Jaroszów, Rusko, Bartoszówek.

Liczba mieszkańców korzystających z wodociągu: 2 144.

Ujęcie w Jaroszowie posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych w łącznej ilości Qśrd = 400 m3/d. Wydajność rzeczywista 303 m3/d.

Długość sieci wodociągowej 19,7 km, w tym:
- sieć przesyłowa 7,0 km;
- sieć rozdzielcza 12,7 km.

- **odprowadzanie ścieków**

Na obszarze gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków w Strzegomiu i w Rusku. Siecią kanalizacyjną w całości objęte jest miasto Strzegom oraz miejscowości: Bartoszówek, Morawa, Międzyrzecze, Stanowice, Olszany i Graniczna oraz Goczałków Górny, Granica, Tomkowice, Wieśnica, Jaroszów, Rogoźnica, Goczałków, Kostrza, Żelazów, Żółkiewka, Godzieszówek i Modlęcin. Ponadto częściowo skanalizowana jest wieś Rusko.

1) Oczyszczalnia ścieków w Strzegomiu:

- Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej: 25 197 w tym miasto Strzegom 16 394 osób.

- Posiadane pozwolenia wodnoprawne: na odprowadzanie ścieków do rzeki Strzegomki w łącznej ilości *6 200* m3/d.

Przyłączone miejscowości: miasto Strzegom , Bartoszówek, Godzieszówek, Granica, Graniczna , Goczałków, Goczałków Górny, Jaroszów, Kostrza, Międzyrzecze, Modlęcin, Morawa Olszany , Rogoźnica, Stanowice, Tomkowie, Wieśnica, Żelazów, Żółkiewka.

Długość sieci kanalizacyjnej: 144,1 km w tym: Strzegom: *46,8* km (przedwojenne kolektory z kamionki: *17,7* km)

2) Oczyszczalnia ścieków Rusko:

Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacji sanitarnej : 150 osób.

Posiadane pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków w łącznej ilości 40,0m3/d. Przepustowość rzeczywista oczyszczalni: 12,0m3/d.

Długość sieci kanalizacyjnej: 0,7km.

- **elektroenergetyka**

Gmina Strzegom jest zelektryfikowana poprzez GPZ w Strzegomiu – stacja 110/20 kV R-Graby zlokalizowaną na obrzeżach miasta, powiązaną systemem elektroenergetycznym w Świebodzicach liniami 110 kV. Energia elektryczna jest dostarczana do odbiorców liniami średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe. Operatorem elektroenergetycznego systemu dystrybucyjnego na terenie Gminy Strzegom jest TAURON Dystrybucja S.A., Oddział w Wałbrzychu. Wsie zaopatrywane są w energię elektryczną liniami o napięciu 20 KV. W każdej wsi jest co najmniej jedna stacja transformatorowa od 100 KVA do 250 KVA umożliwiając zasilanie w energię o odpowiednich parametrach technicznych. Dostępność mocy energii elektrycznej mierzona w kW na 1 mieszkańca jest najniższa we wsiach: Bartoszówek, Goczałków, Goczałków Górny, Godzieszówek, Jaroszów, Kostrza, Rogoźnica, Rusko i Stanowice.
Pomimo stosunkowo małej mocy dostępnej w tych miejscowościach w każdej z nich występują jeszcze rezerwy. Wynika to prawdopodobnie z małej ilości sprzętu posiadanego przez mieszkańców (silniki elektryczne, sprzęt gospodarstwa domowego itp.). Przeciętnie w gminie zainstalowana moc wynosi 1,01 kW na mieszkańca i jest wystarczająca.

- **gazownictwo**

Zaopatrzenie w gaz odbywa się poprzez gazociągi wysokiego ciśnienia, w skład której wchodzą:

Gazociągi wysokiego ciśnienia:				
l.p.	Relacja/nazwa	PN [MPa]	Rodzaj gazu	DN[mm]
1	Tomkowice-Lubiechów	6,3	E	250/300
2	Legnica-Tomkowice	6,3	E	300/250
3	Odg. Bolków	6,3	E	100
4	Żarów-k/Tomkowice/Lubiechów	6,3	E	250

5	Odg. Strzegom	6,3	E	150
6	Odg. Strzegom Delma	6,3	E	100
7	Odg. Strzegom 2 Piłsudskiego	6,3	E	80
8	Odg. Strzegom 1 Armii Krajowej	6,3	E	100
Stacje gazowe i inne obiekty systemu przesyłowego				
1	Strzegom 1 ul. Armii Krajowej			
2	Strzegom 2 ul. Piłsudskiego			

Dla powyższych gazociągów obowiązują strefy kontrolowane określone w przepisach odrębnych – Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. z 2013r., poz. 640). Strefa kontrolowana sieci gazowej wysokiego ciśnienia, wskazana na rysunku studium stanowi obszar, w którym operator sieci gazowej jest uprawniony do zapobiegania działalności mogącej mieć negatywny wpływ na jej trwałość i prawidłową eksploatację.
Wsie nie są zgazyfikowane, gospodarstwa domowe zaopatrywane są bezprzewodowo.

- **gospodarka cieplna**

Największym komunalnym źródłem ciepła zasilającym miasto jest kotłownia miejska przy ul. Ofiar Katynia o mocy 4,8 MW, pracuje ona wyłącznie na potrzeby centralnego ogrzewania. Na obszarze miasta funkcjonują ponadto kotłownie lokalne zaspokajające potrzeby cieplne odbiorców, 6 z nich posiada moc powyżej 1MW. Pozostałe kotłownie o mocy poniżej 1 MW pracują jako niskoparametrowe, opalane przeważnie węglem lub koksem._Obszary wiejskie zaopatrywane są z lokalnych źródeł ciepła.

- **gospodarka odpadami**

Obszar gminy w zakresie gospodarki odpadami obsługiwany jest przez składowisko odpadów zlokalizowane w Jaroszowie.

Ustalenia rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

W zakresie planowania przestrzennego miasto i gmina Strzegom dysponuje miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które w całości pokrywają jej obszar. Dokumenty te są aktem prawa miejscowego i na ich podstawie Inwestorzy mogą uzyskać prawomocne pozwolenia na budowę.
Na podstawie przeprowadzonych analiz – uchwały w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzegom (ostatnia uchwała nr 75/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 11.10.2018r,) kształtowana jest polityka zmian oraz aktualizacji tych dokumentów. Są one sukcesywnie aktualizowane tak, by nadążać za zmianami w zakresie inwestycji oraz przepisami odrębnymi.

W gminie Strzegom występuje ukształtowana sieć osadnicza typowa dla obszaru Dolnego Śląska. Jest to przeważnie zabudowa zwarta posiadająca zachowany średniowieczny układ zabudowy. W skład zabudowy wiejskiej na obszarze gminy wchodzi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – zagrodowa i folwarczna, występująca w większości jednostek osadniczych, oraz obiekty usługowo-handlowe oraz obiekty użyteczności publicznej jak kościoły, szkoły, przedszkola. Nowo powstająca zabudowa na obszarach wiejskich z reguły jest zabudową mieszkaniową jednorodzinną, realizowaną poza historycznym układem wiejskim tworzącą z nim jedną całość funkcjonalno - przestrzenną. Zmiany charakteru produkcji rolnej spowodowały, że część obiektów gospodarczych (np. stodoły, budynki inwentarskie, zespoły folwarczne, w tym pałace) przestały pełnić swoją pierwotną funkcję i stały się zbędne, a tym samym nieużytkowane, przez co popadają w ruinę. Obiekty te częściowo adaptowane są na inne cele np. mieszkaniowe, produkcyjne czy usługowe. Zabudowa wiejska wraz z terenami stanowiącymi rolniczą przestrzeń produkcyjną i terenami leśnymi stanowi wykształcony krajobraz kulturowy podlegający ochronie.

Specyfika gminy Strzegom wynikająca z jej położenia w obszarze o dużych walorach krajobrazowych i kulturowych spowodowała, że poszczególne wsie wraz z przyległymi terenami tworzą kompleksy objęte ochroną.

Bardzo silny wpływ na stan ładu przestrzennego wpływa prowadzona na obszarze gminy Strzegom, działalność górnicza, związana z eksploatacją granitu oraz iłów, w wyniku której powstają zmiany w ukształtowaniu ziemi tj. wyrobiska (częściowo zamieniane w zbiorniki wodne) oraz hałdy.

Wieloletnia działalność górnicza prowadzona na obszarze gminy ma duży wpływ na zmianę naturalnego krajobrazu.

Po zaprzestaniu wydobycia, w celu prawidłowego zagospodarowania terenów pokopalnianych, niezbędne będzie przeprowadzenie prac rekultywacyjnych.

Najważniejszymi i najbardziej cennymi obszarami na terenie Gminy, które powinno się chronić są:

- układ przestrzenny miasta w granicach konserwatorskich stref ochronnych,
- Obszaru Chronionego Krajobrazu „Góra Krzyżowa" (Uchwała Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 28 października 1981 r. w sprawie utworzenia na terenie województwa Wałbrzyskiego parków krajobrazowych i obszarów Chronionego Krajobrazu – Dz.Urz. z dn. 09.11.1981 Nr 8, poz. 46; Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Góra Krzyżowa" - Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 10 grudnia 2008 r. Nr 317, poz. 3936),
- Pomnik Zagłady, na obszarze którego jest położone Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Obszar obozu zagłady (wpisany do rejestru zabytków pod nr A/4556/976 decyzja z dnia 9.04.1963 r.) wraz z kamieniołomem (wpisany do rejestru zabytków pod nr A/4558/1372/Wł decyzja z dnia 15.06.1992 r.)

Miasto Strzegom jest jednym z najstarszych miast w Polsce. Jego układ przestrzenny tworzył się na przestrzeni wielu lat. Od miasta lokacyjnego obejmującego stare miasto otoczone murami obronnymi z zachowanym układem przestrzennym i w przeważającej części układem funkcjonalnym do współczesnego kształtu miasta, w którym znalazła się zabudowa późniejsza głównie XIX i XX – wieczna wraz z zakładami przemysłowymi zlokalizowanymi w północno – zachodniej części miasta. W granicach miasta występują również tereny o charakterze zabudowy wiejskiej.
Średniowieczny układ miejski objęty jest ścisłą ochroną konserwatorską jak również zabudowa późniejsza (do początku XX w.).
Realizowana obecnie nowa zabudowa, głównie mieszkaniowa jednorodzinna, lokalizowana jest na obrzeżach miasta. Poza istniejącymi terenami zainwestowania miejskiego przewidziane są również nowe tereny produkcyjno – usługowe.

Istotnym elementem ładu przestrzennego jest układ komunikacyjny, w szczególności układ dróg tranzytowych.

Ustalenia rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Położenie geograficzne

Według podziału fizyczno – geograficznego polski gmina Strzegom położona jest na w północno - zachodniej części Przedgórza Sudeckiego (wsie: Rogoźnica, Goczałków Górny, Goczałków, Kostrza, Żelazów, Żółkiewka, Wieśnica, Graniczna, Bartoszówek, Jaroszów, Rusko, Morawa, Skarżyce oraz miasto Strzegom), na północ od doliny Strzegomki, która stanowi równinę Sudecką. Gmina położona jest w najdalej wysuniętej części Przedgórza Sudeckiego, w kierunku północno – zachodnim, wśród granitowych i bazaltowych pagórów, które przyjęły od miasta nazwę Wzgórz Strzegomskich. Wzgórza te wraz ze Wzgórzami Niemczańsko – Strzelińskimi i Masywem Ślęży tworzą charakterystyczny pas wzniesień, oddzielający krawędź Sudetów od Niziny Śląskiej. Pasmo to zwane Masywem granitowym Strzegom – Sobótka, wpływa na krajobraz rejonu.
Wzgórza Strzegomskie (pow. ok. 510 km), człon Przedgórza Sudeckiego są granitową infuzją w obrębie zmetamorfizowanych łupków paleozoicznych, przebitą przez żyły trzeciorzędowych bazaltów, które tworzą kulminację tych

wzgórz. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Krzyżowa (353 m n.p.m.) oraz Góra św. Jerzego oraz Góra Bazaltowa. Południowo - wschodni fragment gminy położony jest na Równinie Świdnickiej (Międzyrzecze, Stanowice, Grochotów, Olszany, Modlęcin, Stawiska) oraz fragmencie Obniżenia Podsudeckiego (Graniczna, Tomkowice, Godzieszówek). W obrębie gminy Strzegom, jak również w obrębie całego masywu granitowego zlokalizowanych jest kilkadziesiąt kopalń wydobywających granit. Specyficzne piętno nadają krajobrazowi kamieniołomy granitu i bazaltu w okolicy starego śląskiego grodu kasztelańskiego Strzegomia.

Budowa geologiczna

Północna część gminy tworzy falistą równinę o wysokości 200-300 m n.p.m. Ponad nią wznoszą się wyspowe, pojedyncze pagóry. Ich wysokości wahają się od 100 do 500 m wysokości względnej. Są to Wzgórza Strzegomskie mające charakter izolowanych wzniesień, najczęściej granitowych, przebitych żyłami bazaltu, których najwyższe wzniesienie – Góra Krzyżowa, osiąga 353 m n.p.m. Wzgórza te oddzielone są od Sudetów Obniżeniem Podsudeckim, które jest szeregiem łagodnych i niewysokich pagórków, rozciętych dolinami niewielkich cieków. Południowa i południowo – wschodnia cześć gminy leżąca w obrębie Równiny Świdnickiej jest raczej płaska i o wiele niższa - 200-231m.

Wzgórza Strzegomskie są północno – zachodnim członem Przedgórza Sudeckiego, położonym na północ od doliny Strzegomki, która stanowi granicę z Równiną Świdnicką. Są granitową intruzją w obrębie zmetamorfizowanych łupków paleozoicznych, przebitą przez żyły trzeciorzędowych bazaltów, które tworzą kulminację tych wzgórz. Od krawędzi Sudetów na południu, wyznaczonej sudeckim uskokiem brzeżnym na linii Złotoryja – Świebodzice, dzieli je szerokie na 5-10 km Obniżenie Podsudeckie o charakterze rowu tektonicznego wypełnionego morskimi osadami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi, na wschodzie dolina Strzegomki oddziela je od Równiny Świdnickiej, na zachodzie sąsiadują z Wysoczyzną Chojnowską. Granica północno – wschodnia jest mniej wyraźna i biegnie od okolic Legnicy. Mezoregion Równina Świdnicka, wzdłuż doliny rzeki Strzegomki graniczy od północnego – zachodu ze Wzgórzami Strzegomskimi, od południowego – zachodu z Obniżeniem Podsudeckim. Obszar Równiny Świdnickiej jest stosunkowo płaski, porozcinany tylko nieznacznie zagłębionymi dolinami rzek i potoków. Odgrywa też znaczną rolę komunikacyjną, ponieważ biegną tu ważne drogi i linie kolejowe. Obniżenie Podsudeckie stanowi naturalną granicę regionu. Równina Świdnicka ciągnie się od doliny Strzegomki po zachodnie podnóża Masywu Ślęży.

Wzgórza Strzegomskie są częścią rozległego masywu granitowego Strzegom – Sobótka, który jest wydłużony wzdłuż osi W-E, otoczoną aureolą formacji paleozoicznych skał osadowych. Wzgórza rozcięte są wąskim obniżeniem, zwanym rowem Granicznej, którym biegnie linia kolejowa z Jaworzyny Śl. do Legnicy. Najstarszy kompleks skalny reprezentują różnego rodzaju łupki metamorficzne, występujące m.in. pomiędzy Strzegomiem a Olszanami, a także na stokach Góry Zwycięstwa.

Wzgórza Strzegomskie są zbudowane w przewadze z granitoidów, tworzących ciało intruzywne w formie lakkolitu i uważane są za przejaw młodopaleozoicznego magmatyzmu w obrębie bloku przedsudeckiego. Powstanie tych intruzji wiąże się z fazą ruchów młodowaryscyjskich. Brak osadów permu, triasu, jury i kredy świadczy o jego lądowym charakterze i dominacji procesów erozyjnych i denudacyjnych. Granitoidy te to średnio- i gruboziarniste granity biotytowe, lokalnie porfirowate o składzie adamellitu lub granodiorytu. W składzie mineralnym dominują plagioklazy, skaleń potasowy i kwarc oraz jasny magnezowy biotyt. Wietrzenia skał granitowych, które miały miejsce w trzeciorzędzie oraz późniejsza denudacja pokryw zwietrzelinowych ukształtowały specyficzny typ rzeźby Wzgórz Strzegomskich, w postaci izolowanych pagórów.

Gorący klimat w paleogenie (starszy trzeciorzęd) i w miocenie sprzyjał intensywnemu wietrzeniu chemicznemu, które na wychodniach skał podłoża doprowadziło do powstania miąższych rezydualnych pokryw zwietrzelinowych – regolitów. Zwykle są to regolity typu kaolinowego, o zabarwieniu przeważnie białym, rzadziej szarym. W wyniku późniejszej denudacji kaolinów rezydualnych i wtórnego ich osadzania w obniżeniach terenowych utworzyły się gliny kaolinowe zwane glinami ogniotrwałymi, z wkładkami skaolinizowanych piasków kwarcowych i mułków jako osadów rzeczno – jeziornych. Gliny ogniotrwałe to określenie technologiczne. Z geologicznego punktu widzenia są to iły kaolinowe. Największe zasoby zlokalizowane są w rejonie Ruska i Jaroszowa. Wzmożone ruchy tektoniczne doprowadziły do rozbicia masywu sudeckiego wzdłuż strefy uskokowej (sudeckiego uskoku brzeżnego) na zrąb Sudetów i blok przedsudecki. Procesom tym towarzyszyło powstawanie rowów tektonicznych, które z czasem wypełniały się osadami. Sytuacja geologiczna i tektoniczna tego obszaru oraz panujący wówczas ciepłoumiarkowany klimat sprzyjały powstawaniu złóż iłów. Następnie rozpoczęło się intensywne wietrzenie chemiczne skał krystalicznych Sudetów i bloku przedsudeckiego, w tym granitów masywu Strzegom – Sobótka. Na skałach tych rozwijały się zwietrzelinowe pokrywy kaolinu. Kaolin to skała rezydualna, tzn. pozostająca w miejscu powstania. Główny etap formowania się złóż kaolinitowych złóż iłów ogniotrwałych w rejonie Jaroszowa przypadł na środkowy miocen (16-11 mln lat temu). Iły te geolodzy w większości korelują z tzw. serią iłów poznańskich, związaną z rozległym jeziorzyskiem, zajmującym w trzeciorzędzie znaczny obszar dzisiejszego Niżu Polskiego. W Jaroszowie mamy

jednak do czynienia z kopalną doliną wciętą kilkadziesiąt metrów w serie łupków łyszczykowych, tworzących osłonę granitu masywu Strzegom – Sobótka. Dodatkowo w miocenie na obszarze tym powszechne były bagienne zbiorowiska leśne i torfowiskowe. To stało się materiałem wyjściowym do powstania węgla brunatnego, występującego wśród iłów w postaci licznych soczew, świadczących o częstych zmianach poziomu wody. Pokłady węgla w kopalni „Stanisław" osiągają 1-6 m miąższości. Ponad seriami trzeciorzędowymi w górnej części kopalni odsłaniają się grube osady czwartorzędowe o genezie lodowcowej i wodno- lodowcowej – gliny, bruki lodowcowe, piaski, żwiry, mułki.

W plejstocenie obszar Wzgórz Strzegomskich znalazł się w zasięgu zlodowacenia Sanu i Odry. Z najstarszym zlodowaceniem związane są szare gliny zwałowe występujące w spągu osadów czwartorzędowych, znane głównie z wierceń. Gliny zwałowe związane ze zlodowaceniem Odry są szeroko rozprzestrzenione w obrębie Wzgórz Strzegomskich. W okresie kolejnych zlodowaceń (Watry i Wisły), Wzgórza Strzegomskie pozostały w strefie peryglacjalnej. Z tego okresu pochodzą pokrywy eolicznych lessów, których płaty zachowały się lokalnie w obniżeniach.

Współczesna powierzchnia gminy jest w części zdenudowana powierzchnią akumulacji glacjalnej z dużymi płatami glin morenowych, resztkami zdegradowanych wałów moren recesyjnych i kemów. Doliny głównych rzek: Strzegomki i Pełcznicy rozcinają powierzchnię polodowcową na oddzielne cokoły. Z dolinami rzecznymi wiążą się terasy rzeczne, zarówno plejstoceńskie, jak i młodsze holoceńskie o charakterze teras akumulacyjnych.

Występowanie złóż

Obszar gminy Strzegom, jak również gmin sąsiednich m.in. gminy Dobromierz, są największym w Polsce obszarem zasobów i eksploatacji skał granitowych oraz glin kaolinowych. Na obszarze gminy występują i są wydobywane kopaliny pospolite. Największe złoża granitów występują w Strzegomiu, Granicznej, Żółkiewce, Kostrzy i Rogoźnicy. W okolicach Jaroszowa, Ruska, Godzieszówka, Tomkowic i Stanowic występują surowce ogniotrwałe, natomiast w okolicach Grochotowa, Stanowic i Olszan występują złoża kruszyw naturalnych.

Gleby

Warunki glebowe (typ, rodzaj i gatunek gleb) warunkowane są uwarunkowaniami geomorfologicznymi oraz litologicznymi (pochodzeniem i rodzajem skały macierzystej) terenu. Dodatkowo do czynników glebotwórczych zalicza się również warunki wodne i klimatyczne, rodzaj szaty roślinnej oraz działalność człowieka.

Większość gleb stanowią gleby typu pseudobielicowego, następnie gleby brunatne, czarne ziemie właściwe i czarne ziemie zdegradowane oraz gleby madowe – występujące głównie w dolinach rzek. Jeżeli chodzi o użytkowanie to przeważa kompleks 2- pszenny dobry. Gleby w tym kompleksie posiadają średnio głęboki poziom próchniczy o średniej zawartości próchnicy, dobry stopień kultury i gruzełkowatą strukturę.

W gminie Strzegom przeważają głównie grunty III a klasy bonitacyjnej, na drugim miejscu sklasyfikowane są grunty III b klasy bonitacyjnej.

Przestrzenny rozkład gleb pod względem przynależności do poszczególnych kompleksów rolniczej przydatności wykazuje odzwierciedlenie form powierzchni terenu oraz

litologii terenów. Gleby na terenach wysoczyznowych zaliczane są głównie do gleb dobrych kompleksów 2 - pszenny dobry (71% gruntów ornych) i kompleks 3 - pszenny wadliwy (14% powierzchni gruntów ornych). W zasięgu kompleksy 1 – pszennego bardzo dobrego zlokalizowanych jest ok. 12,5 % gruntów gminy Strzegom. Gleby tego kompleksu zajmują ok. 12,5 % gruntów ornych w gminie. Największe powierzchnie zlokalizowane są w Stanowicach, Morawie, Stawiskach i Rusku. Gleby zaliczane do tego kompleksu położone są na terenach płaskich, które charakteryzują się dobrym odpływem i właściwie kształtujących się stosunkach powietrzno – wodnych. Charakteryzują się głębokim poziomem próchniczym i bardzo dobrym stopniem kultury. Z kolei tereny dolinne wzdłuż rzeki Strzegomki i Pełcznicy zajmują trwałe użytki zielone.

Ogólnie w gminie Strzegom wśród użytków rolnych grunty orne zajmują 84% powierzchni, łąki 5%, pastwiska 10%. Użytki zielone zajmują łącznie ok. 1401 ha gruntów w gminie (wg Planu urządzeniowo – rolnego).

Do gleb, które powinny podlegać ochronie przed wprowadzaniem na nie zabudowy należą gleby wysokich klas bonitacyjnych I-III. Przeznaczanie pod zabudowę tego typu gleb może nastąpić po uzyskaniu odpowiednich zgód w toku prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Pod względem hydrograficznym gmina Strzegom leży w dorzeczu Odry, w jej lewobrzeżnych dopływach: Bystrzycy ze Strzegomką i Pełcznicą w części środkowej i wschodniej oraz Kaczawy z Nysą Szaloną i Wierzbiakiem w części zachodniej i północnej. Działy wodne pomiędzy tymi ciekami mają dość skomplikowany przebieg. Rzeka Strzegomka, Nysa Szalona i

Wierzbiak są ciekami III rzędu. Spływające z gór wody głównych rzek i strumieni charakteryzują się zmiennymi wodostanami i w okresach obfitych deszczów oraz wiosennych roztopów powodują szybkie wezbrania i powodzie.
Głównym ciekiem rozcinającym gminę równoleżnikowo, lekko w kierunku północnym jest rzeka Strzegomka. W miejscowości Skarżyce uchodzi do niej Pełcznica, która biegnie wschodnią granicą gminy z południa od wsi Pasieczna (gm. Jaworzyna Śl.), przez Stanowice i Międzyrzecze. Część zachodnią i północną odwadnia rzeka Wierzbiak, która ma swoje źródła w gminie Strzegom, natomiast część środkowo – zachodnią gminy odwadnia potok Radynia (dopływ Nysy Szalonej). Ponadto przez teren gminy przepływają mniejsze cieki zasilające główne rzeki obszaru.
Główne zagrożenie powodziowe stanowi rzeka Strzegomka (przepływająca przez południową i centralną część gminy) i rzeka Pełcznica (przepływająca wzdłuż wschodniej granicy gminy). Brak urządzeń przeciwpowodziowych powoduje niedostateczną ochronę terenów do nich przyległych.

Fauna i flora

Świat zwierzęcy gminy Strzegom charakterystyczny jest dla fauny regionów Przedgórza Sudeckiego. W tutejszych lasach występują jelenie, sarny, małe drapieżniki. Można także spotkać dziki. Po upadku przemysłu powracają ptaki, oraz na nowo w strumieniach i potokach pojawiają się ryby. Ich obecność związana jest z odtwarzaniem się całego ekosystemu, w których istnieje reprezentacja owadów, małych ssaków i innych. Ponadto żyją tu borsuki, lisy, kuny, łasice i wiewiórki (rude i czarne). Ponadto istnieje bogata reprezentacja myszy, ryjówek, nornic. Z ptaków drapieżnych występują jastrzębie, pustułki, na Pogórzu i Przedgórzu.
Świat gadów i płazów jest dość bogaty. Szczególnie w niewielkich zbiornikach wodnych, w sąsiedztwie terenów leśnych i w zadrzewieniach śródpolnych spotkać można gatunki charakterystyczne dla tej części regionu. Z gatunków chronionych na obszarze gminy zaobserwowano: jaszczurkę żyworodną, jaszczurkę zwinkę, żabę wodną, żabę trawną.

Strzegomska flora jest niezwykle interesująca. Jej bogactwo i różnorodność wiąże się w dużej mierze z procesami wietrzenia skał bazaltowych i nierównomiernym tworzeniem się urodzajnego podłoża. W 1878 r. po przeprowadzeniu pierwszej dużej eksploracji botanicznej zinwentaryzowano aż 956 gatunków roślin, z czego wiele już wtedy stanowiło rzadkość. Wśród ciekawych, a rzadziej spotykanych roślin, które występują w okolicach Strzegomia wymienia się najczęściej dereń leczniczy (Cotoneaster vulgaris), goryczkę rzęsistą (Gentiana ciliata), bodziszek pierzasty (Cynoglossum officinale), groszek bulwiasty (Lathyrus tuberosus), złocień baldachogroniasty (Pyrethrum corymbosum), jastrzębiec żmijowaty (Hieracium echioides). Na Wzgórzach Strzegomskich występuje też cenny ze względu na paszę rodzaj traw – stokłosa bezostna (Bromus inermis).
Cechą wyróżniającą okolice Strzegomia jest występowanie lasów liściastych i mieszanych – w ich kompleksie usytuowana jest m.in. Góra Krzyżowa, co dodaje jej malowniczości i czyni ją atrakcyjną turystycznie (obecnie obszar Chronionego Krajobrazu). Wśród drzew liściastych przeważają dęby i klony, tworzące niekiedy zwarte gęstwiny. Obok nich do dzisiaj podziwia się jeszcze dorodne drzewa orzechowe, kasztanowce i lipy. Na zboczach wzgórz rosną zaś brzozy, olszyny oraz w dużej obfitości krzewy (maliny i jeżyny).
Pod względem geobotanicznym gmina Strzegom należy do Państwa Holartyka i Obszaru Euro – Syberyjskiego, Prowincja Górska, Podprowincja Hercyńsko – Sudecka, Dział Sudecki, Okręg Pogórze i Przedgórze Sudeckie. Zróżnicowane podłoże oraz warunki mikroklimatyczne powodują, że florystycznie i fitosocjologicznie jest to jeden z najbardziej zróżnicowanych okręgów w obrębie Sudetów. Charakterystyczną cechą roślinności wzniesień są zgrupowania gatunków ciepłolubnych i naskalnych. Stosunkowo łagodny klimat i specyficzne warunki powodowały, że na wychodniach skalnych i w ich sąsiedztwie rozwijała się zróżnicowana roślinność nieleśna, zarówno zbiorowiska paproci szczelinowych, pionierskich muraw naskalnych, jak i bardziej wymagająca roślinność muraw kserotermicznych, ciepłolubnych okrajków i zarośli. Najbardziej urozmaicona roślinność opisywana była z podłoża zasadowego: bazaltów i serpentynitów.
Na obszarze gminy Strzegom nie przeprowadzano szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, jednak na podstawie dostępnych materiałów można stwierdzić, że występują tu chronione i rzadkie gatunki roślin, charakterystyczne dla rejonu Przedgórza Sudeckiego.
W zachodniej części miasta Strzegom znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Góra Krzyżowa" oraz zlokalizowanych jest 15 pomników przyrody.

Klimat lokalny

Klimat miasta Strzegomia i jego okolic kształtuje się nieco odmiennie niż na pozostałych obszarach Dolnego Śląska, stąd możemy mówić o swoistym mikroklimacie, obejmującym szczególnie Górę Krzyżową, którą porasta ciepłolubna roślinność. Na klimat z jednej strony oddziaływuje wiatr południowo – zachodni z kierunku Gór Sowich i Karkonoszy, a przede

wszystkim charakterystyczny dla Sudetów i Dolnego Śląska wiatr, zwany fenem. Na północną stronę Sudetów przedostaje się on jako prąd suchy i bardzo ciepły. Jednocześnie cechą charakterystyczną całego dorzecza Odry jest przewaga występujących tu deszczów letnich, przy czym ich udział w ogólnej ilości opadów waha się od 50 do 70 %. Ponadto masywy pagórów Przedgórza Sudeckiego, w tym Wzgórz Strzegomskich i otaczających miasto od północnego – wschodu Wzgórz Jaroszowickich, tworzą dodatkową barierę dla przenikania zimnych i wilgotnych prądów z północnego – zachodu, stąd przyczyna tak dużych opadów w półroczu letnim.

Najwięcej dni pochmurnym w rejonie występuje w miesiącach zimowych: grudniu i styczniu, najmniej w sierpniu. Średnie roczne temperatury wynoszą ok. 80C; średnia temperatura okresu wegetacyjnego spada poniżej 140C, a sam okres wegetacyjny trwa ok. 90 dni i rozpoczyna się na początku kwietnia. Opady roczne kształtują się powyżej 700 mm i często są wyższe niż na obszarach nizinnych, co zapewnia korzystne warunki rozwoju rolnictwa.

Klimat akustyczny i zanieczyszczenia powietrza

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Na obszarze opracowania identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci terenów zabudowy mieszkaniowej, w tym zagrodowej, ponadto szkół i przedszkoli.

Obecnie klimat akustyczny obszaru gminy Strzegom kształtowany jest pod wpływem hałasu komunikacyjnego: samochodowego, kolejowego oraz hałasu od obiektów i działalności będących źródłem hałasu, związanego z obsługą zakładów przemysłowych i usługowych, zlokalizowanych na terenie gminy. Obecnie największe uciążliwości dla mieszkańców gminy wynikają z oddziaływania źródeł hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza drogowego. Głównymi źródłami emisji hałasu drogowego na terenie gminy jest droga krajowa nr 5, przebiegającą z południowego – zachodu przez Strzegom i dalej na północny – wschód do Jaroszowa i Ruska oraz drogi wojewódzkie nr 374, 345 i 382, dochodzące bądź odchodzące od drogi krajowej.

Oprócz sieci komunikacji samochodowej przez obszar miasta i gminy przebiegają linie kolejowe, od których hałas najbardziej odczuwalny jest w sąsiedztwie torowisk:

- nr 137 Katowice – Legnica – jednotorowa, niezelektryfikowana, pierwszorzędna,
- nr 302 Malczyce –Bolków - jednotorowa, niezelektryfikowana, znaczenia miejscowego,
- nr 772 Strzegom Międzyrzecze – Strzegom Miasto, jednotorowa, niezelektryfikowana, nieczynna.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy Strzegom są duże i małe przedsiębiorstwa, szczególnie te nieposiadające żadnych zabezpieczeń akustycznych. Punktowe źródła emisji tzw. hałasu przemysłowego, związanego głównie z działalnością wydobywczą, produkcyjną lub przetwórczą. Większość uciążliwości powodowanych emisją hałasu wynika z niewłaściwej lokalizacji przedsiębiorstw, z których działalnością nierozłącznie jest związana emisja hałasu z zakładów kamieniarskich i przemysłem wydobywczym. W związku z tym bardzo ważnym zaleceniem dla gminy jest lokowanie działalności uciążliwych w miejscach zapisanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego o przeznaczeniu na działalność produkcyjną i przemysłową.

Działalność wydobywcza może powodować uciążliwości akustyczne odczuwalne w otoczeniu. Dla funkcjonowania kopalni ustanawia się obszar i teren górniczy. Teren górniczy to przestrzeń, w której powinny zamknąć się wszelkie negatywne oddziaływania wynikające z działalności kopalni. Nie powinno się tam sytuować terenów wrażliwych na hałas.

Rolnicza przestrzeń produkcyjna:

Gmina Strzegom, pomimo szeroko rozprzestrzeniającej się działalności wydobywczej wciąż stanowi gminę rolniczą, w której rolnictwo pełni ważną rolę w sferze gospodarczej. Użytki rolne stanowią 75% powierzchni gminy, wobec czego utrzymanie odpowiedniej jakości gleb, umożliwiających uzyskanie odpowiednio wysokich i wydajnych plonów, stanowi istotny czynnik rozwoju gminy.

Wskaźnikiem określającym jakość warunków przyrodniczych jest wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, liczony punktami (0-100). Dla gminy Strzegom wskaźnik ten wynosi 95,6 pkt. Przeprowadzone w 2001 r. badania kwasowości gleb na terenie gminy Strzegom przedstawiały się następująco:

- gleby o odczynie bardzo kwaśnym – 8%,
- gleby o odczynie kwaśnym – 26%,

- gleby o odczynie lekko kwaśnym – 41%,
- gleby o odczynie obojętnym – 17%,
- gleby o odczynie zasadowym – 8%.

Wapnowanie jest konieczne na 32% powierzchni gleb gminy, potrzebne na 19%, wskazane na 23%, można je ograniczyć na 14% i jest zbędne na 12%. Najwięcej gleb wymagających wapnowania jest w obrębach: Grochotów, Modlęcin, Żelazów i Żółkiewka. Gleb, na których wapnowanie jest wskazane najwięcej jest w Goczałkowie, Godzieszówku, Tomkowicach i Morawie. Odsetek gleb, na których można ograniczyć wapnowanie największy jest w Rogoźnicy, Morawie, Bartoszówku, Stanowicach i Skarżycach.

W ciągu ostatnich lat zmniejsza się udział gleb kwaśnych, co powoduje zmniejszenie konieczności wapnowania. Głównymi czynnikami wpływającymi na zmniejszenie kwasowości gleb jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu, przez co zmniejsza się ilość kwaśnych deszczy powodujących zakwaszanie gleb.

Struktura użytkowania gruntów w mieście:

	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
Razem	2050	100
użytki rolne razem	1413	68,93
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	71	3,46
grunty pod wodami razem	9	0,44
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	533	26
nieużytki	19	0,93
tereny różne	5	0,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego stan na 01.12.2016 r.

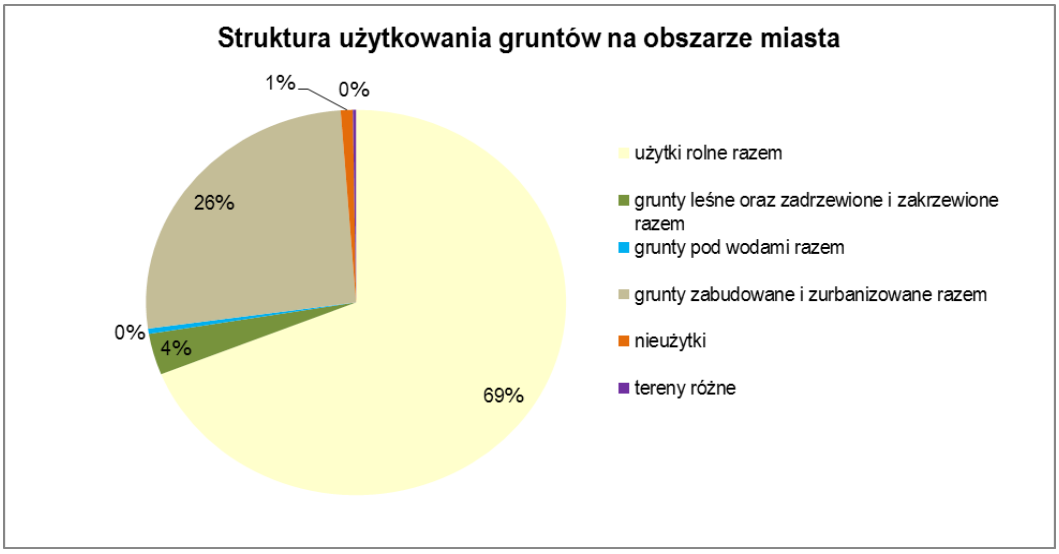

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego stan na 01.12.2016 r.

Struktura użytkowania gruntów na obszarach wiejskich:

	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
Razem	12344	100
użytki rolne razem	77,85	11023
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	11,07	1437
grunty pod wodami razem	0,59	82

grunty zabudowane i zurbanizowane razem	8,95	1638
nieużytki	0,95	136
tereny różne	0,59	78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego stan na 01.12.2016 r.

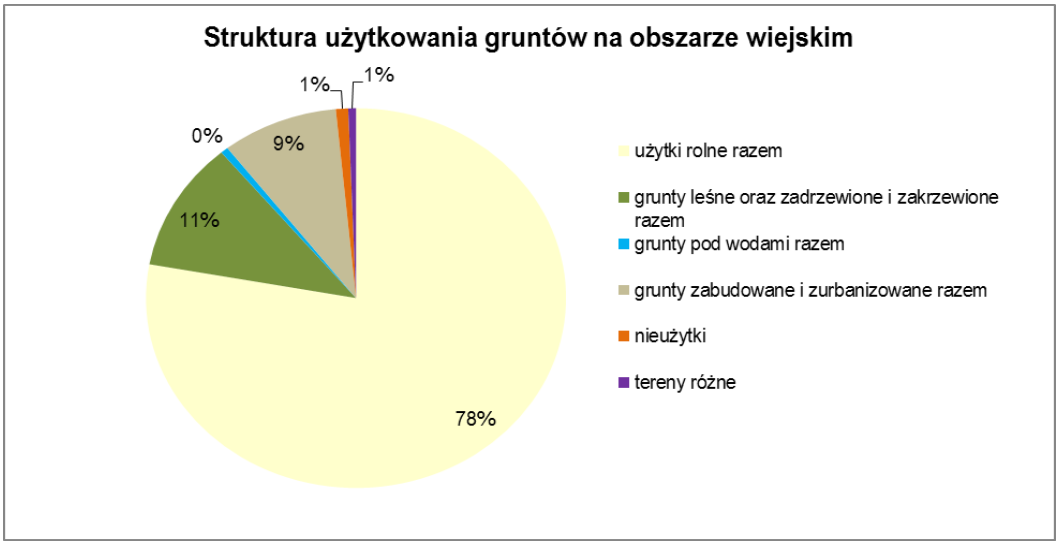

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego stan na 01.12.2016 r.

Rolniczy charakter obszaru wiejskiego podkreśla wysoki udział użytków rolnych w jej ogólnej powierzchni. Wynosi on bowiem 77,85%. Znaczną część użytków rolnych w gminie stanowią lasy (11,07%) i tereny zurbanizowane (8,95%). Niewielki jest natomiast teren pokryty wodami (zaledwie 0,59%).

Tabela. Struktura użytkowania gruntów dla obszarów wiejskich oraz obszaru miasta:

Lp.	Powierzchnia w ha	Obszar Miasta	ogółem obszar miasta %	Obszar Wiejski	ogółem obszar wiejski %	suma	ogółem %
	powierzchnia ogółem	2050	100	12344	100	14394	100
1	użytki rolne razem	1413	68,93	9610	77,85	11023	76,58
	użytki rolne - grunty orne	1252	61,07	8071	65,38	9323	84,58
	użytki rolne - sady	13	0,63	46	0,37	59	0,63
	użytki rolne - łąki trwałe	43	2,10	359	2,91	402	681,36
	użytki rolne - pastwiska trwałe	75	3,66	764	6,19	839	208,71
	użytki rolne - grunty rolne zabudowane	19	0,93	257	2,08	276	32,90
	użytki rolne - grunty pod stawami	0	0,00	24	0,19	24	8,70
	użytki rolne - grunty pod rowami	11	0,54	89	0,72	100	416,67
2	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	71	3,46	1366	11,07	1437	1437,00

	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	62	3,02	1313	10,64	1375	95,69
	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	9	0,44	53	0,43	62	4,51
3	grunty pod wodami razem	9	0,44	73	0,59	82	132,26
	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	9	0,44	73	0,59	82	100,00
4	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	533	26,00	1105	8,95	1638	1997,56
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	110	5,37	101	0,82	211	12,88
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	91	4,44	80	0,65	171	81,04
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	74	3,61	61	0,49	135	78,95
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	18	0,88	2	0,02	20	14,81
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	14	0,68	38	0,31	52	260,00
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	120	5,85	475	3,85	595	1144,23
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	36	1,76	70	0,57	106	17,82
	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne	0	0,00	8	0,06	8	7,55
	grunty zabudowane i zurbanizowane - użytki kopalne	70	3,41	270	2,19	340	4250,00
5	nieużytki	19	0,93	117	0,95	136	40,00
6	tereny różne	5	0,24	73	0,59	78	57,35

Źródło: Dane Starostwo Powiatowe stan na 01.12.2016 r.

Na terenie gminy Strzegom w roku 2015 były 223 podmioty gospodarcze w sektorze rolniczym, natomiast w roku 2018 - 201.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy gminy Strzegom według regionalizacji przyrodniczo - leśnej położone są w Krainach: Śląskiej, Dzielnicy Wrocławskiej, Mezoregionie Strzegomskim.

Przeważającymi typami siedliskowymi lasu są: Las mieszany wyżynny, Las wyżynny oraz Las górski. Głównymi gatunkami w drzewostanach są: dąb 39%, świerk 34%, brzoza 6%.

Większość lasów zaliczona jest do lasów ochronnych, najwięcej jest lasów wodochronnych, glebochronnych oraz w II strefie uszkodzeń przemysłowych, przy czym ochronności te niejednokrotnie się nakładają.

Na terenie Gminy Strzegom jest dość niewielki areał lasów. Zajmują one obszar 1329 ha, co stanowi jedynie 9,2% powierzchni gminy. Największe kompleksy leśne obejmują wzgórza Strzegomskie (pomiędzy wsią Rogoźnica a wsią Wieśnica), obszar chronionego krajobrazu Góry Krzyżowej oraz okolice wsi: Goczałków, Graniczna, Grochotów, Kostrza.

Głównymi gatunkami leśnymi są: dąb, klon jawor, jesion, sosna (mniej). Przeważają następujące siedliska leśne: lasy wilgotne oraz lasy świeże.

Krajobraz kulturowy

Obszar opracowania został w znaczącym stopniu ukształtowany przez człowieka, w szczególności w związku z wydobyciem złóż granitu. Krajobraz ten został zmodyfikowany antropogenicznie i charakteryzuje się obecnością fauny i flory charakterystycznej dla krajobrazu rolniczego.

Odrębnie należy rozpatrywać krajobraz związany a lokalizacją zabudowy – lokacji miasta oraz przyległych wsi. Krajobraz kulturowy obszaru gminy w znacznym stopniu zachował podstawowe elementy wykształconej historycznie struktury przestrzennej – przede wszystkim podstawowe elementy układów przestrzennych miejscowości (sieć drogowa, skala i układ wnętrz urbanistycznych ulic, placów, parametry kształtowania zabudowy w odniesieniu do historycznych budynków, chronionych wpisem do rejestru Konserwatora Zabytków oraz z ramach Gminnej Ewidencji Zabytków).

Z przedstawionej charakterystyki wynika, że:

- na obszarze gminy występują korzystne warunki glebowe dla rolnictwa wysokotowarowego,
- gleby wysokiej jakości podlegają ochronie, a tym samym zmiana ich przeznaczenia na inne cele powinna być ograniczona,
- obserwuje się jeden z najniższych wskaźników zalesienia. Należy wykorzystywać pod zalesienia tereny mniej przydatne dla rolnictwa, a także tworzyć strefy zieleni na terenach zainwestowanych (głównie przemysłowych i mieszkaniowych).

Ochronie przed zabudową podlegają doliny cieków wodnych w powiązaniu z terenami towarzyszącymi, tworzące korytarze ekologiczne wzdłuż rzeki Strzegomki.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego dolinę rzeki Strzegomki zaliczono do rzecznego korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym wymagającym ochrony.

Gmina Strzegom ma charakter gminy rolniczej oraz przemysłowej związanej z przemysłem wydobywczym. Tereny użytkowane rolniczo i tereny związane z eksploatacją kruszyw zajmują znaczne areały. Taki charakter terenu oznacza jednocześnie znaczną ingerencję antropogeniczną w naturalne uwarunkowania środowiska przyrodniczego oraz wpływa na stosunkowo niewielki udział potencjalnej roślinności naturalnej w krajobrazie gminy.

Największe zanieczyszczenie atmosfery zauważa się w obrębie miasta Strzegom i w najbliższym jego otoczeniu. Głównymi przyczynami są zanieczyszczenia pochodzące z lokalnych ciepłowni oraz paleniska domowe tworząc tzw. niską emisję. Główny wpływ na w/w zanieczyszczenia mają: pyły, związki siarki, tlenki azotu i dwutlenku węgla oraz zapylenie szczególnie związane z działalnością górniczą.

Również odprowadzanie ścieków bezpośrednio do rzek w gminie wpływa negatywnie na stan środowiska. Braki w zagospodarowaniu głównych rzek gminy (oraz ich dopływów) mają duży wpływ na degradację przylegających wzdłuż do nich terenów jak również stanowią niebezpieczeństwo związane z wylewami powodziowymi niszczącymi zabudowę, grunty rolne, infrastrukturę itp.

Uwarunkowania rozdziału uległy zmianie w zakresie udokumentowanych złóż surowców mineralnych oraz aktualizacji obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, w związku z wejściem w dniu 23.10.2020 r. nowych map zagrożenia powodziowego..

W roku 2021 rozszerzono granice udokumentowanego złoża Wieśnica.. Zgodnie z przepisami Gmina ma obowiązek zaktualizować granice udokumentowanych złóż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w terminie 2 lat. Zmiana studium zgodnie z uchwałą intencyjną dotyczy wyłącznie części tekstowej studium, dlatego brak jest możliwości dokonania tej zmiany

Uaktualnienie rysunku studium o rozszerzone granice udokumentowanego złoża oraz zmiany przebiegu granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zostanie przeprowadzone odrębną zmianą studium, zgodnie z przepisami szczególnymi. Diagnozy, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii.

Ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1378), która weszła w dnia 13 listopada 2020 r., wprowadzono do ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii (Dz.U. z 2021 poz. 1057) m. in. art. 10a o treści: „ ust. 1-Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, *gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.*

ust. 2. -Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem".
Jednocześnie wprowadzono zmianę do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r, poz. 503 z poźn. zm.), dodając pkt 2a o treści: „diagnozy, o których mowa w art. 10 a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy", do art. 10, określającego zakres uwarunkowań studium.
Gmina Strzegom posiada Strategię Rozwoju Gminy Strzegom 2030, przyjętą uchwałą Nr 65/85 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 27 września 2018 r.
Ponieważ przepis art. 10 a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii, wszedł w życie po opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Strzegom 2030, dokument ten nie zawierał przedmiotowej diagnozy.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Pierwsze ślady pobytu człowieka na obszarze gminy datowane są na okres dolnego paleolitu odkryte w 1992 r. na terenie wsi Rusko podczas badań ratunkowych na terenie kopalni Stanisław (w utworach plejstoceńskich). W okresie paleolitu (przed 4000 r. p.n.e.) oraz w neolicie (4000-1800 r. p.n.e) obszary te zamieszkiwane były okresowo. Z tego czasu pochodzą znaleziska ceramiki i narzędzi dokonane w okolicach Strzegomia, Jaroszowa, Kostrzy, Olszan, Rogoźnicy, Ruska, Stanowic, Wieśnicy oraz Morawy, Granicy i Żółkiewki.

Ślady stałego osadnictwa pochodzą z końca epoki brązu i w okresie halsztackim osiągają najwyższy poziom rozwoju cywilizacyjnego. Ślady tego osadnictwa występują w okolicach większości wsi położonych na obszarze gminy Strzegom.

Połowę V i początek VI w. charakteryzuje regres osadnictwa na Śląsku w związku z najazdem koczowników scytyjskich. Ponowny wzrost zaludnienia nastąpił w VIII i IX w. Tereny te zostały zasiedlone przez Ślężan. Jednym z najwcześniejszych grodzisk wczesnośredniowiecznych był gród kasztelański w Strzegomiu. W 991 roku znalazł się w granicach Państwa Piastowskiego.

Obecny podstawowy układ osadniczy gminy został ukształtowany w średniowieczu. Pierwsze osady powstawały pod koniec XII w. i na początku XIII w. Większość obszaru pokrywał w tym czasie las.

Według źródeł pisanych można przyjąć, że do początku XIV w. powstała większość istniejących obecnie wsi, w okresie późniejszym powstały: Goczałków Górny, Granica, Grochotów oraz przysiółki Rzędziny i Mały Modlęcin. Były to wsie utrzymujące się z rolnictwa i gospodarki leśnej, a także rzemiosła i przetwórstwa rolnego.

Rozwój przemysłu w XIX i początku XX w. oraz połączenia kolejowe spowodowały rozwój miasta Strzegom jako ośrodka przemysłowego, natomiast występowanie złóż surowców mineralnych, granitu, bazaltu oraz iłów przyczyniło się do rozwoju górnictwa i przemysłu związanego z górnictwem.

Obecny układ przestrzenny poszczególnych jednostek osadniczych jest w przeważającej części związany ze średniowiecznym rodowodem wsi. Układ ten z reguły objęty jest ochroną konserwatorską. Ochroną archeologiczną objęte są również ślady osadnictwa wcześniejszego.

Na terenie miasta Strzegomia występują chronione historyczne obszary obejmujące:

- historyczny układ urbanistyczny miasta Strzegom, wpisany do rejestru pod numerem A/2575/417 decyzją z dnia 12.02.1957 r. ,
- obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznego miasta i ochrony archeologicznej średniowiecznych budowli i szlaków,
- historyczny układ urbanistyczny – zabudowa poza średniowiecznymi murami miejskimi, w większości przedmieścia XVIII, XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową pofabryczną,
- obszar obserwacji archeologicznej historycznych przedmieść średniowiecznego miasta, obszar ochrony archeologicznej historycznych szlaków i plant miejskich, oraz obszar wzgórza bazaltowego i układ przestrzenny Grabiny wraz z obszarami obserwacji archeologicznej. Ponadto na terenie miasta występują 43 stanowiska archeologiczne.

Na obszarze gminy Strzegom występują:

- historyczne układy ruralistyczne we wsiach: Bartoszówek, Goczałków, Goczałków Górny, Granica, Jaroszów, Kostrza, Międzyrzecze, Morawa, Olszany, Rogoźnica, Rusko, Skarżyce, Stanowice, Tomkowice, Żelazów, Żółkiewka,
- obszary obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska we wsiach: Bartoszówek, Granica, Graniczna, Jaroszów, Kostrza, Międzyrzecze, Modlęcin, Morawa, Olszany, Rogoźnica, Rusko, Skarżyce, Stanowice, Tomkowice, Wieśnica, Żółkiewka,
- stanowiska archeologiczne we wsiach: Bartoszówek, Goczałków, Godziszówek, Granica Graniczna, Grochotów, Jaroszów, Kostrza, Międzyrzecze, Modlęcin, Morawa, Olszany, Rogoźnica, Rusko, Skarżyce, Stanowice, Stawiska, Tomkowice, Wieśnica, Żółkiewka,
- obszar obozu zagłady KL Gross-Rosen z kamieniołomem i otoczeniem we wsi Rogoźnica.

UWAGA

Ze względu na fakt, iż rejestr zabytków, ewidencja zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych mogą podlegać i podlegają zmianom, obiekty w nich zawarte mogą być z tych wykazów wykreślone bądź do nich dopisane. W tej formie mogą być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego bez konieczności ich wprowadzania do niniejszego Studium.

Ponadto dla nowoodkrytych stanowisk archeologicznych obowiązują ustalenia, jak dla rozpoznanych tzn. przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zabytki nieruchome, historyczne obszary zabytkowe, wykaz zabytków:

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt	Czas powstania	Nr rejestru
BARTOSZÓWEK					
1	Bartoszówek	Nr 14	WIEŻA PAŁACOWA w zespole płacowo – folwarcznym	ok. 1730 r.	A/3587/804/W z 14.05.1981
2	Bartoszówek	Nr 14	DOM w zespole pałacowo-folwarcznym	ok. poł. XIX w.	-
3	Bartoszówek	Nr 14	STAJNIE w zespole pałacowo-folwarcznym	ok. poł. XIX w.	-
4	Bartoszówek	Nr 14	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole pałacowo-folwarcznym	ok. poł. XIX w.	-
5	Bartoszówek	Nr 14	STODOŁA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	-
6	Bartoszówek	Nr 14	OBORA w zespole pałacowo-folwarcznym	ok. poł. XIX w.	-
7	Bartoszówek	Nr 14	STODOŁA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	-
8	Bartoszówek	Nr 14	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole pałacowo-folwarcznym	w zespole pałacowo-folwarcznym	-
9	Bartoszówek	Nr 14	MUR GRANICZNY PARKU Z BRAMAMI w zespole pałacowo-folwarcznym	ok. poł. XIX w.	-
10	Bartoszówek	Nr 14	PARK w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XVII w.	A/3588/829/WŁ z 18.09.1981
11	Bartoszówek	Nr 14	ALEJA DĘBOWA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XVII w.	A/3589/1319/WŁ z 7.03.1991
12	Bartoszówek	Nr 27	DOM NR 27	2 poł. XIX w.	-
13	Bartoszówek	Nr 31	SZKOŁA, ob. świetlica wiejska	1928 r.	-
GOCZAŁKÓW					
1	Goczałków	ul. Parkowa 4	DOM, ob. szkoła	pocz. XX w.	-
2	Goczałków	ul. Parkowa 11	DOM	k. XIX w.	-
3	Goczałków	ul. Strzegomska 2	ZESPÓŁ FOLWARKU PAŁACOWEGO		A/4168/1367/WŁ z 19.03.1992
4	Goczałków	ul. Strzegomska 2	OFICYNA MIESZKALNA w zespole folwarku	XVI/XVII w.	-
5	Goczałków	ul. Strzegomska	STAJNIA I w zespole folwarku pałacowego	pocz. XIX w.	-
6	Goczałków	ul. Strzegomska	STAJNIA III w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XX w.	-
7	Goczałków	w centrum wsi	PARK DWORSKI	XVI/XVII w.	A/4168/1367/WŁ z 19.03.1992
8	Goczałków	ul. Strzegomska 15	DOM	k. XIX w.	-
9	Goczałków	ul. Strzegomska 29	DOM	k. XIX w.	-
10	Goczałków	ul. Strzegomska 31/33	DOM	pocz. XX w.	-

11	Goczałków	ul. Strzegomska	KOŚCIÓŁ FIL. P.W. NARODZENIA NMP, ob. par. p.w. Chrystusa Króla	pocz. XVI w.	A/1784/1674 z 12.05.1966
12	Goczałków	ul. Strzegomska	CMENTARZ PRZYKOSCIELNY	XIX/XX w.	-
13	Goczałków	Ul. Szkolna 1	SZKOLA	1905 r.	-
14	Goczałków	w centrum wsi	CMENTRZ PARAFIALNY	ok. 1900 r	-
15	Goczałków	w centrum wsi	MUR CMENTARZA PARAFIALNEGO	ok. 1900 r	-
GOCZAŁKÓW GÓRNY					
1	Goczałków Górny	nr 26	DOM NR 26	k. XIX w.	-
2	Goczałków Górny	w centrum wsi	CMENTARZ WIEJSKI	ok.1918 r.	-
3	Goczałków Górny	w centrum wsi	ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY	XVII w.	A/1149 z 5.03.2009 r.
4	Goczałków Górny	w centrum wsi	PAŁAC w zespole pałacowo-folwarcznym	1889 r.	A/4169/1216/WŁ z 16.06.1987 r.
5	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym	BRAMA WJAZDOWA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	-
6	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym, przy bramie do zespołu pałacowego	OFICYNA MIESZKALNA I w zespole pałacowo-folwarcznym	XVIII w.	-
7	Goczałków Górny	nr 11 w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym, przy bramie do zespołu pałacowego	DOM NR 11 w zespole pałacowo-folwarcznym	XVIII w.	-
8	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym	STAJNIA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w	-
9	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym	OBORA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w	-
10	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarcznym	OBORA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	-
11	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarczny	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole pałacowo-folwarcznym	2 połł. XIX w.	-
12	Goczałków Górny	w centrum wsi, w zespole pałacowo-folwarczny	STODOŁA w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	-
13	Goczałków Górny	centrum wsi,	PARK PAŁACOWY w zespole pałacowo-folwarcznym	k. XIX w.	A/1149 z 5.03.2009
G O D Z I E S Z Ó W E K					
1	Godzieszówek	Nr 1	DOM NR 1	1 poł. XIX w.	-
2	Godzieszówek	Nr 3	DOM NR 1	k. XIX w.	-
3	Godzieszówek	Nr 4	DOM NR 4 w zespole	1 poł. XIX w.	-
4	Godzieszówek	Nr 4	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole	pocz. XX w.	-
5	Godzieszówek	Nr 4	STODOŁA w zespole	pocz. XX w.	-
6	Godzieszówek	Nr 6	WILLA NR 6 w zespole	1901 r.	-
7	Godzieszówek	Nr 6	BUDYNEK MIESZKALNO-GOSPODARCZY I w zespole	2 poł. XIX w.	-
8	Godzieszówek	Nr 6	BUDYNEK MIESZKALNO-GOSPODARCZY II w zespole	1 poł. XIX w.	-
9	Godzieszówek	Nr 6	OBORA Z WOZOWNIĄ w zespole	OBORA Z WOZOWNIĄ w zespole	-
10	Godzieszówek	Nr 6	STODOŁA w zespole	pocz. XX w.	-
11	Godzieszówek	Nr 12	DOM NR 12 w zespole	1 poł. XIX w.	-
12	Godzieszówek	Nr 12	STAJNIA w zespole, ob. dom	1 poł. XIX w.	-

13	Godzieszówek	Nr 12	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole	1 poł. XIX w.	-
14	Godzieszówek	Nr 16	DOM NR 16 w zespole	2 poł. XIX w.	-
15	Godzieszówek	Nr 17	DOM NR 17	ok. poł. XIX w.	-
16	Godzieszówek	Nr 20	DOM NR 20	ok. poł. XIX w.	-
17	Godzieszówek	Nr 25	DOM NR 25	ok. poł. XIX w.	-
18	Godzieszówek	Nr 29	DOM NR 29 w zespole	2 poł. XIX w.	-
19	Godzieszówek	Nr 29	BUDYNEK GOSPODARCZY Z BRAMĄ w zespole	2 poł. XIX w.	-
20	Godzieszówek	Nr 30	DOM NR 30	ok. poł. XIX w.	-
21	Godzieszówek	Nr 31	DOM NR 31	1. poł. XIX w.	-
G R A N I C A					
1	Granica	Nr 8	DOM NR 8	XIX/XX w.	-
2	Granica	Nr 13	PALAC	1908 r.	-
3	Granica	Nr 16	DOM NR 16	1844 r.	-
4	Granica	Nr 19	DOM NR 19 w zespole	poł. XIX w.	-
5	Granica	Nr 19	STODOŁA w zespole	k. XIX w.	-
6	Granica	Nr 30	DOM NR 30	XIX/XX w.	-
7	Granica	Nr 33	Dom Nr 33	ok. poł. XIX w.	-
8	Granica	Nr 41	DOM NR 41	ok. poł. XIX w.	-
9	Granica	Nr 46	DOM NR 46	2 poł. XIX w.	-
10	Granica	Nr 47	DOM NR 47	2 poł. XIX w.	-
G R A N I C Z N A					
1	Graniczna	nr 10	BUDYNEK GOSPODRCZY w zespole folwarku	k. XIX w.	-
2	Graniczna	Nr 10	OBORA I w zespole folwarku	2 poł. XIX w.	-
3	Graniczna	nr 10	OBORA II w zespole folwarku	2 poł. XIX w.	-
G R O C H O T Ó W					
1	Grochotów	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 13 nr działki: 309, 310	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa	-
J A R O S Z Ó W					
1	Jaroszów	Nr 22	DOM NR 22	pocz. XX w.	-
2	Jaroszów	Nr 23	DOM NR 23	1886 r.	-
3	Jaroszów	Nr 31	DOM NR 31	k. XIX w.	-
4	Jaroszów	Nr 33/33a	DOM NR 33/33a w zespole	k. XIX w.	-
5	Jaroszów	Nr 33	BUDYNEK MIESZKALNO-GOSPODARCZY w zespole	k. XIX w	-
6	Jaroszów	Nr 33	STODOŁA w zespole	1 ćw. XIX w.	-
7	Jaroszów	Nr 33	OBORA w zespole	k. XIX w.	-
8	Jaroszów	Nr 37	DOM NR 37	ok. 1880 r.	-
9	Jaroszów	Nr 49	PLEBANIA	2 poł. XIX w.	-
10	Jaroszów	Nr 56	SZKOŁA, ob. dom nr 56	pocz. XX w.	-
11	Jaroszów	nr 62	DOM NR 62 w zespole	2 poł. XIX w.	-
12	Jaroszów	Nr 62a	DOM NR 62a w zespole	DOM NR 62a w zespole	-
13	Jaroszów	Nr 62	OBORA w zespole	2 poł. XIX w.	-
14	Jaroszów	Nr 62	STODOŁA w zespole	2 poł. XIX w.	-
15	Jaroszów	Nr 70	DOM NR 70 w zespole	k. XIX w.	-
16	Jaroszów	Nr 70	STODOŁA w zespole	k. XIX w.	-
17	Jaroszów	Nr 70b	DOM NR 70b w zespole	2 poł. XIX w.	-
18	Jaroszów	Nr 70b	OBORA w zespole	2 poł. XIX w.	-
19	Jaroszów	Nr 90	DOM NR 90	Pocz. XX w.	-
20	Jaroszów	Nt 95	DWÓR, ob. dom nr 95	XVII w	-
21	Jaroszów	Nr 95c	ZESPÓŁ DWORSKI	XVIII w.	-
22	Jaroszów	Nr 95c	WOZOWNIA w zespole dworskim	k. XIX w	-

23	Jaroszów	Nr 95c	STAJNIA I w zespole dworskim	poł. XIX w.	-
24	Jaroszów	Nr 95c	STAJNIA II w zespole dworskim	poł. XIX w.	-
25	Jaroszów	Nr 95c	OBORA I w zespole dworskim	k. XIX w	-
26	Jaroszów	Nr 95c	OBORA II w zespole dworskim	poł. XIX w.	-
27	Jaroszów	Nr 96	DOM NR 96	ok. po. XIX w	-
28	Jaroszów	Nr 106	DOM NR 106 w zespole	1 poł. XIX w.	-
29	Jaroszów	Nr 106	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole	2 poł. XIX w.	-
30	Jaroszów	Nr 106	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole	kon. XIX w	-
31	Jaroszów	Nr 109	DOM NR 109	ok. poł. XIX w.	-
32	Jaroszów	Nr 109	OBORA I w zespole	2 poł. XIX w.	-
33	Jaroszów	Nr 109	OBORA II w zespole	2 poł. XIX w.	-
34	Jaroszów	Nr 109	STODOŁA w zespole	k. XIX w.	-
35	Jaroszów	Nr 110	DOM NR 110	2 poł. XIX w.	-
36	Jaroszów	Nr 113	DOM NR 113	k. XIX w	-
37	Jaroszów	w centrum wsi	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI, ob. rzymskokatolicki , par. p. w. św. Jana Chrzciciela	XV w. (wieża)1870 r. (korpus)	A/1943/939/WŁ z 21.09.1983
38	Jaroszów	w centrum wsi	CMENTARZ PRYKOŚCIELNY	XIV w	-
39	Jaroszów	w centrum wsi	MUR w zespole kościoła	1870 r.	-
40	Jaroszów	przy drodze polnej z Jaroszowa do Moraw	KAPLICZKA PRZYDROŻNA I	pocz. XX w.	-
41	Jaroszów	przy drodze polnej z Jaroszowa do Morawy	KAPLICZKA PRZYDROŻNA II	pocz. XX w.	-
42	Jaroszów	przy drodze polnej z Jaroszowa do Morawy, na terenie kamieniołomu	KAPLICZKA PRZYDROŻNA III	pocz. XX w.	-
43	Jaroszów	cmentarz parafialny w centrum wsi	BRAMA Z MUREM WOKÓŁ CMENTARZA	pocz. XX w.	-
44	Jaroszów	w centrum wsi	CMENTARZ PARAFIALNY	XX w.	-
45	Jaroszów	cmentarz parafialny w centrum wsi	KAPLICA CMENTARNA	pocz. XX w.	-
46	Jaroszów	cmentarz parafialny w centrum wsi	MUZEUM RODZINY KASPER I GURLICH	pocz. XX w.	-
KOSTRZA					
1	Kostrza	ul. Kopernika 7	DOM	k. XIX w.	-
2	Kostrza	ul.Kopernika 8	DOM	3 ćw. XIX w.	-
3	Kostrza	ul.Kopernika 18	DOM	1 poł. XIXw.	-
4	Kostrza	ul.Kościuszki 3	DOM	pocz. XX w.	-
5	Kostrza	ul.Kościuszki 18	DOM	k. XIX w.	-
6	Kostrza	ul.Kościuszki 19	DOM	1 poł. XIX w.	-
7	Kostrza	ul.Kościuszki 23	DOM	k. XIX w.	-
8	Kostrza	ul. Kościuszki 40	DOM	1891 r.	-
9	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	DWÓR w zespole folwarku dworskiego	1 poł. XIX w.	A/4268/987 z 29.08.1963
10	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	OFICYNA w zespole folwarku dworskiego	k. XIX w.	-
11	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	OGRODY DWORSKIE I SAD w zespole folwarku dworskiego	1 poł. XVII w.	A/4267/827/WŁ z 18.09.1981
12	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	MUR OGRODÓW DWORSKICH Z BRAMĄ I FURTAMI w zespole folwarku dworskiego	1 ćw. XVII w.	-
13	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	CMENTARZ EWANGELICKI	1887 r.	-
14	Kostrza	Przy ul. Kościuszki	MUR CMENTARZA EWANGELICKIEGO	poł. XIX w.	-
15	Kostrza	w centrum wsi	KOŚCIÓŁ FIL. P. W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO	XIV/XV w.	A/1791/1679 z 12.05.1966
16	Kostrza	w centrum wsi	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY	XIV w.	-
17	Kostrza	w centrum wsi	MUR OGRODZENIA CMENTARZA PRZYKOŚCIELNEGO	1887 r.	-
18	Kostrza	przy ulicy Kopernika	CMENTARZ KATOLICKI (STARA CZĘŚĆ)	1887 r.	-
19	Kostrza	przy ulicy Kopernika	MUR OGRODZENIA CMENTARZA KATOLICKIEGO	1887 r.	-

M I ĘD Z Y R Z E C Z E					
1	Międzyrzecze	Nr 1	WILLA NR 1	k. XIX w.	-
2	Międzyrzecze	Nr 3	DOM LUDOWY	3 ćw. XIX w.	-
3	Międzyrzecze	Nr 5	DOM NR 5	ok. poł. XIX w.	-
4	Międzyrzecze	Nr 14	DOM NR 14	ok. 1600 r.	-
5	Międzyrzecze	Nr 16	DOM NR 16	Pocz. XIX w.	-
6	Międzyrzecze	Nr 16	DOM NR 16 w zespole	2 ćw. XIX w.	-
7	Międzyrzecze	Nr 16	BUDYNEK MIESZKALNO-GOSPODARCZY w zespole	1. poł. XIX w.	-
8	Międzyrzecze	Nr 16	OBORA w zespole	2 ćw. XIX w.	-
9	Międzyrzecze	Nr 18	DOM NR 18 w zespole	ok. poł. XIX w.	-
10	Międzyrzecze	Nr 18	OBORA w zespole	2 ćw. XIX w.	-
11	Międzyrzecze	Nr 19	DOM NR 19	2 ćw. XIX w.	-
12	Międzyrzecze	Nr 25	DOM NR 25	1885 r.	-
13	Międzyrzecze	Nr 33	DOM NR 33	pocz. XIX w.	-
14	Międzyrzecze	Nr 36	DOM NR 36	k. XIX w.	-
15	Międzyrzecze	Nr 38	DOM NR 38	pocz. XIX w.	-
16	Międzyrzecze	Nr 39	DOM NR 39	ok. pol. XIX w.	-
17	Międzyrzecze	Nr 40	DOM NR 40	k. XIX w.	-
18	Międzyrzecze	Nr 41	DOM NR 41 w zespole	ok. pol. XIX w.	-
19	Międzyrzecze	Nr 41	BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole	ok. poł. XIX w.	-
20	Międzyrzecze	Nr 50	DOM NR 50	k. XIX w.	-
21	Międzyrzecze	w północno-wschodniej części wsi	CMENTARZ EWANGELICKI	ok. poł. XIX w.	-
M O D L ĘC I N					
1	Modlęcin	Nr 15	SZKOŁA, ob. dom mieszkalny nr 15	1928 r.	-
2	Modlęcin	Nr 19	DOM NR 19	ok. poł. XIX w.	-
3	Modlęcin	Nr 24	DOM NR 24	k. XIX w.	-
4	Modlęcin	Nr 40	DOM NR 40	1869 r.	-
MORAWA					
1	Morawa	Nr 1	PAŁAC w zespole folwarku pałacowego	k. XVIII w. (1793 r. ?), ok. 1860 r	A/4454/733/WŁ z 18.07.1979
2	Morawa	Nr 1a	DOM w zespole folwarku pałacowego	pocz. XIX w.	-
3	Morawa	Nr 1b	DOM w zespole folwarku pałacowego	k. XIX w.	-
4	Morawa	Nr 1c/1d	DOM w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
5	Morawa	Nr 1	STAJNIA I w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
6	Morawa	Nr 1	STAJNIA II w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
7	Morawa	Nr 1	STAJNIA III w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
8	Morawa	Nr 1	STODOŁA w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
9	Morawa	Nr 1	PARK w zespole folwarku pałacowego	1 poł. XIX w.	A/4455/831/WŁ z 18.09.1981
10	Morawa	Nr 1, na terenie parku pałacowego	CMENTARZ w zespole folwarku pałacowego	1 poł. XIX w.	-
11	Morawa	Nr 1, na terenie parku pałacowego	KAPLICA EWANGELICKA w zespole folwarku pałacowego	k. XIX w.	-
12	Morawa	na zachodnim krańcu wsi	CMENTARZ EWANGELICKI	k. XIX w.	A/4456/1377/WŁ z 1.10.1992
13	Morawa	na zachodnim krańcu wsi, na cmentarzu ewangelickim	KAPLICA na cmentarzu ewangelickim	2 poł. XIX w.	A/4456/1377/WŁ z 1.10.1992
14	Morawa	na zachodnim krańcu wsi, na cmentarzu ewangelickim	MUR CMENTARZA EWANGELICKIEGO	k. XIX w.	A/4456/1377/WŁ z 1.10.1992
15	Morawa	Nr 13	DOM NR 13	ok. poł. XIX w.	-
16	Morawa	Nr 15	DOM NR 15	1 poł. XIX w.	-
17	Morawa	Nr 21a	DOM NR 21a	pocz. XX w.	-
18	Morawa	Nr 23	DOM NR 23	k. XIX w.	-
19	Morawa	Nr 28	DOM NR 28	ok. 1910 r.	-
O L S Z A N Y					
1	Olszany	Nr 2	DOM NR 2	1 poł. XIX w.	-
2	Olszany	Nr 3	DOM NR 3	ok. poł. XIX w.	-

3	Olszany	Nr 5	DOM NR 5	1 poł. XIX w.	-
4	Olszany	Nr 18	DOM NR 18	pocz. XX w.	-
5	Olszany	Nr 22	DOM NR 22	ćw. XIX w.	-
6	Olszany	Nr 72	OFICYNA MIESZKALNA NR 72 w zespole folwarku	XVIII w.	-
7	Olszany	Nr 86	DOM NR 86	ok poł. XIX w.	-
8	Olszany	Nr 91	DOM NR 91	k. XIX w.	-
9	Olszany	Nr 112	WILLA NR 112	pocz. XX w.	-
10	Olszany	w centrum wsi przy skrzyżowaniu z drogą na Modlęcin	KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. TRÓJCY	pocz. XIV w.	A/1771/1043 z 24.01.1964
11	Olszany	w centrum wsi przy skrzyżowaniu z drogą na Modlęcin	MUR CMENTARZA PRZYKOŚCIELNEGO	XVIII w.	-
12	Olszany	w centrum wsi przy skrzyżowaniu z drogą na Modlęcin	CMENTARZ PRZYKOSCIELNY	poł. XIII w	-
13	Olszany	w centrum wsi za szkołą podstawową	CMENTARZ EWANGELICKI	przed poł. XIX w.	-
14	Olszany	w centrum wsi za szkołą podstawową	MUR OGRODZENIA CMENTARZA EWANGELICKIEGO	poł. XIX w.	-
15	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	PAŁAC -RUINA	pocz. X VII w.	-
16	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	OFICYNA GOSPODARCZA w zespole folwarku pałacowego	XVIII w	-
17	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	OBORA w zespole folwarku pałacowego	2 poł. XIX w.	-
18	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	STODOŁA I w zespole folwarku pałacowego	XIX/XX w.	-
19	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	TODOŁA II w zespole folwarku pałacowego	XIX/XX w.	-
20	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	BRAMA WJAZDOWA ZEWNĘTRZNA w zespole folwarku pałacowego	XVIII w.	-
21	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	BRAMA WEWNĘTRZNA PRZY OFICYNIE GOSPODARCZEJ w zespole folwarku pałacowego	XVIII w	-
22	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	BRAMA WJAZDOWA WEWNĘTRZNA w zespole folwarku pałacowego	XVIII w.	-
23	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	MOST NA FOSIE w zespole folwarku pałacowego	XVIII w.	-
24	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	OGRODZENIE w zespole folwarku pałacowego	ok. poł. XVII w.	-
25	Olszany	południowy kraniec wsi przy drodze na Strzegom	ZAŁOŻENIE OGRODOWE, DWORSKIE, ob. ogrody użytkowe	pocz. XVIII w.	A/4458/858/WŁ z 18.09.1981
ROGOŹNICA					
1	Rogoźnica	ul. Długa 1a	BRAMA w zespole folwarku II	1879 r.	
2	Rogoźnica	ul. Kolonijna 6	WILLA	pocz. XX w	
3	Rogoźnica	ul. Ofiar Gross -Rossen 6	WILLA	1912 r.	
4	Rogoźnica	ul. Ofiar Gross -Rossen 12	DOM MIESZKALNO -GOSPODARCZY	1 poł. XIX w	
5	Rogoźnica	ul. Ogrodowa 2	DOM	XIX/XX w	
6	Rogoźnica	ul. Ogrodowa 4	DOM	pocz. XX w	
7	Rogoźnica	ul. Parkowa 1	SZKOŁA	1910 r.	
8	Rogoźnica	ul. Parkowa 3	DOM	k. XIX w	
9	Rogoźnica	ul. Parkowa 19	BUDYNEK DWORCA PKP	k. XIX w	
10	Rogoźnica	ul. Parkowa 21	DOM w zespole dworca PKP	XIX/XX w.	
11	Rogoźnica	ul. Parkowa	MUR PARKOWY Z WIEŻĄ WIDOKOWĄ	XVII w.	
12	Rogoźnica	ul. Parkowa	BUDYNEK WC	k. XIX w	

			w zespole dworca PKP		
13	Rogoźnica	Między ulicami Parkową i Świdnicką	PARK DWORSKI	XVII w.	A/4557/857/WŁ z 18.09.1981
14	Rogoźnica	ul. Świdnicka 1	ZAJAZAD, ob. dom mieszkalny	ok. 1830 r.	-
15	Rogoźnica	ul. Świdnicka 3	DOM	1869 r.	-
16	Rogoźnica	ul. Świdnicka 4	PLEBANIA	poł. XIX w	-
17	Rogoźnica	ul. Świdnicka 7	DOM	1814 r.	-
18	Rogoźnica	ul. Świdnicka	KOŚCIÓŁ POMOCNICZY P.W. ŚŚ SZYMONA I TADEUSZA	k. XV w	A/1914/783/WŁ z 25.05.1981
19	Rogoźnica	ul. Świdnicka	MUR CMENTARZA PRZYKOŚCIELNEGO	XVI w.	-
20	Rogoźnica	ul. Świdnicka	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY	XIII w.	-
21	Rogoźnica	ul. Świdnicka	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI ob. katolicki p.w. MB Różańcowej	1872 r.	A/5849/1-2 z dn. 22.11.2012 r
22	Rogoźnica	ul. Świdnicka	BRAMA w zespole kościoła ewangelickiego	k. XIX w.	-
23	Rogoźnica	ul. Świdnicka	MAUZOLEUM RICHTCHOFENÓW przy kościele ewangelickim	1 poł. XIX w.	A/5849/1-2 z dn. 22.11.2012 r.
24	Rogoźnica	ul. Świdnicka	BRAMA przy mauzoleum	k. XIX w.	-
25	Rogoźnica	ul. Świdnicka	DOM LUDOWY, ob. świetlica wiejska	k. XIX w.	-
26	Rogoźnica	ul. Wczasowa 5	DOM	pocz. XX w.	-
27	Rogoźnica	w centrum wsi za kościołem ewangelickim	CMENTARZ EWANGELICKI	1850r.	/4555/1435/WŁ z 20.06.1995
28	Rogoźnica	w centrum wsi za kościołem ewangelickim	OGRODZENIE CMENTARZA EWANGELICKIEGO	1850r.	A/4555/1435/WŁ z 20.06.1995
29	Rogoźnica	1,5 km na południe od zabudowań wsi przy drodze na Kostrze	TEREN OBOZU GROSS-ROSSEN	1940-45 r.	A/4556 973 z 9.04.1963
30	Rogoźnica	1,5 km na południe od zabudowań wsi przy drodze na Kostrze	WYROBISKO GRANITU W KAMIENIOŁOMIE GROSS ROSSEN	1940-45 r	A/4558/1372/WŁ z 15.06.1992
31	Rogoźnica	1,5 km na południe od zabudowań wsi przy drodze na Kostrze	OFICYNA na terenie wyrobiska	ok. 1940r.	DP. 024/30/96/97 MKiS
32	Rogoźnica	1,5 km na południe od zabudowań wsi przy drodze na Kostrze	RUINA OFICYNY na terenie wyrobiska	ok. 1940r.	DP. 024/30/96/97 MKiS
33	Rogoźnica	1,5 km na południe od zabudowań wsi przy drodze na Kostrze	FUNDAMENTY DŹWIGNIC LINIOWOTOROWYCH na terenie wyrobiska	ok. 1940r	DP. 024/30/96/97 MKiS
34	Rogoźnica	na terenie obiektów przemysłowych przylegających do terenu obozu zagłady	BUDYNEK LABORATORIUM ob. budynek biurowy	ok. 1940r.	DP. 024/30/96/97 MKiS
35	Rogoźnica	na zachód od zabudowań wsi przy drodze wojewódzkiej nr 374	CMENTARZ KOMUNALNY	pocz. XX w.	-
RUSKO					
1	Rusko	Nr 8	DOM NR 8 w zespole folwarcznym	2 poł. XIX w.	-
2	Rusko	Nr 8	OBORA I w zespole folwarcznym	k. XIX w.	-
3	Rusko	Nr 8	OBORA II w zespole folwarcznym ob. budynek gospodarczo-biurowy	l. 90 te XIX w.	-
4	Rusko	Nr 8	STODOŁA I w zespole folwarcznym	k. XIX w.	-
5	Rusko	Nr 8a	DOM ZARZĄDCY	poł. XIX w.	-

			w zespole folwarcznym ob. dom nr 8b		
6	Rusko	Nr 8b	DOM NR 8B w zespole folwarcznym	k. XIX w	-
7	Rusko	Nr 9	BUDYNEK ZAKŁADU ENERGETYCZNEGO	ok. 1910 r.	-
8	Rusko	Nr 37	DOM NR 37		-
9	Rusko	Nr 40	DOM NR 40	k. XIX w.	-
10	Rusko	Nr 40	BUDYNEK GOSPODARCZY Z PRZEJAZDEM w zespole	2 poł. XIX w.	-
11	Rusko	Nr 40	OBORA w zespole	ok. poł. XIX w	-
12	Rusko	Nr 40	STODOŁA w zespole	2 poł. XIX w	-
13	Rusko	Nr 40	BUDYNEK GOSPODARCZY II w zespole	1 poł. XIX w.	-
14	Rusko	Nr 43	DOM NR 43	pocz. XX w	-
15	Rusko	Nr 44	DOM NR 44	2 poł. XIX w	-
16	Rusko	Nr 44	OBORA w zespole	2 poł. XIX w	-
17	Rusko	Nr 44	STODOŁA w zespole	k. XIX w.	-
18	Rusko	Nr 46	DOM NR 46	ok. poł. XIX w	-
19	Rusko	DOM NR 47	DOM NR 47	3 ćw. XIX w.	-
20	Rusko	w centrum po pd. stronie wsi	KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. ŚŚ PIOTRA I PAWŁA	ok. 1239 r	A/1757/1196 z 14.12.1964
21	Rusko	w centrum po pd. stronie wsi	MUR w zespole kościoła filialnego p.w. śś Piotra i Pawła	k. XIX w.	-
22	Rusko	na prawo od bramy ogrodzenia	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY	XIII, XVI-XVIII w	-
23	Rusko	na pd. od zabudowań wsi, naprzeciwko Zakładu Energetycz-nego	CMENTARZ PARAFIALNY	2 poł. XIX w	-
24	Rusko	na pd. od zabudowań wsi, naprzeciwko Zakładu Energetycz-nego	OGRODZENIE Z BRAMĄ CMENTARNĄ	k. XIX w.	-
S K A R Ż Y C E					
1	Skarżyce	nr 1/1a	DWÓR/SPICHLERZ w zespole folwarcznym, ob. dom nr 1/1a	poł . XVI w.	-
2	Skarżyce	Nr 1d	DOM NR 1D	ok. 1910 r.	-
3	Skarżyce	nr 2 (d.1f)	DOM ZARZĄDCY w zespole folwarcznym	ok. 1920 -1925 r.	
4	Skarżyce	Nr 2a	STAJNIA I w zespole folwarcznym, ob. Stadnina Koni Strzegom	4 ćw. XIX w	
5	Skarżyce	Nr 2a	STAJNIA II w zespole folwarcznym, ob. Stadnina Koni Strzegom	4 ćw. XIX w.	
6	Skarżyce	Nr 2a	STAJNIA III w zespole folwarcznym, ob. Stadnina Koni Strzegom	4 ćw. XIX w.	
7	Skarżyce	Nr 2a	STAJNIA IV w zespole folwarcznym, ob. Stadnina Koni Strzegom	4 ćw. XIX w.	
8	Skarżyce	Nr 3	DOM NR 3	ok. 1915 r.	
9	Skarżyce	Nr 7	DOM NR 7	ok. 1915 r.	
10	Skarżyce	nr 13	DOM Z MŁYNEM WODNYM, ob. dom nr 13	ok. 1880 r.	
11	Skarżyce	nr 13	OBORA ob. warsztat kamieniarski	pocz. XIX w.	
STANOWICE					
1	Stanowice	ul. Strzegomska 11	KAMIENICA	pocz. XX w.	
2	Stanowice	ul. Strzegomska 16	DOM	1 ćw. XX w.	
3	Stanowice	ul. Strzegomska 17	KAMIENICA	pocz. XX w.	
4	Stanowice	ul. Strzegomska 17a	DWÓR WŁAŚCICIELA FABRYKI PORCELANY, ob.	4 ćw. XIX w.	

			biura zakładu ,,Herbapol'' 5		
5	Stanowice	ul. Strzegomska 21	DOM	2 poł. XIX w.	
6	Stanowice	ul. Strzegomska 25	DOM LUDOWY, ob. świetlica wiejska	3 ćw. XIX w	
7	Stanowice	ul. Strzegomska 29	DOM	2 poł. XIX w	
8	Stanowice	ul. Strzegomska 41	DOM	k. XIX w.	
9	Stanowice	ul. Strzegomska 50	PAŁAC	2 poł. XVI w.	A/4713/732/WŁ z 18.07.1979
10	Stanowice	ul. Strzegomska 52c	SPICHLERZ w zespole folwarku pałacowego , ob. dom mieszkalny	1 poł. XIX w.	
11	Stanowice	ul. Strzegomska 52d	DOM Z WOZOWNIĄ w zespole folwarku pałacowego	k. XIX w.	
12	Stanowice	ul. Strzegomska	PARK PAŁACOWY	k. XIX w.	A/4714/1363/WŁ z 3.03.1992
13	Stanowice	ul. Strzegomska	BRAMA WJAZDOWA Z MUREM w zespole pałacowym	k. XIX w.	
14	Stanowice	ul. Strzegomska	BRAMA WJAZDOWA II w zespole pałacowym	k. XIX w.	
15	Stanowice	ul. Strzegomska	OGRODZENIE w zespole pałacowym	XVII w	
16	Stanowice	ul. Świebodzka 3	DOM DRÓŻNIKA w zespole dworca PKP	k. XIX w.	
17	Stanowice	ul. Świebodzka 7	POCZTA ob. dom mieszkalny	pocz. XX w.	
18	Stanowice	ul. Świebodzka 18	DOM	ok. poł. XIX w.	
19	Stanowice	ul. Świebodzka	KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	ok. poł. XVIII w.	A/1755/1197 z 14.12.1964
20	Stanowice	ul. Świebodzka	BUDYNEK DWORCA PKP	k. XIX w.	
21	Stanowice	ul. Świebodzka	BUDYNEK WC w zespole dworca PKP	k. XIX w	
22	Stanowice	ok. 200 m na południe od kościoła	CMENTARZ PARAFIALNY	poł. XIX w.	
23	Stanowice	ok. 200 m na południe od kościoła	OGRODZENIE CMENTARZA PARAFIALNEGO	poł. XIX w.	
STRZEGOM					
1	Strzegom	Armii Krajowej 89	ZESPÓŁ KOSZAR	Ok. 1920 r.	-
2	Strzegom	ul. Bankowa 7	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
3	Strzegom	ul. Bankowa 14	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
4	Strzegom	ul. Bankowa 16	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
5	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 2	KAMIENICA	2 poł. XVII w.	-
6	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 4	KAMIENICA	1909 r.	-
7	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 4	KAMIENICA	2 poł. XIX	-
8	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 9	KAMIENICA	XVIII w.	-
9	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 11	KAMIENICA	XVIII w.	-
10	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 26	KAMIENICA	XVIII w.	-
11	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 28	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
12	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 30	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
13	Strzegom	ul. Bohaterów Getta 32	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
14	Strzegom	ul. Brzegowa 15	WILLA	1902 r.	-
15	Strzegom	ul. Brzegowa 15	OBORA	pocz. XX w.	-
16	Strzegom	ul. Brzegowa 15	OFICYNA	1902 r.	-
17	Strzegom	ul. Brzegowa 15	STAJNIA	pocz. XX w.	-
18	Strzegom	ul. Brzegowa 43	BUDYNEK GOSPODARCZY	ok. poł. XIX w.	-
19	Strzegom	ul. Brzegowa 43	DOM	k. XIX w.	-
20	Strzegom	ul. Brzegowa 55	DOM	1875 r.	-
21	Strzegom	ul. Brzegowa 57	DOM	ok. poł. XIX w.	-
22	Strzegom	ul. Brzegowa 57	DOM	ok. poł. XIX w.	-
23	Strzegom	ul. Brzegowa 61	DOM	ok. poł. XIX w.	-
24	Strzegom	ul. Brzegowa 61	OBORA I	kon. XIX w.	-
25	Strzegom	ul. Brzegowa 61	OBORA II	ok. poł. XIX w.	-
26	Strzegom	ul. Brzegowa 61	STODOŁA	2 poł. XIX w.	-

27	Strzegom	ul. Brzegowa 65	DOM	k. XIX w.	-
28	Strzegom	ul. Brzegowa 71	WILLA	1872 r.	-
29	Strzegom	pomiędzy ulicami Brzegową i Dolną	MOST	XVIII w.	-
30	Strzegom	ul. Czerwonego Krzyża 2	DOM	1874 r.	-
31	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 1	KAMIENICA	1909 r.	-
32	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 3	KAMIENICA	pocz. XIX w.	-
33	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 5	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
34	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 7	KAMIENICA	1886 r.	-
35	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 9	KAMIENICA	1884 r.	-
36	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 11/13	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
37	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 12	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
38	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 15	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
39	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 18	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
40	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 20	KAMIENICA	XVII w.	-
41	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 22	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
42	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 23	KAMIENICA	1910 r.	-
43	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 24	KAMIENICA	XVI w.	-
44	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 25	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
45	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 26	KAMIENICA	l. 80. XIX w.	-
46	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 27	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
47	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 32	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
48	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 33	KAPLICA OBRONNA, ob. kościół pomocniczy, par. p.w. św. Antoniego	ok. 1520 r.	A/1679/199 z 31.05.1950
49	Strzegom	ul. Dąbrowskiego 34	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
50	Strzegom	ul. Dolna 1	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
51	Strzegom	ul. Dolna 3	KAMIENICA	ok. 1907 r.	-
52	Strzegom	ul. Dolna 4	KAMIENICA	1911 r.	-
53	Strzegom	ul. Dolna 4 a	KAMIENICA	1911 r.	-
54	Strzegom	ul. Dolna 6	DOM	1910 r.	-
55	Strzegom	ul. Dolna 8	KAMIENICA	k. XIX w.	-
56	Strzegom	ul. Dolna 9	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
57	Strzegom	ul. Dolna 13	DOM	k. XIX w.	-
58	Strzegom	ul. Dolna 26	KAMIENICA	1874 r.	-
59	Strzegom	ul. Dolna 34	WILLA	k. XIX w.	-
60	Strzegom	ul. Dolna 44	DOM	XVIII w.	-
61	Strzegom	ul. Dolna 44a/44b	DOM	1 poł. XIX w.	-
62	Strzegom	ul. Dolna 44c/44d	KAMIENICA	1906 r.	-
63	Strzegom	ul. Dolna 56	DOM	XIX/XX w.	-
64	Strzegom	ul. Dolna 60	DOM	1878 r.	-
65	Strzegom	ul. Dolna 68	DOM	1882 r.	-
66	Strzegom	ul. Dolna 68	DOM	1882 r.	-
67	Strzegom	ul. Dolna 70a	DOM	1 poł. XIX w.	-
68	Strzegom	ul. Górnicza 1	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
69	Strzegom	ul. Górnicza 3	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
70	Strzegom	ul. Górnicza 5	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
71	Strzegom	ul. Górnicza 6	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY	1902 r.	-
72	Strzegom	ul. Górnicza 6	OFICYNA, ob. wydział utrzymania ruchu mechanicznego	1902 r.	-
73	Strzegom	ul. Jeleniogórska 1	KAMIENICA	k. XIX	-
74	Strzegom	ul. Jeleniogórska 4	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
75	Strzegom	ul. Jeleniogórska 8	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
76	Strzegom	przy ul. Jeleniogórska 12	ZESPÓŁ BUDYNKÓW DWORCA STRZEGOM-GRABINA	1909 r.	A/4735/1487/a-c/WŁ z 25.03.1996
77	Strzegom	ul. Jeleniogórska 12	KAMIENICA	XIX/XX w.	-
78	Strzegom	ul. Jeleniogórska 12	DOM	k. XIX w.	-
79	Strzegom	ul. Jeleniogórska 15	DOM	k. XIX w.	-
80	Strzegom	ul. Jeleniogórska 17	KAMIENICA	k. XIX w.	-
81	Strzegom	ul. Kamianna 1	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-

82	Strzegom	ul. Kamianna 5	KAMIENICA	k. XIX w.	-
83	Strzegom	ul. Kamianna 6	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
84	Strzegom	ul. Kamianna 7	WILLA	ok. 1910 r.	-
85	Strzegom	ul. Kamianna 10	KAMIENICA	1907 r.	-
86	Strzegom	ul. Kamianna	MURY OBRONNE	poł. XIV w.	-
87	Strzegom	ul. Kamianna	WIEŻA DZIOBOWA	poł. XIV w.	-
88	Strzegom	ul. Kasztelańska 2	DOM	k. XIX w.	-
89	Strzegom	ul. Kasztelańska 8	DOM	1910 r.	-
90	Strzegom	ul. Kasztelańska 8A	KAMIENICA	1914 r.	-
91	Strzegom	ul. Kasztelańska 12	MLYN WODNY, ob. budynek usługowy	1880 r.	-
92	Strzegom	ul. Kasztelańska 14	DOM	pocz. XX w.	-
93	Strzegom	ul. Kasztelańska 18	DOM, restauracja Syrena	1910 r.	-
94	Strzegom	ul. Kasztelańska 20e (d. Szarych Szeregów 1)	DOM	k. XIX w.	-
95	Strzegom	ul. Ksztelańska 20e (d. Szarych Szeregów 1)	OFICYNA MIESZKALNO-GOSPODARCZA	1 poł. XIX w.	-
96	Strzegom	Kasztelańska 20e (d. Szarych Szeregów 1)	STODOŁA	2 poł. XIX w.	-
97	Strzegom	ul. Ksztelańska 20e (d. Szarych Szeregów 1)	DOM, ob. restauracja „Pod Rumakiem”	1 poł. XIX w.	-
98	Strzegom	ul. Kasztelańska 20 (d. Szarych Szeregów 1)	OFICYNA MIESZKALNO - GOSPODARCZA	poł. XIX w.	-
99	Strzegom	ul. Kolejowa 1	DOM	pocz. XX w.	-
100	Strzegom	ul. Kolejowa 5	DOM	pocz. XX w.	-
101	Strzegom	ul. Kolejowa 7	DWORZEC KOLEJOWY	pocz. XX w.	-
102	Strzegom	ul. Kolejowa 7	BUDYNEK NASTAWNI w zespole dworca, ob. budynek dróżnika	pocz. XX w.	-
103	Strzegom	ul. Kolejowa 7	WIATA PERONOWA w zespole dworca	pocz. XX w.	-
104	Strzegom	ul. Kolejowa 7	KOLEJOWA WIEŻA CIŚNIEŃ 1 w zespole dworca	1909 r.	-
105	Strzegom	ul. Kolejowa 7	WIEŻA CIŚNIEŃ 2	1912 r.	-
106	Strzegom	ul. Kościelna 9	KAMIENICA	ok. 1900 r.	-
107	Strzegom	ul. Kościelna 11	KAMIENICA	1909 r.	-
108	Strzegom	ul. Kościelna 12	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
109	Strzegom	ul. Kościelna 14	KAMIENICA	1832 r.	-
110	Strzegom	ul. Kościelna 16	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
111	Strzegom	ul. Kościelna 18	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
112	Strzegom	ul. Kościelna 18	KAMIENICA	XVIII w.	-
113	Strzegom	ul. Kościelna 23	KAMIENICA	XVII w.	-
114	Strzegom	ul. Kościelna 25	KAMIENICA	XVII w.	-
115	Strzegom	ul. Kościelna 27	KAMIENICA	1901 r.	-
116	Strzegom	ul. Kościelna	BOŻNICA, ob. kościół pomocniczy rzym.-kat. par. p.w. św. Barbary	k. XIV w.	-
117	Strzegom	ul. Kościuszki 1	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
118	Strzegom	ul. Kościuszki 2	KLASZTOR KARMELITÓW, nast. siedziba gminy ewangelickiej, ob. dom mieszkalno-usługowy	ok. 1428 r.	-
119	Strzegom	ul. Kościuszki 2	KOŚCIÓŁ KLASZTORNY KARMELITÓW, nast. ewangelicki, ob. par. p.w. Najświętszego Zbawiciela Świata i Matki Boskiej Szkapleżnej	1382 r.	A/4733/938 z 8.09.1961
120	Strzegom	ul. Kościuszki 4a	DOM	4 ćw. XIX w.	-
121	Strzegom	ul. Kościuszki 5	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
122	Strzegom	ul. Kościuszki 6	DOM	2 poł. XIX w.	-
123	Strzegom	ul. Kościuszki 8	BUDYNEK ADMINISTRACYJNO-PRODUKCYJNY Spółdzielni Odzieżowej im. Kopernika	pocz. XX w.	-
124	Strzegom	ul. Kościuszki 12	WILLA, budynek Poczty Polskiej	1867 r.	-
125	Strzegom	ul. Kościuszki 13/13a	KAMIENICA	k. XIX w.	-
126	Strzegom	ul. Kościuszki 14	REICHSBANK, ob. Bank BZ WBK S.A.	ok. 1910 r.	-
127	Strzegom	ul. Kościuszki 16	WILLA	1874 r.	-

128	Strzegom	ul. Kościuszki 18	WILLA	1877 r.	-
129	Strzegom	ul. Kościuszki 20	DOM	1 poł. XIX w.	-
130	Strzegom	ul. Kościuszki 21	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
131	Strzegom	ul. Kościuszki 21	OFICYNA GOSPODARCZA	ok. poł. XIX w.	-
132	Strzegom	ul. Kościuszki 25	KAMIENICA	k. XIX w.	-
133	Strzegom	ul. Kościuszki 26	KAMIENICA	1914 r.	-
134	Strzegom	ul. Kościuszki 30/32	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
135	Strzegom	ul. Kościuszki 31	SZKOŁA, ob. I Liceum Ogólnokształcące w Strzegomiu	ok. 1910 r.	-
136	Strzegom	ul. Kościuszki 34	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
137	Strzegom	ul. Kościuszki 39	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
138	Strzegom	ul. Kościuszki 41	KAMIENICA	k. XIX w.	-
139	Strzegom	ul. Kościuszki 43	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
140	Strzegom	ul. Krótka 1	KAMIENICA	XVII w.	-
141	Strzegom	ul. Krótka 4	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
142	Strzegom	ul. Krótka 5	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
143	Strzegom	ul. Krótka 6	SZKOŁA, ob. ZSZ	1874 w.	-
144	Strzegom	ul. Krótka 6	INTERNAT	k. XIX w.	-
145	Strzegom	ul. Legnicka 2	DOM	pocz. XX w.	-
146	Strzegom	ul. Legnicka 3	KAMIENICA	k. XIX w.	-
147	Strzegom	ul. Legnicka 4	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
148	Strzegom	ul. Legnicka 5 (d. 1)	KAMIENICA	k. XX w.	-
149	Strzegom	ul. Legnicka 6	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
150	Strzegom	ul. Legnicka 8	KAMIENICA	1905 r.	-
151	Strzegom	ul. Legnicka 9	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
152	Strzegom	ul. Legnicka 10	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
153	Strzegom	ul. Legnicka 12	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
154	Strzegom	ul. Legnicka 17	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
155	Strzegom	ul. Legnicka 9	DOM	pocz. XX w.	-
156	Strzegom	ul. Legnicka 19	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
157	Strzegom	ul. Legnicka 21	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
158	Strzegom	ul. Matejki 2	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
159	Strzegom	ul. Matejki 4	KAMIENICA	1906 r.	-
160	Strzegom	ul. Niepodległości 1	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
161	Strzegom	ul. Niepodległości 4	KAMIENICA	II Pol. pocz. XIX w.	-
162	Strzegom	ul. Niepodległości 8	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
163	Strzegom	ul. Niepodległości 10	KAMIENICA	1909 r.	-
164	Strzegom	ul. Niepodległości 8	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
165	Strzegom	ul. Ks. Prałata Siwca 1 (Obywatelska 1)	KAMIENICA	1910 r.	-
166	Strzegom	ul. Ks. Prałata Siwca 3-5 (Obywatelska 3-5)	DOM ZGROMADZENIA SIÓSTR ELŻBIETANEK	1891 - 1892 r.	-
167	Strzegom	ul. Olszowa 2	CMENTARZ KOMUNALNY	3 ćw. XIX w.	-
168	Strzegom	ul. Olszowa 2	MUR OGRODZENIA CMENTARZA KOMUNALNEGO	3 ćw. XIX w.	-
169	Strzegom	ul. Olszowa 2	KAPLICA CMENTARNA	3 ćw. XIX w.	-
170	Strzegom	ul. Paderewskiego 1	KAMIENICA	ok. poł. XIX w.	-
171	Strzegom	ul. Paderewskiego 3	KAMIENICA	1907 r.	-
172	Strzegom	ul. Paderewskiego 17	KAMIENICA	1885 r.	-
173	Strzegom	ul. Paderewskiego 19	KAMIENICA	k. XIX w.	-
174	Strzegom	ul. Paderewskiego 21	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
175	Strzegom	ul. Paderewskiego 23	KAMIENICA	k. XIX w.	-
176	Strzegom	ul. Paderewskiego 25	KAMIENICA	1889 r.	-
177	Strzegom	ul. Paderewskiego 29	KAMIENICA	k. XIX w.	-
178	Strzegom	ul. Paderewskiego 30	WILLA	pocz. XX w.	-
179	Strzegom	ul. Paderewskiego 31	KAMIENICA	k. XIX w.	-
180	Strzegom	ul. Paderewskiego 33	KAMIENICA	k. XIX w.	-
181	Strzegom	ul. Paderewskiego 35/37	KAMIENICA	1903 r.	-
182	Strzegom	ul. Paderewskiego 43	WILLA	pocz. XX w.	-
183	Strzegom	ul. Parkowa 2	KAMIENICA	k. XIX w.	-
184	Strzegom	ul. Parkowa 8	DWÓR, Publiczne Przedszkole nr 3	XIX/XX w.	-

185	Strzegom	ul. Parkowa 8	WIEŻA WIDOKOWA	k. XIX w.	-
186	Strzegom	ul. Parkowa 8a	OFICYNA GOSPODARCZA	k. XIX w.	-
187	Strzegom	plac Jana Pawła II 1	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
188	Strzegom	plac Jana Pawła II 4	KAMIENICA	ok. 1900 r.	-
189	Strzegom	plac Jana Pawła II 1	KOMANDORIA JOANNITÓW, ob. plebania	1484 r., przebudowana 1538 r.	A/4731/1199 z 14.12.1964
190	Strzegom	plac Jana Pawła II	KOŚCIÓŁ JOANNITÓW, ob. kościół parafialny p.w. śś. Piotra i Pawła	pocz. XIV w- XV w.	A/1685/73 z 23.03.1949
191	Strzegom	ul. Reja 2	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
192	Strzegom	ul. Reja 4	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
193	Strzegom	ul. Reja 6	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
194	Strzegom	ul. Rybna 5	DOM	ok. poł. XIX w.	-
195	Strzegom	Rynek 1	KAMIENICA	l. 80-te XIX w.	A/4741/1044/WŁ z 26.09.1984
196	Strzegom	Rynek 11	PIWNICE KAMIENICY	XV w.	A/4740/1376/WŁ z 29.09.1992
197	Strzegom	Rynek 12	KAMIENICA	XVI w., 4 ćw. XIX w.	-
198	Strzegom	Rynek 13	KAMIENICA	XVI w., 4 ćw. XIX w.	-
199	Strzegom	Rynek 19	KAMIENICA	XVI w., k. XIX w.	-
200	Strzegom	Rynek 22	KAMIENICA	XVII w., 4 ćw. XIX w.	-
201	Strzegom	Rynek 23	KAMIENICA	XVII w., 4 ćw. XIX w.	-
202	Strzegom	Rynek 24	KAMIENICA	k. XVIII w., l-80-te XIX w.	-
203	Strzegom	Rynek 25	KAMIENICA	XVI w., 3 ćw. XIX w.	-
204	Strzegom	Rynek 26	KAMIENICA	XVIII w., 3 ćw. XIX w.	-
205	Strzegom	Rynek 27	KAMIENICA	k. XIX w.	-
206	Strzegom	Rynek 27 a	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
207	Strzegom	Rynek 37	KAMIENICA	poł XVII w., XIX/XX w.	-
208	Strzegom	Rynek 38	RATUSZ	1859-1860 r.	-
209	Strzegom	Rynek 398	SZMATRUZ, ob. hotel Granit	1541 r.	A/4742/1686 z 12.05.1966
210	Strzegom	Rynek 40 (d.41)	KAMIENICA	XVIII w., l. 70-te XIX w.	-
211	Strzegom	Rynek 42	KAMIENICA	XVIII w., l. 70-te XIX w.	-
212	Strzegom	Rynek 44	KAMIENICA	1560 r., 4 ćw. XIX w.	-
213	Strzegom	Rynek 46/47	KAMIENICA	XVI w., 1910 r	-
214	Strzegom	Rynek 48	KAMIENICA	2 ćw. XVI w., ok. poł. XIX w.	-
215	Strzegom	Rynek 49	KAMIENICA	1859 r.	-
216	Strzegom	Rynek	WIEŻA TARGOWA	XIV w.	A/4739/940 z 8.09.1961
217	Strzegom	ul. Rzeźnicza	WIEŻA HALI FABRYCZNEJ	pocz. XX w.	-
218	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 4	DOM	ok. poł. XIX w.	-
219	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 5	DOM	pocz. XX w.	-
220	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 6	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
221	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 6	OBORA w zespole, ob. magazyn	ok. poł. XIX w.	-
222	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 6	STAJNIA w zespole, ob. hurtownia	ok. poł. XIX w.	-
223	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 6	SPICHLERZ w zespole, ob. hurtownia	ok. poł. XIX w.	-
224	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 8	KAMIENICA	k. XIX w.	-
225	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 10	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
226	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 12	KAMIENICA	k. XIX w.	-

227	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 25	WILLA	pocz. XX w.	-
228	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 29 (d. 23)	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
229	Strzegom	ul. Szarych Szeregów 31 (d. 25)	WILLA	1 poł. XIX w.	-
230	Strzegom	ul. Szarych Szeregów	CMENTARZ EWANGELICKI (zlikwidowany)	pocz. XIV w., XIX w.	-
231	Strzegom	ul. Szarych Szeregów	FRAGMENT MURU OGRODZENIA CMENTARZA EWANGELICKIEGO	pocz. XIV w., XIX w.	-
232	Strzegom	ul. Szarych Szeregów	KOŚCIÓŁ POMOCNICZY P.W. ŚW JADWIGI	1327 r.	A/4732/798/WŁ z 15.05.1981 oraz 974/WŁ z 8.12.1983
233	Strzegom	ul. św. Anny 9	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
234	Strzegom	ul. św. Anny 11	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
235	Strzegom	ul. św. Anny 13	KAMIENICA	2 poł. XVII w. 4 ćw. XIX w.	-
236	Strzegom	ul. św. Anny 15	KAMIENICA	2 poł. XVII w. 4 ćw. XIX w.	-
237	Strzegom	ul. św. Anny 17	DOM	1 poł. XIX w.	-
238	Strzegom	ul. św. Anny 18	KAMIENICA	XVI w., 4 ćw. XIX w.	-
238	Strzegom	ul. św. Jadwigi 1	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
240	Strzegom	ul. św. Jadwigi 3 i 5	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
241	Strzegom	ul. św. Jadwigi	CMENTARZ ŻYDOWSKI	ok. 1830 r.	-
242	Strzegom	ul. św. Jadwigi	MUR OGRODZENIA CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO	ok. 1830 r.	-
243	Strzegom	ul. św. Jana 1	HALA GIMNASTYCZNA	ok. 1910 r.	-
244	Strzegom	ul. św. Tomasza 1	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
245	Strzegom	ul. Świdnicka 10	KAMIENICA	XVII w. 4 ćw. XIX w.	-
246	Strzegom	ul. Świdnicka 12	KAMIENICA	XVII w. 1877 r.	-
247	Strzegom	ul. Świdnicka 14	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
248	Strzegom	ul. Świdnicka 14	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
249	Strzegom	ul. Świdnicka 16	KAMIENICA	4 ćw. XIX w.	-
250	Strzegom	ul. Świdnicka 18	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
251	Strzegom	ul. Świdnicka 20	KAMIENICA	XIX/XX w.	-
252	Strzegom	ul. Świdnicka 29	KAMIENICA	1900 r.	-
253	Strzegom	ul. Świdnicka 31	KAMIENICA	XIX/XX w.	-
254	Strzegom	ul. Świdnicka 33	KAMIENICA	XIX/XX w.	-
255	Strzegom	ul. Świdnicka 36	KAMIENICA	3 ćw. XIX w.	-
256	Strzegom	ul. Świdnicka 37	DOM	2. poł. XIX w.	-
257	Strzegom	ul. Świdnicka 41	KAMIENICA	2 poł. XIX w.	-
258	Strzegom	ul. Świdnicka 43	KAMIENICA	k. XIX w.	-
259	Strzegom	ul. Świdnicka	CMENTARZ KOMUNALNY	pocz. XIX w.	-
260	Strzegom	ul. Świdnicka	MUR OGRODZENIA CMENTARZA KOMUNALNEGO	pocz. XX w.	-
261	Strzegom	ul. Świdnicka, w obrębie cmentarza komunalnego	MAUZOLEUM FRIEDRICHA BARTSCHA	1845 r.	-
262	Strzegom	ul. Wałbrzyska 1	OFICYNA	k. XIX w.	-
263	Strzegom	ul. Wałbrzyska 1	OBORA I w zespole	k. XIX w.	-
264	Strzegom	ul. Wałbrzyska 1	OBORA II w zespole	k. XIX w.	-
265	Strzegom	ul. Wałbrzyska 10	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY	ok. 1870 r.	-
266	Strzegom	ul. Wałbrzyska	CMENTARZ EWANGELICKI, ob. cmentarz komunalny	XIX/XX w.	-
267	Strzegom	al. Wojska Polskiego 1	DOM	ok. 1830 r.	-
268	Strzegom	al. Wojska Polskiego 1	EWANGELICKA SZKOŁA DLA DZIEWCZĄT I CHŁOPCÓW, ob. szkoła podstawowa nr 4	1850-1851 r.	-
269	Strzegom	al. Wojska Polskiego 4a	WILLA	ok. 1910 r.	-
270	Strzegom	al. Wojska Polskiego 4b	WILLA	ok. 1910 r.	-
271	Strzegom	al. Wojska Polskiego 5	EWANGELICKA SZKOŁA DLA	pocz. XX w.	-

			DZIEWCZĄT I CHŁOPCÓW, ob. szkoła podstawowa nr 4		
272	Strzegom	al. Wojska Polskiego 7	BUDYNEK PRODUKCYJNY	ok. 1910 r.	-
273	Strzegom	al. Wojska Polskiego 8	DOM	pocz. XX w.	-
274	Strzegom	al. Wojska Polskiego 9	BUDYNEK ADMINISTRACYJNO-PRODUKCYJNY, ob. budynek biurowy	ok. 1923 r.	-
275	Strzegom	al. Wojska Polskiego 12	DOM	2 poł. XIX w.	-
276	Strzegom	al. Wojska Polskiego 12a	DOM	1862 r.	-
277	Strzegom	al. Wojska Polskiego 12b	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	ok poł. XIX w.	-
278	Strzegom	al. Wojska Polskiego 12b	OBORA w zespole	ok poł. XIX w.	-
279	Strzegom	al. Wojska Polskiego 12b	STODOŁA w zespole	2 poł. XIX w.	-
280	Strzegom	al. Wojska Polskiego 14	ŁAŹNIE MIEJSKIE, ob. budynek usługowy	1905 r.	-
281	Strzegom	al. Wojska Polskiego 14	BUDYNEK OSP	1915 r.	-
282	Strzegom	al. Wojska Polskiego 16a	SZKOŁA	pocz. XX w.	-
283	Strzegom	al. Wojska Polskiego 22	KAMIENICA	k. XIX w.	-
284	Strzegom	al. Wojska Polskiego 24	KAMIENICA	k. XIX w.	-
285	Strzegom	al. Wojska Polskiego 24a	KAMIENICA	k. XIX w.	-
286	Strzegom	al. Wojska Polskiego między 24 i 24a	KAMIENICA	k. XIX w.	-
287	Strzegom	al. Wojska Polskiego 26	KAMIENICA	k. XIX w.	-
288	Strzegom	al. Wojska Polskiego 28	KAMIENICA	k. XIX w.	-
289	Strzegom	al. Wojska Polskiego 28a	KAMIENICA	k. XIX w.	-
290	Strzegom	al. Wojska Polskiego 36	BUDYNEK ADMINISTRACYJNO-PRODUKCYJNY ob. budynek mieszkalno-usługowy	ok. 1915 r.	-
291	Strzegom	al. Wojska Polskiego 36	BUDYNEK PRODUKCYJNY ob. budynek mieszkalno-usługowy	ok. 1915 r.	-
292	Strzegom	al. Wojska Polskiego 36a	WILLA	ok. 1910 r.	-
293	Strzegom	al. Wojska Polskiego 37	KAMIENICA	ok. 1910 r.	-
294	Strzegom	al. Wojska Polskiego 38	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
295	Strzegom	al. Wojska Polskiego 39	KAMIENICA	1911 r.	-
296	Strzegom	al. Wojska Polskiego 42	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
297	Strzegom	al. Wojska Polskiego 43	DOM	pocz. XX w.	-
298	Strzegom	al. Wojska Polskiego 46	DOM	ok. 1910 r.	-
299	Strzegom	al. Wojska Polskiego 47	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY, ob. restauracja Stragona	k. XIX w.	-
300	Strzegom	al. Wojska Polskiego 47	OGRODZENIE Z BRAMĄ	ok. 1900 r.	-
301	Strzegom	al. Wojska Polskiego 48	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
302	Strzegom	al. Wojska Polskiego 51	KAMIENICA	1908 r.	-
303	Strzegom	al. Wojska Polskiego 52	KAMIENICA	1910 r.	-
304	Strzegom	al. Wojska Polskiego 57	WILLA	pocz. XX w.	-
305	Strzegom	al. Wojska Polskiego 57 w posesji	OFICYNA	pocz. XX w.	-
306	Strzegom	al. Wojska Polskiego 60	WILLA	pocz. XX w.	-
307	Strzegom	al. Wojska Polskiego 61	KAMIENICA	pocz. XX w.	-
308	Strzegom	al. Wojska Polskiego 61a	DOM	pocz. XX w.	-
309	Strzegom	al. Wojska Polskiego 62	WILLA, ob. przychodnia weterynaryjna	ok. 1910 r.	-
310	Strzegom	al. Wojska Polskiego 70	BUDYNEK ADMINISTARCYJNY ob. Słodownia Strzegom	pocz. XX w.	-
311	Strzegom	al. Wojska Polskiego 70	BUDYNEK PRODUKCYJNO-MAGAZYNOWY ob. Słodownia Strzegom	pocz. XX w.	-
312 313	Strzegom	al. Wojska Polskiego 70	BUDYNEK BĘBNOWNI ob. Słodownia Strzegom	pocz. XX w.	-
314	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	BUDYNEK ADMINISTRACYJNY w zespole młyna	1876 r.	-
315	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	BUDYNEK MAGAZYNOWY Z MOTOROWNIĄ w zespole młyna	4 ćw. XIX w.	-
316	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	albo mapa z zaznaczonym	4 ćw. XIX w.	-
317	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76, w budynku młyna właściwego	BUDYNEK CZYSZCZARNI w zespole młyna	4 ćw. XIX w.	-
318	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	BUDYNEK MAGAZYNU w zespole młyna	pocz. XX w.	-

319	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	SILOSY w zespole młyna	pocz. XX w.	-
320	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	ŚRUTOWNIK w zespole młyna	pocz. XX w.	-
321	Strzegom	al. Wojska Polskiego 76	KOMORY PSZENNICZNE w zespole młyna	pocz. XX w.	-
322	Strzegom	al. Wojska Polskiego	BUDYNEK DWORCA KOLEJOWEGO	po 1910 r.	-
323	Strzegom	al. Wojska Polskiego	WIATA PERONOWA	po 1910 r.	-
324	Strzegom	al. Wojska Polskiego	WIADUKT KOLEJOWY	k. XIX w.	-
325	Strzegom	Wzgórze Bazaltowe	FORT	2 poł. XVIII w.	-
326	Strzegom	Wzgórze Bazaltowe, na północ od fortu	WIATRAK PROCHOWY	2 poł. XVIII w.	-
327	Strzegom	wzdłuż zach. krawędzi Starego Miasta (ulic Kamiennej i Bohaterów Getta)	PLANTY MIEJSKIE	1810 – 1864 r.	-
T O M K O W I C E					
1	Tomkowice	nr 11	ZESPÓŁ DWORSKI	1664 r.	
2	Tomkowice	nr 11	DWÓR, ob. dom nr 11	1664 r.	
3	Tomkowice	nr 25	DOM NR 25	XIX/XX w.	
4	Tomkowice	nr 27	DOM NR 27	ok. poł. XIX w	
5	Tomkowice	nr 47	DOM ZARZĄDCY w zespole folwarku, ob. dom nr 47	1840 r.	
6	Tomkowice	nr 47	SPICHLERZ w zespole folwarku	1785 r	
7	Tomkowice	nr 47	OBORA w zespole folwarku	1 poł. XIX w.	
8	Tomkowice	nr 49	DOM NR 49	1 poł. XIX w.	
9	Tomkowice	zachodni skraj wsi, teren dzisiejszego kościoła katolickiego	CMENTARZ EWANGELICKI	2 poł. XIX w	
10	Tomkowice	wokół obecnego kościoła katolickiego	MUR OGRODZENIA CMENTARZA EWANGELICKIEGO	2 poł. XIX w.	
Ż E L A Z Ó W					
1	Żelazów	Nr 10	OFICYNA MIESZKALNA w zespole pałacowo-parkowym	k. XIX w.	-
2	Żelazów	nr 11	PAŁAC	ok. 1753-55 r	A/5217/803/WŁ z 14.05.1981
3	Żelazów	nr 11	OBORA w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	1 poł. XIX w.	-
4	Żelazów	nr 11	STAJNIE w zespole pałacowo-parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	1 poł. XIX w.	-
5	Żelazów	nr 11	STODOŁA I w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	1 poł. XIX w.	-
6	Żelazów	nr 11	STODOŁA II w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	1 poł. XIX w.	-
7	Żelazów	nr 11	STODOŁA III w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	1 poł. XIX w.	-
8	Żelazów	nr 11	SUSZARNIA w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	k. XIX w.	-
9	Żelazów	nr 12	DOM OGRODNIKA w zespole pałacowo -parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom-Żółkiewka	ok. 1800 r	A/5218/1631/WŁ z 26.10.1998
10	Żelazów	Nr 13 (d. 3)	DOM NR 13 (d. 3)	ok poł. XIX w.	-
11	Żelazów	nr 13 (d. 3)	OBORA w zespole	k. XIX w	-
12	Żelazów	nr 19	DOM NR 19	3 ćw. XIX w.	-
13	Żelazów	nr 23	DOM NR 23	k. XIX w.	-
14	Żelazów	po pn. - zach. stronie pałacu	PARK	po 1830 r	A/5219/828/WŁ z 18.09.1981
15	Żelazów	w parku	ORANŻERIA w zespole pałacowo-	1 poł. XIX w.	-

			parkowym, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka		
16	Żelazów	obszar AZP: 82 -21	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XVIII -XIX w.	-
Ż Ó Ł K I E W K A					
1	Żółkiewka	nr 15	GOSPODA, ob. dom nr 15	2 poł. XIX w.	-
2	Żółkiewka	nr 24	DOM nr 24	pocz. XX w.	-
3	Żółkiewka	nr 25	DOM nr 25	XIX/XX w.	-
4	Żółkiewka	Nr 27	DOM ZARZĄDCY w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	2 poł. XIX w	-
5	Żółkiewka	Nr 27	DOM ZE STAJNIAMI w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	k. XIX w	-
6	Żółkiewka	Nr 27	STAJNIA I w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	k. XIX w.	-
7	Żółkiewka	Nr 27	STAJNIA II w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	k. XIX w.	-
8	Żółkiewka	Nr 27	STODOŁA w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	k. XIX w	-
9	Żółkiewka	Nr 27	BRAMA Z MUREM GRANICZNYM w zespole folwarku II, ob. Stadnina Koni Strzegom - Żółkiewka	k. XIX w.	-
10	Żółkiewka	Nr 27	ZESPÓŁ FOLWARKU II	2 poł. XIX w.	-
11	Żółkiewka	Nr 56	DOM NR 56	ok. poł. XIX w	-
12	Żółkiewka	Nr 58	DOM w zespole folwarku I, ob. dom nr 58	poł. XIX w	-
13	Żółkiewka	Nr 59	DWÓR w zespole folwarku I, ob. dom nr 59	XVII w	-
14	Żółkiewka	Nr 60	DOM w zespole folwarku I, ob. dom nr 60	1870 r.	-
15	Żółkiewka	nr 58-60	ZESPÓŁ FOLWARKU I	poł. XIX w.	-
16	Żółkiewka	Nr 62	WIATRAK HOLENDER Z BUDYNKIEM MIESZKALNYM I MAGAZYNOWYM, ob. zakład kamieniarski	1867 r.	A/5221/1383/WŁ z 27.01.1993
17	Żółkiewka	nr 63	BUDYNEK MAGAZYNOWO-MIESZKALNY ob. Zakład kamieniarski	1 poł. XIX w	-
18	Żółkiewka	nr 63	STODOŁA, ob. warsztat kamieniarski	2 poł. XIX w	
19	Żółkiewka	w lesie pomiędzy Żelazowem a Żółkiewką	CMENTARZ EWANGELICKI	XIX w.	-
20	Żółkiewka	w obrębie cmentarza ewangelickiego, na lewo od bramy	KOSTNICA	3 ćw. XIX w.	-
21	Żółkiewka	w lesie pomiędzy Żelazowem a Żółkiewką	MUR CMENTARZA EWANGELICKIEGO	3 ćw. XIX w.	-
22	Żółkiewka	w lesie pomiędzy Żelazowem a Żółkiewką	ALEJA przy drodze polnej w stronę cmentarza ewangelickiego	XIX w	-
23	Żółkiewka	przy drodze polnej w kierunku Godzieszówka	ALEJA przy drodze do Godzieszówka	XIX w.	-
24	Żółkiewka	przy drodze polnej na wschód od wsi	ALEJA przy drodze do Strzegomia	XIX w	-
25	Żółkiewka	w pd. części wsi	PARK	1830 r.	A/5220/830/WŁ z 18.09.1981
26	Żółkiewka	na północny zachód od parku	MUR GRANICZNY PARKU Z RUINAMI PAWILONU	XVIII/XIX w.	-

Zabytki archeologiczne:

Lp.	Miejscowość	Adres	Nazwa	Czas powstania
BARTOSZÓWEK				
1	Bartoszówek	obszar AZP: 82-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	
2	Bartoszówek	obszar AZP: 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	

3	Bartoszówek	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze:26 nr działki: 68/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - ś lad osadnictwa
GOCZAŁKÓW				
1	Goczałków	obszar AZP: 82-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	
2	Goczałków	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 32 nr działki: 223, 233/2, 233/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - osada
3	Goczałków	obszar AZP: 81-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 27 nr działki: 51	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - ślad osadnictwa
GOCZAŁKÓW GÓRNY				
1	Goczałków Górny	obszar AZP: 82-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	
GODZIESZÓWEK				
1	Godziszówek	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 17 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	średniowiecze - ślad osadnictwa
2	Godziszówek	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 18 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
G R A N I C A				
1	Granica	obszar AZP: 83-21, 83-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	-
2	Granica	obszar AZP: 83-21, 83-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	-
3	Granica	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 23 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona - ślad osadnictwa
4	Granica	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 24 nr działki: 38	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona - ślad osadnictwa
5	Granica	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 24 nr działki: 38	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
6	Granica	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 25 nr działki: 1, 113	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia - ślad osadnictwa
7	Granica	obszar AZP: 83-21 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze: 26 nr działki: 9, 10, 11	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ś lad osadnictwa późne średniowiecze - ślad osadnictwa
8	Granica	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze: 15 nr działki: 97/1, 97/2, 127/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
GRANICZNA				
1	Graniczna	obszar AZP: 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	
2	Graniczna	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 9 nr działki: 91	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu - nieokreślona wczesne średniowiecze IX-X/XI w. - grodzisko

3	Graniczna	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 10 nr działki: 91, 126, 127/1, 127/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia / epoka brązu- znalezisko luźne
4	Graniczna	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 11 nr działki: 95/1, 104/1, 104/2, 112/3, 329, 353	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	wczesne średniowiecze - osada
JAROSZÓW				
1	Jaroszów	obszar AZP: 82-22, 82-23	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	-
2	Jaroszów	obszar AZP: 82-22, 82-23	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWO ŻYTNEGO SIEDLISKA , W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ OBSZARU PRZYKOŚ CIELNEGO	-
3	Jaroszów	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 24 nr działki: 514/7	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - osada
4	Jaroszów	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 25 nr działki: 62/5, 66	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - osada
5	Jaroszów	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 23 nr działki: 505/9	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV - osada rejestr nr: 217/1076/Arch/83 data wpisu: 1984-02-23
6	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 4nr na obszarze: 4 nr działki: 5, 6, 7	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu V- halsztat - cmentarzysko ciałopalne rejestr nr:445/Arch data wpisu: 1969-04-20
7	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze: 5 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit- ślad osadnictwa
8	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze: 6 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu V - ślad osadnictwa
9	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 7 nr na obszarze: 7 nr działki: 188/7	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
10	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 8nr na obszarze: 8 nr działki: 32	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona - ślad osadnictwa
11	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 9 nr na obszarze: 9 nr działki: 12/2, 32, 402	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada
12	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowo ści: 10nr na obszarze: 10 nr działki: 55/4, 56/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV - ślad osadnictwa
13	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 11 nr na obszarze: 11 nr działki: 138/24, 146/5, 539	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit -ślad osadnictwa pradzieje - ślad osadnictwa
14	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 12 nr na obszarze: 12	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	wczesne średniowiecze faza starsza - ślad osadnictwa

		nr działki: 389/8, 389/9, 391/1		późne średniowiecze XIV-XV - osada
15	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 13 nr na obszarze: 13 nr działki: 391, 392/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa wczesne średniowiecze faza młodsza - ślad osadnictwa
16	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 14 nr na obszarze: 14 nr działki: 11/2, 12/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa wczesne średniowiecze - ślad osadnictwa
17	Jaroszów	nieokreślona - osada pradzieje - osada późne średniowiecze XIV-XV - osada	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 15 nr na obszarze: 15 nr działki: 9/4, 12/1, 12/2
18	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 16 nr na obszarze: 16 nr działki: 362/22, 383/1, 470/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa pradzieje - ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV - ślad osadnictwa
19	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 17 nr na obszarze: 17 nr działki: 167, 362/22, 381/1, 380/1, 381/1, 386/4	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada
20	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 18 nr na obszarze: 18 nr działki: 339	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa wczesne średniowiecze XI - 1 połowa XIII - osada późne średniowiecze XIV-XV - osada
21	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 19 nr na obszarze: 19 nr działki: 261, 262, 263, 286/1, 286/2, 287	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
22	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 20 nr na obszarze: 20 nr działki: 279/3, 280/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	OWL faza D - osada
23	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 21 nr na obszarze: 21 nr działki: 278, 279/1, 433	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	OWR-OWL faza C3-D - osada pradzieje - osada
24	Jaroszów	obszar AZP: 82-23 nr w miejscowości: 22 nr na obszarze: 22 nr działki: 276	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada wczesne średniowiecze - ślad osadnictwa
KOSTRZA				
1	Kostrza	obszar AZP: 82-21	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	-
2	Kostrza	obszar AZP: 82-21	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWO ŻYTNEGO SIEDLISKA , W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ OBSZARU PRZYKO ŚCIELNEGO	-
3	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 39 nr działki: 344, 346, 347/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada

4	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 40 nr działki: 2/2, 4, 5/1, 47/4	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu halsztat - osada
5	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 41 nr działki: 5/1, 5/2, 6	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada późne średniowiecze - ślad osadnictwa
6	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze: 42 nr działki: 7, 8	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada
7	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze: 43 nr działki: 11, 12, 13, 16, 17, 18/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
8	Kostrza	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze: 44 nr działki: 31	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa OWL faza D - osada wczesne średniowiecze faza starsza- ślad osadnictwa
MIĘDZYRZECZE				
1	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	-
2	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	-
3	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 19 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona - ślad osadnictwa
4	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 16 nr działki: 199, 200	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XV w. - osada
5	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 17 nr działki: 152, 153, 154	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada późne średniowiecze XIV-XV w. - osada
6	Międzyrzecze	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 4nr na obszarze: 18 nr działki: 145, 146, 336	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV w. - osada
MODLĘCIN				
1	Modlęcin	obszar AZP: 84-21, 84-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	-
2	Modlęcin	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 6 nr działki: 225, 226	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
MORAWA				
1	Morawa	obszar AZP: 83-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	-
2	Morawa	obszar AZP: 83-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	-
3	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 25 nr działki: 192	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Nieokreślona osada

4	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 20 nr działki: 192, 195, 448	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Nieokreślona osada
5	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 21 nr działki: 195	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu V-halsztat - cmentarzysko ciałopalne
6	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze: 22 nr działki: 121/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje -ślad osadnictwa
7	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 5nr na obszarze: 23 nr działki: 184	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV - osada
8	Morawa	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze: 24 nr działki: 187/6	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV - osada
OLSZANY				
1	Olszany	obszar AZP: 84-22, 83-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	XIII- XIX w.
2	Olszany	obszar AZP: 84-22, 83-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII- XIX w
3	Olszany	obszar AZP: 84-21 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze 12 nr działki: 874/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia- ślad osadnictwa
4	Olszany	Obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 1 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres nowożytny- grób
5	Olszany	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 2 nr działki: 921, 922	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
6	Olszany	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze: 3 nr działki: 708, 709, 710	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
7	Olszany	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze: 4 nr działki: 608, 609	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
8	Olszany	obszar AZP: 84-22 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze: 5 nr działki: 919	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
9	Olszany	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 7 nr na obszarze: 26 nr działki: 9, 10, 11, 12	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje- ślad osadnictwa późne średniowiecze- ślad osadnictwa
10	Olszany	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 8 nr na obszarze: 27 nr działki: 477, 478/2, 479/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
11	Olszany	obszar AZP: 83-22 nr w miejscowości: 9	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/wczesna epoka żelaza- osada

		nr na obszarze: 28 nr działki: 137, 138, 139, 1067, 1068		
ROGOŹNICA				
1	Rogoźnica	obszar AZP: 81 -21, 82- 21	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA, W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ TERENU PRZYKOŚCIELNEGO	XIII w
2	Rogoźnica	obszar AZP: 81 -21, 82-21	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII-XIX w
3	Rogoźnica	obszar AZP: 82 -21	OBSZAR OBOZU ZAGŁADY	1939- 45
4	Rogoźnica	obszar AZP: 81-21 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze: 72 nr działki: 78/1, 78/4, 78/5, 80	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona
5	Rogoźnica	obszar AZP: 81-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze: 73 nr działki: 252/1, 252/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona
6	Rogoźnica	obszar AZP: 81-21 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze: 74 nr działki: 242/3, 242/5, 242/6, 254/2, 254/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu halsztat C- nieokreślona
7	Rogoźnica	obszar AZP: 81-21 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze: 75 nr działki: 180/1, 180/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona
8	Rogoźnica	obszar AZP: 81-21 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze: 71 nr działki: 40/1, 40/3, 40/4, 41	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia- ślad osadnictwa
9	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze: 45 nr działki: 329, 330, 331	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje- ślad osadnictwa późne średniowiecze- ślad osadnictwa
10	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 7 nr na obszarze: 46 nr działki:375, 380, 410	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje- ślad osadnictwa
11	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 8 nr na obszarze: 47 nr działki: 380, 383, 387/1, 387/2, 388/1, 388/5, 388/6	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres wpływów rzymskich-osada
12	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 9 nr na obszarze: 48 nr działki: 388/8, 388/9	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje-osada późne średniowiecze- ślad osadnictwa
13	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 10nnr na obszarze: 49 nr działki: 437/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje- ślad osadnictwa późne średniowiecze- ślad osadnictwa
14	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 11 nr na obszarze: 50 nr działki: 437/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze- ślady osadnictwa
15	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 12 nr na obszarze: 51	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres wpływów rzymskich-osada

		nr działki: 80, 82, 437/3		
16	Rogoźnica	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 13 nr na obszarze: 52 nr działki: 101/1, 102, 103, 370/1, 371/3, 415/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje- ślad osadnictwa późne średniowiecze- osada
RUSKO				
1	Rusko	obszar AZP: 82:23	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA, W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ TERENU PRZYKOŚCIELNEGO	XIII w.
2	Rusko	obszar AZP: 82:23	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII – XIX w.
3	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:1 nr na obszarze: 53 nr działki: 135, 136/8	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat – cmentarzysko pradzieje –ślad osadnictwa
4	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:2 nr na obszarze: 54 nr działki: 107/6	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa epoka brązu V/halsztat - ślad osadnictwa
5	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:3 nr na obszarze: 55 nr działki: 1/26, 1/27	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa
6	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:4 nr na obszarze: 56 nr działki: 105/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa
7	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:5 nr na obszarze: 57 nr działki: 240/10	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat – osada wczesne średniowiecze - osada
8	Rusko	oszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:6 nr na obszarze: 58 nr działki: 178, 179, 180, 181/1, 181/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
9	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:7 nr na obszarze: 59 nr działki: 149/1, 149/2, 149/3, 150	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat – osada epoka brązu V/halsztat – cmentarzysko ciałopalne
10	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:8 nr na obszarze: 60 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa
11	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:9 nr na obszarze: 61 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa
12	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:10 nr na obszarze: 62 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa
13	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:11 nr na obszarze: 63 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa
14	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:12	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - ślad osadnictwa

		nr na obszarze: 64 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne		
15	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:13 nr na obszarze: 65 nr działki: 1/40	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – osada
16	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:14 nr na obszarze: 66 nr działki: 208/5, 209/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV w. - ślad osadnictwa
17	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:15 nr na obszarze: 67 nr działki: 115	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV-XV w. - ślad osadnictwa
18	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:16 nr na obszarze: 68 nr działki: 105/1, 105/2, 105/4, 105/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa wczesne średniowiecze XI-XIII w. - ślad osadnictwa
19	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:17 nr na obszarze: 69 nr działki: 137/2, 148/6, 148/10	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
20	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:18 nr na obszarze: 70 nr działki: 81/1, 82, 83/3, 84, 85/3, 314, 315/3, 316/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
21	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:19 nr na obszarze: 71 nr działki: 70/5, 71/3, 72/2, 76/2, 315/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
22	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:20 nr na obszarze: 72 nr działki: 73/2, 73/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit-osada? pradzieje osada
23	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:21 nr na obszarze: 73 nr działki: 79, 80, 139/1, 139/2, 307/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat - osada
24	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:22 nr na obszarze: 74 nr działki: 1/27, 1/28, 1/44, 140/2, 141	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa epoka brązu halsztat – osada pradzieje - osada
25	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:23 nr na obszarze: 75 nr działki: 1/46, 1/47, 1/48, 362/33	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres wpływów rzymskich – okres wędrówek ludów faza C3-D-osada pradzieje - osada
26	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:24 nr na obszarze: 76 nr działki: 240/10	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada
27	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:25 nr na obszarze: 77 nr działki: 240/10	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat - osada
28	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:26 nr na obszarze: 78 nr działki: 188/8/, 240/10	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa

29	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:27 nr na obszarze: 79 nr działki: 240/10, 301/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	laten – ślad osadnictwa okres wpływów rzymskich późna osada pradzieje - osada
30	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:28 nr na obszarze: 80 nr działki: 173/2, 174, 175, 176, 177/2, 194/7, 194/14, 300	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada
31	Rusko	obszar AZP: 82:23 nr w miejscowości:29 nr na obszarze: 81 nr działki: 214	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
STANOWICE				
1	Stanowice	obszar AZP: 83:22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	XIII-XIX w.
2	Stanowice	obszar AZP: 83:22	HISTORYCZNY UKŁAD RORALISTYCZNY	XIII-XIX w.
3	Stanowice	obszar AZP: 84-22 nr miejscowości:1 nr na obszarze:17 nr działki:598/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia - ślad osadnictwa
4	Stanowice	obszar AZP: 84-22 nr miejscowości:2 nr na obszarze:18 nr działki:597/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa
5	Stanowice	obszar AZP: 84-22 nr miejscowości:3 nr na obszarze:19 nr działki:598/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
6	Stanowice	obszar AZP: 84-22 nr miejscowości:4 nr na obszarze:20 nr działki:598/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
7	Stanowice	obszar AZP: 84-22 nr miejscowości:5 nr na obszarze:21 nr działki:598/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
8	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:6 nr na obszarze:37 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa
9	Stanowice	obszar AZP: 83-22 w pobliżu cmentarza ewangelickiego nr miejscowości:7 nr na obszarze:38 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona - cmentarzysko
10	Stanowice	obszar AZP: 83-22 w pobliżu cmentarza ewangelickiego nr miejscowości:8 nr na obszarze:39 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa
11	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:9 nr na obszarze:40 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	wczesne średniowiecze - osada
12	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:10 nr na obszarze:41 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Laten – ślad osadnictwa okres wędrówek ludów - osada

13	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:11 nr na obszarze:37 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - grodzisko
14	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:12 nr na obszarze:43 nr działki: 141, 142, 143	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu/halsztat - osada
15	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:13 nr na obszarze:44 nr działki: 469	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit - osada
16	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:14 nr na obszarze:45 nr działki: 407, 408	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. osada
17	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:15 nr na obszarze:46 nr działki: 187/1, 187/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa późne średniowiecze - osada
18	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:16 nr na obszarze:47 nr działki: 265/3, 274, 275	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
19	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:17 nr na obszarze:48 nr działki: 98, 100/5, 110/1, 110/3, 162/1, 559	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
20	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:18 nr na obszarze:49 nr działki: 300/8, 301/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	wczesne średniowiecze faza młodsza- ślad osadnictwa późne średniowiecze
21	Stanowice	obszar AZP: 83-22 nr miejscowości:19 nr na obszarze:42 nr działki: 596/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV w. - osada
STAWISKA				
1	Stawiska	obszar AZP: 83:22 nr w miejscowości:1 nr na obszarze: 50 nr działki: 23/4, 23/5	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – okres nowożytny XV-XVI w. - osada
2	Stawiska	obszar AZP: 83:22 nr w miejscowości:2 nr na obszarze: 51 nr działki: 222, 223, 224	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - osada późne średniowiecze XIV-XV w. osada
3	Stawiska	obszar AZP: 83:22 nr w miejscowości:3 nr na obszarze: 52 nr działki: 4	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV w. - osada
SKARŻYCE				
1	Skarżyce	obszar AZP: 83-23	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA, W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ TERENU PRZYKOŚCIELNEGO	XIII-XIX w.
2	Skarżyce	obszar AZP: 83-23	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII-XIX w.
3	Skarżyce	obszar AZP: 83-23 nr w miejscowości:1 nr na obszarze: 65 nr działki: 21, 23, 25/2, 27/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu - halsztat-cmentarzysko ciałopalne
4	Skarżyce	obszar AZP: 83-23 nr w miejscowości:2 nr na obszarze: 67	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze? – grodzisko?

		nr działki: 62/1, 62/3, 62/4		
5	Skarżyce	obszar AZP: 83-23 nr w miejscowości:3 nr na obszarze: 35 nr działki: 45/13, 46/2, 108/1, 112/6	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
STRZEGOM				
1	Strzegom	obszar AZP : 83-22	HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY – HISTORYCZNY OŚRODEK MIEJSKI	XIII-XV w.
2	Strzegom	obszar AZP : 83-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEGO MIASTA, W TYM OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ ŚREDNOWIECZNYCH BUDOWLI I SZLAKÓW	XIII-XV w.
3	Strzegom	obszar AZP : 83-22, 82-22	HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY – ZABUDOWA POZA ŚREDNIOWIECZNYMI MURAMI MIEJSKIMI, W WIEKSZOŚCI PRZEDMIEŚCIA XVIII, XIX W. I POCZĄTKÓW XX W. WRAZ ZABUDOWĄ POPRZEMYSŁOWĄ	XVIII – pocz. XX w.
4	Strzegom	obszar AZP : 83-22, 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ HISTORYCZNYCH PRZEDMIEŚĆ ŚREDNIOWIECZNEGO MIASTA, OBSZAR OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ HISTORYCZNYCH SZLAKÓW I PLANT MIEJSKICH	XVIII – pocz. XX w.
5	Strzegom	obszar AZP : 82-22	OBSZAR WZGÓRZA BAZALTOWEGO	epoka brązu IV – V wczesne średniowiecze XI-XIII w.
6	Strzegom	obszar AZP : 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ ARCHIWALNEGO GRODZISKA Z PODGRODZIEM	epoka brązu IV – V wczesne średniowiecze XI-XIII w.
7	Strzegom	obszar AZP : 83-22	UKŁAD PRZESTRZENNY GRABINY	XIII-XV w.
8	Strzegom	obszar AZP : 83-22	STRZEGOM – GRABINA OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ MIEJSCOWOŚCI ŚREDNIOWIECZNEJ	XIII-XV w.
9	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze:1 nr działki: 1075, 1077	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu IV – V – osada obronna wczesne średniowiecze XI-XIII w. - grodzisko
10	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze:2 nr działki: 1076	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu II – IV – halsztat – znalezisko luźne?
11	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze:3 nr działki: 15, 16	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu II – halsztat – osada
12	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze:4 Nr działki: 1085, 1086	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu III – V/halsztat – cmentarzysko ciałopalne
13	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze:5 nr działki: 164-167, 207-211, 213, 800	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu II– halsztat – znalezisko luźne
14	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 6 nr na obszarze:6 nr działki: 8, 15, 351, 361, 634	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Wczesne średniowiecze – grób szkieletowy
15	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 7 nr na obszarze:7 nr działki: 104, 112/4, 330	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	wczesne średniowiecze - osada
16	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 8 nr na obszarze:12	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada

		Nr działki: 1, 10		
17	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 9 nr na obszarze:13 nr działki: 1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
18	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 10 nr na obszarze:14 nr działki: 1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
19	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 11 nr na obszarze:15 nr działki: 1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
20	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 12 nr na obszarze:16 nr działki: 1, 2, 3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
21	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 13 nr na obszarze:17 nr działki: 47-50, 104	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
22	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 14 nr na obszarze:18 nr działki: 53	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
23	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 15 nr na obszarze:19 nr działki: 105	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
24	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 16 nr na obszarze:20 nr działki: 121, 152	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
25	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 17 nr na obszarze:21 nr działki: 237, 238, 239, 260, 261, 338, 339, 340, 341, 345, 346, 349	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka kamienia – ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
26	Strzegom	obszar AZP : 82-22 nr w miejscowości: 18 nr na obszarze:22 nr działki: 349-409, 423-429, 447-450, 463-466, 469-473, 481-484, 487-491, 600-610, 616, 620-624, 627/2, 629	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
27	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Bracka (d.Przedmieście Świdnickie) nr w miejscowości:19 Nr na obszarze 53 nr działki: 2108-2011, 2135, 2142, 2143, 2278, 2279, 2285	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – ślad osadnictwa
28	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Dolna nr w miejscowości:20 Nr na obszarze: 54 nr działki: 1884-1888, 1928-1934, 19363-1943, 2009	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit-ślad osadnictwa
29	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Wolska 2 nr w miejscowości:21 Nr na obszarze: 55 Nr działki: 976-987	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona-cmentarzysko szkieletowe późne średniowiecze
30	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Dąbrowskiego nr w miejscowości:22 Nr na obszarze: 56	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona (późne średniowiecze/okres nowożytny?)- cmentarzysko szkieletowe

		nr działki: 1330-1343, 1288-1290, 1309		
31	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Kasztelańska (d.Zjednoczenia – niem. Kohlenstrasse 5) nr w miejscowości:23 Nr na obszarze: 57 nr działki: 2044, 2046, 2059, 2061, 2062, 2068-2072, 2122-2126	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona (późne średniowiecze/okres nowożytny?)- cmentarzysko szkieletowe
32	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Kasztelańska –pod nawierzchnią (d.Zjednoczenia – niem. Kohlenstrasse 2a) nr w miejscowości:24 Nr na obszarze: 58 nr działki: 1946, 1948, 1950, 1952, 2115, 2122, 2127, 2128, 2170	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona (późne średniowiecze/okres nowożytny?)- cmentarzysko szkieletowe
33	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Wesoła nr w miejscowości:25 Nr na obszarze: 59 nr działki: 509-518, 556-558, 560	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Epoka kamienia/eoka brązu I- ślad osadnictwa
34	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:26 Nr na obszarze: 85 nr działki: 338, 339, 254, 355, 361, 388	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona (późne średniowiecze/okres nowożytny?)- cmentarzysko szkieletowe
35	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:27 nr na obszarze: 86 nr działki: 50-53, 55	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Późne średniowiecze XIV-XVw. Osada okres nowożytny XVI-XVII w. - osada
36	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:28 nr na obszarze: 87 nr działki: 195, 197	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
37	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:29 nr na obszarze: 88 nr działki: 28/1, 28/2, 29	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
38	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:30 nr na obszarze: 60 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – ślad osadnictwa
39	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:31 Nr na obszarze 61 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa
40	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:32 nr na obszarze: 62 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres nowożytny po 1655 r. – skarb monet
41	Strzegom	obszar AZP : 83-22 ul. Paderewskiego (niem. Wilhelmstrasse 2) nr w miejscowości:33 nr na obszarze 63 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - cmentarzysko ciałopalne
42	Strzegom	obszar AZP : 83-22 nr w miejscowości:34 Nr na obszarze: 64	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Okres wpływów rzymskich (285-340 r.) – skarb monet

		brak lokalizacji, stanowisko archiwalne		
43	Strzegom	obszar AZP : 83-22, Strzegom - Grabina nr w miejscowości:35 nr na obszarze: 65 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – osada
44	Strzegom	obszar AZP : 83-22, Strzegom - Grabina nr w miejscowości:36 nr na obszarze: 66 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa
45	Strzegom	obszar AZP : 83-22, Strzegom - Grabina nr w miejscowości:37 nr na obszarze: 67 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Okres nowożytny XVI w. – ślad osadnictwa
46	Strzegom	obszar AZP : 83-22, w obrębie Starego Miasta (niem. Wilhelmstrasse 17) nr w miejscowości:38 nr na obszarze: 68 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Okres nowożytny XVI w. – grób szkieletowy
47	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:39 nr na obszarze: 69 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – osada?
48	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:40 nr na obszarze: 70 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – osada?
49	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:41 nr na obszarze: 71 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit – ślad osadnictwa?
50	Strzegom	obszar AZP : 83-22, ul. Kasztelanska(d. Zjednoczenia – niem. Kohlenstrasse 2a) nr w miejscowości:42 nr na obszarze: 72 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – grób szkieletowy
51	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:43 nr na obszarze: 73 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Okres wpływów rzymskich – wędrówek ludów (268-395 r.) – skarb monet
52	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:44 nr na obszarze 74 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	Okres wpływów rzymskich – wędrówek ludów (235 r.) – ślad osadnictwa
53	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:45 nr na obszarze: 75 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu V – ślad osadnictwa
54	Strzegom	obszar AZP : 83-22,	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	epoka brązu II – ślad osadnictwa

		nr w miejscowości:46 nr na obszarze: 76 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne		
55	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:47 nr na obszarze 77 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit? – ślad osadnictwa
56	Strzegom	obszar AZP : 83-22, ul. nr w miejscowości:48 nr na obszarze: 78 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona – ślad osadnictwa
57	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:49 nr na obszarze: 79 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa
58	Strzegom	obszar AZP : 83-22, nr w miejscowości:50 nr na obszarze: 80 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	nieokreślona – ślad osadnictwa
59	Strzegom	obszar AZP : 83-22, ul. Szarych Szeregów, w bezpośrednim otoczeniu kościoła św. Jadwigi (po pn i pd. Stronie) nr w miejscowości:51 nr na obszarze: 81 nr działki: 924-928, 390, 936, 937, 1018, 1020, 1022-1024, 1029, 1030, 1042-1049	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XVw. – ślad osadnictwa okres nowożytny XVII-XVIII w. – ślad osadnictwa
60	Strzegom	obszar AZP : 83-22, pd.-wsch. Kwartał miasta lokacyjnego w pobliżu kościoła śś. Piotra i Pawła nr w miejscowości:52 nr na obszarze: 82 nr działki: 579, 584-589, 595-599	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – okres nowożytny XIII-XVII w. – osadnictwo miejskie
61	Strzegom	obszar AZP : 83-22, pd.-wsch. ul. Morska, na pd.-zach. od kościoła św. Jadwigi za Młynówką nr w miejscowości:53 nr na obszarze: 83 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – okres nowożytny XIII-XVII w. – osadnictwo miejskie
62	Strzegom	obszar AZP : 83-22, przy drodze polnej do wsi Morawa nr w miejscowości:53 nr na obszarze: 84 brak lokalizacji, stanowisko archiwalne	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres wpływów rzymskich (275-276)-ślad osadnictwa
TOMKOWICE				
1	Tomkowice	obszar AZP: 83-21	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	XIII-XIX w.
2	Tomkowice	obszar AZP: 83-21	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII-XIX w.
3	Tomkowice	obszar AZP: 83-21 w miejscowości: 1 nr na obszarze:19 nr działki: 192, 193/1, 211/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
4	Tomkowice	obszar AZP: 83-21 w miejscowości: 2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	okres nowożytny 1745 r. – grób zbiorowy

		nr na obszarze:20 nr działki: 199/2		
5	Tomkowice	obszar AZP: 83-21 w miejscowości: 3 nr na obszarze:21 nr działki: 90, 91	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - osada
6	Tomkowice	obszar AZP: 83-21 w miejscowości: 4 nr na obszarze:22 nr działki: 99	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze – ślad osadnictwa
WIEŚNICA				
1	Wieśnica	obszar AZP: 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	XIII-XIX w.
2	Wieśnica	obszar AZP: 82-22 w miejscowości: 1 nr na obszarze:27 nr działki: 45/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje – ślad osadnictwa późne średniowiecze XIV – XV
3	Wieśnica	obszar AZP: 82-22 w miejscowości: 2 nr na obszarze:28 nr działki: 1, 4, 115	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
4	Wieśnica	obszar AZP: 82-22 w miejscowości: 3 nr na obszarze:29 nr działki: 48/4, 48/5, 53/1, 92/2	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
5	Wieśnica	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze:30 nr działki: 47, 53/1, 92/2, 413/3	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV – XV w. - osada
6	Wieśnica	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 5 nr na obszarze:31 nr działki: 53/1, 107/2, 210	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	neolit? – ślad osadnictwa epoka brązu – halsztat? - osada
ŻÓŁKIEWKA				
1	Żółkiewka	obszar AZP: 82-21, 82-22	OBSZAR OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ DLA ŚREDNIOWIECZNEJ WSI W GRANICACH NOWOŻYTNEGO SIEDLISKA	XIII-XIX w.
2	Żółkiewka	obszar AZP: 82-21, 82-22	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY	XIII-XIX w.
3	Żółkiewka	obszar AZP: 82-22 nr w miejscowości: 1 nr na obszarze:8 nr działki: 285, 142, 143/1, 143/2, 114	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze XIV-XV w. - osada
4	Żółkiewka	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 2 nr na obszarze:53 nr działki: 209, 210/1, 230/2, 231, 233/1	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje ślad osadnictwa
5	Żółkiewka	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 3 nr na obszarze:54 nr działki: 17	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	późne średniowiecze - ślad osadnictwa
6	Żółkiewka	obszar AZP: 82-21 nr w miejscowości: 4 nr na obszarze:55 nr działki: 205	STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE	pradzieje - ślad osadnictwa późne średniowiecze - osada

http://bip.strzegom.pl/public/?id=131608

Uwarunkowania rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych.

Z uwagi na brak audytu krajobrazowego dla Województwa Dolnośląskiego nie określa się zasad kształtowania krajobrazu.

Uwarunkowania rozdziału nie uległy zmianie.

6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Jakość życia mieszkańców

Na jakość życia mieszkańców gminy wpływa szereg czynników. O poziomie życia mieszkańców oprócz możliwości pracy i zarobkowania świadczy stan mieszkalnictwa oraz oświata, służba zdrowia i kultura. Pozytywny wpływ z pewnością gwarantuje czyste środowisko naturalne o znacznych walorach przyrodniczych. Natomiast negatywnie oddziałuje duża ilość czynnych kopalni granitu.

- mieszkalnictwo:

Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest na obszarze miasta Strzegom, a także na obszarach wiejskich, które ze względu na bliskie sąsiedztwo miast i dostępności komunikacyjnej stanowią atrakcyjne miejsca dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej (np. Stanowice, Jaroszów, Olszany, Rogoźnica). Zjawisko lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w ostatnim okresie nasila się.
Ponadto na obszarach wiejskich istniejąca zabudowa mieszkaniowa ma charakter zagrodowy, jednak obecnie nowe budownictwo odchodzi o tego typu i lokalizowane są budynki o charakterze wyłącznie mieszkaniowym.

Tabela Zasoby mieszkaniowe – miasto Strzegom

	2010	2018
Zasoby mieszkaniowe ogółem – mieszkania	6109	6357
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	61,0	62,7
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	21,9	24,7
mieszkania na 1000 mieszkańców	359,5	393,5
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,36	3,39
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,78	2,54
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,83	0,75

Zasoby mieszkaniowe – obszar wiejski gminy Strzegom

	2010	2018
Zasoby mieszkaniowe ogółem – mieszkania	3109	3214
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	73,5	75,8
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	22,5	25,0
mieszkania na 1000 mieszkańców	306,2	330,2
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,00	4,05
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,27	3,03
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,82	0,75

Zasoby mieszkaniowe – miasto Strzegom i obszar wiejski razem

	2015	2018
Zasoby mieszkaniowe ogółem – mieszkania	9465	9571
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	66,3	67,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	23,8	24,8

mieszkania na 1000 mieszkańców	358,3	369,7
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,59	3,61
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,79	2,70
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,78	0,75

	2015	2016	2017	2018
Mieszkania oddane do użytku:	39	46	37	28

Źródło: BDL 2020r.

Zasoby mieszkaniowe w mieście Strzegom wynosiły, wg danych ze spisu powszechnego w 2018 r., 6357 mieszkań. Główną część zasobów mieszkaniowych, bo aż 55%, stanowią budynki realizowane przed 1945 r. Obecnie odczuwalny jest brak nowych budynków mieszkaniowych wielorodzinnych na terenie miasta, a co za tym idzie brakuje mieszkań, w szczególności w nowszym budownictwie. Potrzeby w tym zakresie są jednak większe i wykazują tendencję wzrostową.
Na obszarach wiejskich mieszkań było 3214, zamieszkiwanych przez ponad 10 tys. osób. Podobnie jak na obszarze miasta w przeważającej części jest to zabudowa przedwojenna stanowiąca aż 76,3% całości zabudowy.
Istniejące lokale mieszkalne charakteryzuje dość wysoki stopień wyposażenia w podstawowe instalacje i urządzenia: 99,7% mieszkań na terenie miasta i 97,1% w obszarze wiejskim posiada przyłącza wodociągowe. Właścicielami podstawowej części zasobów mieszkaniowych na obszarze gminy są osoby fizyczne oraz gmina. Mieszkania są wyposażone w podstawowe instalacje, takie jak energia elektryczna, woda i kanalizacja. Szczegółowe dane przedstawiono w powyższych tabelach dotyczących budynków mieszkalnych. Wynika z nich, iż na obszarze gminy przeważa stara, wyeksploatowana zabudowa wymagająca dużych nakładów finansowych na jej rewaloryzację.

- oświata:

Placówki oświatowe - żłobki	2 na terenie miasta
Placówki oświatowe - przedszkola	4 na terenie miasta 1 w Jaroszowie 1 w Stanowicach 1 w Rogoźnicy 1 w Morawie 1 w Żółkiewce 1 w Międzyrzeczu (prywatne) 1 punkt przedszkolny na terenie miasta
Placówki oświatowe – szkoły podstawowe	3 na terenie miasta 1 w Jaroszowie 1 w Kostrzy 1 w Olszanach 1 w Rogoźnicy 1 w Goczałkowie 1 w Stanowicach
Placówki oświatowe – Zespół Szkół Specjalnych w Strzegomiu	Przedszkole Specjalne Szkoła Podstawowa Gimnazjum Szkoła Przysposabiająca do Pracy
Placówki oświatowe – szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego w Strzegomiu
Placówki oświatowe - inne	Zespół Szkół w Strzegomiu

www.strzegom.pl

- służba zdrowia:

Na terenie gminy działa 11 przychodni a wydatki z budżetu gminy na ten cel w roku 2018 wynosiły 5099,3 tys. zł.

- kultura:

Na obszarze miasta działa Strzegomskie Centrum Kultury. Ponadto na terenie gminy działa 13 grup artystycznych i 19 innych klubów i kół. W roku 2019 odbyło się w mieście i gminie prawie 160 imprez kulturalnych.
Jest 1 biblioteka publiczna wraz ze swoją filią w mieście i 5 filii we wsiach: Jaroszów, Goczałków, Żelazów, Stanowice, Kostrza.
Ponadto na terenie gminy działa 11 klubów sportowych zrzeszających prawie 1000 członków.

Rynek pracy

Głównym ośrodkiem zatrudnienia mieszkańców gminy jest miasto Strzegom. Podstawowym źródłem zatrudnienia jest górnictwo oraz przetwórstwo z nim związane, a także zakłady pracy zlokalizowane na obszarze miasta.
Na przestrzeni ostatnich kilku lat zauważyć można wzrost ilości funkcjonujących przedsiębiorstw, w szczególności w sektorze prywatnym w zakresie budownictwa oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.
Znaczenie na rynku pracy mają również instytucje administracyjne i usługowe zlokalizowane na obszarze miasta i gminy.
W ostatnich latach liczba bezrobotnych malała a z danych za rok 2018 wynika, że bezrobocie kształtowało się na poziomie 3,8%.

	2015	2020
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 razem	826	846
Sektor publiczny	218	216
Sektor prywatny	605	622
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg PKD 2007 razem	1377	1396
sekcja C – przetwórstwo przemysłowe	355	312
Sekcja F – budownictwo	175	206
Sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	396	362
Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	87	103

Źródło: BDL 2020r.

	2015	2017	2018	Powiat 2018
Pracujący	5058	4783	4927	37080
Bezrobotni zarejestrowani	1151	831	740	3627
W tym kobiety w %	50,0	55,8	60,9	56,0
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	6,8	5,2	4,7	3,8
Udział bezrobotnych zarejestrowanych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	7,5	6,3	6,3	4,6

Źródło: BDL 2020r.

Uwarunkowania rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., uwarunkowania rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Istotnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludzi i ich mienia występującym na obszarze gminy jest częściowy brak zabezpieczeń powodziowych. Obecnie na terenie Gminy Strzegom znajduje się 6km wałów, w tym 1,495km wału przed miastem Strzegom w miejscowości Granica (wybudowane w roku 2006) oraz wały prawo i lewostronne pomiędzy

miejscowościami Międzyrzecze-Morawa poniżej miasta Strzegom. Podlegają one ochronie na podstawie przepisów odrębnych – art. 176 ustawy Prawo wodne.
Główne zagrożenie powodziowe stanowi rzeka Strzegomka (przepływająca przez południową i centralną część gminy) i rzeka Pełcznica (przepływająca wzdłuż wschodniej granicy gminy). Brak urządzeń przeciwpowodziowych powoduje niedostateczną ochronę terenów do nich przyległych.
Czynnikiem wpływającym na uciążliwość funkcjonowania i stwarzającym zagrożenie dla mieszkańców jest duże natężenie ruchu samochodowego (głównie przez centrum miasta) na drogach, które nie posiadają odpowiednich parametrów technicznych.
Do obowiązków Prezesa KZGW należy wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), planów gospodarowania wodami, programów wodno-środowiskowych oraz warunków korzystania z wód. Prezes odpowiada za utrzymanie większości wód powierzchniowych w Polsce. Odpowiada także za wdrożenie Dyrektywy Powodziowej (2007/60/WE), w tym za przygotowanie wstępnej oceny ryzyka powodziowego oraz map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Ponadto pewnym zagrożeniem związanym z naturalnymi uwarunkowaniami są pożary lasów, które występują w ostatnich latach coraz częściej. Ze względu jednak na niewielką lesistość Gminy Strzegom zagrożenia te nie są powszechne.

Innym, potencjalnym zagrożeniem może być katastrofa komunikacyjna na głównych szlakach drogowych w gminie – drodze krajowej nr 5 oraz na drogach wojewódzkich ze względu na ich znaczne obciążenie ruchem:
- droga wojewódzka nr 345 klasy głównej G-1/2 relacji: Wilczków (DK94) - Budziszów Wielki – A4 (węzeł Budziszów Wielki)- Konary - Lusina - (DK5 k/Strzegomia),
- droga wojewódzka nr 374 klasy głównej G-1/2 relacji: Jawor (DK3) - Rogoźnica – Strzegom - Grochotów - Świebodzice (DK34),
- droga wojewódzka nr 382 klasy głównej G-1/2 relacji: (DW374 k/Stanowic) – Nowy Jarnołtów-Słotwina - (po DK35) – Świdnica - Dzierżoniów - (po DW384) - Dzierżoniów - Ząbkowice Śląskie - (po DK8) - Ząbkowice Śląskie - Kamieniec Ząbkowicki – Byczeń - gr. Województwa - Paczków (dk96) - granica państwa PL - CR Raczków/Biały Potok.

Uwarunkowania rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., uwarunkowania rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu u zagospodarowaniu przestrzennym, w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:

a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W związku z powyższym, należało wyznaczyć obszary przewidziane do urbanizacji i wskazać tereny, które w pierwszej kolejności powinny zostać przeznaczone na cele inwestycyjne w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obszary te wyznaczane są przy uwzględnieniu zarówno występujących na terytorium gminy uwarunkowań, jak i potrzeb oraz możliwości rozwojowych gminy w zakresie: zmian demograficznych, przestrzennych, możliwości finansowania nowych inwestycji oraz czynników zewnętrznych, które w najbliższej przyszłości mogą mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne i rozwój gminy Strzegom z jednoczesnym uwzględnieniem dotychczasowych dokumentów planistycznych gminy.

Charakter gminy i jej położenie określają możliwości rozwoju funkcjonalno – przestrzenne.
Czynnikami wpływającymi na rozwój są:
- warunki przyrodnicze tj. wysoka jakość gleb generująca wysoki poziom produkcji rolnej,

- występowanie surowców mineralnych głównie granitu, iłów i kaolinu, stanowiącego podstawę przemysłu wydobywczego i przetwórstwa tych surowców,
- wykształcony wielofunkcyjny ośrodek jakim jest miasto Strzegom, który posiada duże perspektywy rozwoju w oparciu o bazę surowcową, a także istniejące powiązania komunikacyjne kolejowe oraz połączenia drogowe,
- rozwój funkcji mieszkaniowej na obszarze miasta i gminy,
- rozwinięta infrastruktura techniczna w zakresie zaopatrzenia w wodę, gaz, energię elektryczną.

Zakładany rozwój warunkowany jest:
- poprawą układu komunikacyjnego, w tym planowane obejście miasta Strzegomia i wsi Wieśnica oraz obejście wsi Jaroszów,
- rozbudową sieci infrastruktury technicznej, w tym głównie sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich,
- przygotowaniem nowych terenów pod zainwestowanie - rozbudowa strefy ekonomicznej w Strzegomiu, a także przygotowanie nowych terenów pod zainwestowanie miejskie i usługi,
- rewaloryzacją istniejącej zabudowy wiejskiej, w tym przede wszystkim obiektów zabytkowych.

Analizy ekonomiczna

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat gmina Strzegom odnotowała systematyczny wzrost dochodów, na które składają się subwencja ogólna, dotacje oraz dochody własne.

Tabela – Dochody gminy Strzegom wg rodzajów w mln:

	2015	2017	2018
Subwencja ogólna	15,8	16,7	17,3
Dotacje	18,5	32,7	42,4
Dochody własne	57,8	59,1	68,1
Dochody ogółem	92,1	108,5	127,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Subwencje ogólne są przekazywane przez organy państwowe na zadania własne gmin i stanowią, łącznie z dochodami własnymi, podstawę do planowania wydatków budżetowych na dany rok. O przeznaczeniu środków przekazanych w ramach subwencji decyduje organ stanowiący – Rada Miejska w Strzegomiu, która przekazywała je na cele oświatowe.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U.2020.0.23 t.j.) źródłami dochodów gminy są: dochody własne, subwencja ogólna, dotacje celowe z budżetu państwa. Ponadto dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych. Natomiast dochodami mogą być:
- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

W roku 2019 dochód gminy (bez dotacji celowych) wynosił 3634,99 zł na 1 mieszkańca. W powiecie świdnickim dochód ten wynosi 838,90 zł na 1 mieszkańca. Największą część dochodów wygenerowały następujące działy – Różne rozliczenia, Rodzina oraz dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości – najwięcej, bo prawie 40%.

Tabela – struktura dochodów budżetu gminy wg działów

	2016	2017	2018
Ogółem	100,00	100,00	100,00
Rolnictwo i łowiectwo	1,0	0,9	0,9
Transport i łączność	2,8	1,7	1,2
Gospodarka mieszkaniowa	4,8	3,9	4,5
Administracja publiczna	0,4	0,3	0,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,0	0,4

Różne rozliczenia	16,4	15,8	14,7
Oświata i wychowanie	2,1	4,4	8,2
Pomoc społeczna	20,2	1,7	1,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,0	0,0	0,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,1	0,1	0,1
Rodzina	x	21,2	18,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,5	5,5	6,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0	0,0	0,0
Kultura fizyczna	1,8	1,2	2,4
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości	44,2	42,6	39,7
Pozostałe	0,7	0,7	1,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Jedną z kategorii spraw jakie obejmują zadania własne gminy jest infrastruktura techniczna. Szczegółowo zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej można podzielić na zadania dotyczące:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych,
- wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- zaopatrzenia w gaz,
- zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- edukacji publicznej
- i innych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Celem przeprowadzenia możliwości finansowania przez gminę Strzegom budowy sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej i społecznej, wskazane jest przeprowadzenie analizy ekonomicznej, zwłaszcza odnosząc się do wydatków inwestycyjnych. Jak wynika z powyższych tabel oraz poniższego wykresu wydatki na inwestycje w ostatnich 5 latach wzrosły znacząco – o prawie 30%. Największe nakłady gmina poniosła na oświatę i wychowanie a w dalszej kolejności na rodzinę i gospodarkę komunalną i środowisko.

Tabela – Wydatki gminy Strzegom wg rodzajów w mln:

	2015	2017	2018
Wydatki bieżące na wynagrodzenia	26,1	27,8	28,9
Wydatki bieżące	68,8	90,5	93,6
Wydatki majątkowe inwestycyjne	15,9	22,0	46,3
Wydatki majątkowe	15,9	22,0	47,6
Wydatki ogółem	84,6	112,6	141,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

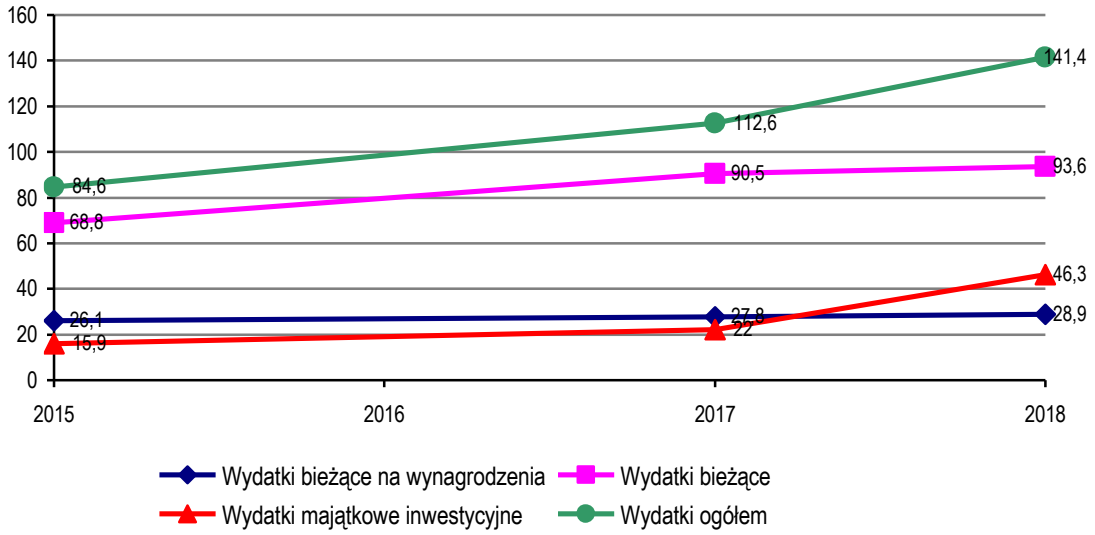

Tabela – struktura wydatków budżetu gminy wg działów

	2016	2017	2018
Ogółem	100,00	100,00	100,00
Rolnictwo i łowiectwo	0,8	0,8	0,7
Transport i łączność	9,9	6,1	6,9
Gospodarka mieszkaniowa	3,7	3,2	4,2
Administracja publiczna	9,8	9,6	8,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,8	1,3	0,4
Różne rozliczenia	0,1	0,1	0,1
Oświata i wychowanie	26,4	30,4	32,5
Pomoc społeczna	23,8	4,4	3,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,1	0,1	0,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,1	0,9	0,7
Rodzina	x	20,7	16,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9,5	8,4	11,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,5	4,2	6,1
Kultura fizyczna	6,4	7,2	5,1
Działalność usługowa	1,1	0,8	0,6
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości	0,7	0,7	0,6
Pozostałe	1,3	1,1	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Lata	Dochody	Wydatki	Wynik budżetu
2019 (wykonanie)	138 152 052,70	134 274 338,86	3 877 713,84
2020	136 340 543,21	139 503 193,98	-3 162 650,77
2022	143 243 000,00	137 919 000,00	5 324 000,00
2024	153 936 000,00	146 872 035,81	7 063 964,19
2026	165 857 000,00	160 357 000,00	5 500 000,00
2028	179 013 000,00	172 513 000,00	6 500 000,00
2030	193 781 000,00	192 104 800,00	1 676 200,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Strzegom 2020r.

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Strzegom, uchwalona przez Radę Miejską w Strzegomiu uchwałą nr 111/17 z dnia 28 grudnia 2017r., szacuje wydatki i dochody gminy w perspektywie przedziału czasowego obejmującego lata 2018 – 2024. Dokument ten był wielokrotnie zmieniany celem dostosowania go do bieżących potrzeb. Dokument prognozuje wpływy do budżetu gminy, co przedstawia tabela poniżej.
Planowane dochody powinny być sukcesywnie zwiększane, jednakże za nimi idą wydatki, m.in. na inwestycje bieżące. Niezależnie jednak od podjętych działań planowany budżet będzie miał wynik dodatni. Można więc wnioskować, iż planowane inwestycje, zapisane m.in. w Wieloletniej Prognozie Finansowej nie przekraczają możliwości budżetowych gminy Strzegom. Nadwyżka finansowa świadczy, że gmina pozostaje w dobrej kondycji finansowej i nie ma problemów z finansowaniem wydatków bieżących.

Na terenie gminy Strzegom rokrocznie notowany jest wzrost podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W związku z powyższym bardzo istotne jest umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Strzegom.

Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007	2010	2017	2019
Ogółem	284	181	194
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	2	1
Przemysł i budownictwo	101	75	84
Pozostała działalność	180	104	109

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Strzegom 2020r.

Poza potencjałem w ludziach ma ona bardzo duże walory lokalizacyjne – droga krajowa nr 5 oraz bliskie sąsiedztwo autostrady A4. Ponadto, kolejnym aspektem dotyczącym rozwoju produkcji i usług jest fakt, iż na terenie gminy występują liczne złoża surowców naturalnych, które obecnie są eksploatowane.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, służące zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców, stanowią zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.0.713 t.j.) zadania własne gminy. Finansowanie inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, podlega przepisom ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (jt. Dz. z 2019 r., poz. 869 ze zmianami). Inwestycje w zakresie przesyłania i dystrybucji paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła realizowane będą w sposób określony w art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zmianami).
Ze względu na fakt, iż planowane inwestycje zlokalizowane są w granicach obszarów w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie i posiadają wymagany dostęp do drogi publicznej oraz niezbędnej infrastruktury technicznej ocenia się, że potrzeby inwestycyjne wynikające z lokalizacji nowej zabudowy, nie przekraczają możliwości finansowania przez budżet miasta. Wykonanie niezbędnych sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej będzie przebiegać etapami, w długim, 30 – letnim horyzoncie czasowym. Dodatkowo nadwyżka finansowa świadczy, że gmina pozostaje w dobrej kondycji finansowej i nie ma problemów z finansowaniem wydatków bieżących, które realizują zadania własne gminy z zakresu wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.
W niniejszym dokumencie nie przewiduje się lokalizacji nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, które wymagałyby znaczących inwestycji ze strony gminy. Przewidziane w Studium tereny zabudowy mieszkaniowej generalnie znajdują się w zasięgu istniejących sieci infrastruktury technicznej, a dostęp powinien być już zapewniony poprzez budowę przyłączy, które należą do zadań Inwestorów.
Część inwestycji z zakresu inwestycji drogowych nie należy do zadań samorządu, lecz do zarządców dróg – powiatu, województwa bądź dróg krajowych. W tym zakresie przewidywane są największe inwestycje - .m.in. obejście Jaroszowa, jednak nie mają one bezpośredniego związku z lokalizacją w tym rejonie zabudowy.

Analiza środowiskowa
Analiza ta ma na celu wskazanie wartościowych przyrodniczo obszarów na terenie gminy Strzegom. Uwarunkowania te pozwalają określić predyspozycje i wskazać ograniczenia w rozwoju na terenie gminy Strzegom.
Na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Góra Krzyżowa" (Uchwała Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 28 października 1981 r. w sprawie utworzenia na terenie województwa Wałbrzyskiego parków krajobrazowych i obszarów Chronionego Krajobrazu – Dz.Urz. z dn. 09.11.1981 Nr 8, poz. 46; Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28

listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Góra Krzyżowa" - Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 10 grudnia 2008 r. Nr 317, poz. 3936), zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu.
Ponadto ochronie podlegają grunty rolne klas I-III, na których inwestycje, inne niż związane z produkcją rolną, wymagają zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne w trakcie procedury sporządzania planu miejscowego.
Kolejnym elementem środowiska przyrodniczego podlegającym ochronie są lasy.

Na terenie gminy Strzegom nie występują licznie formy środowiska przyrodniczego podlegające ochronie, bądź które należałoby objąć szczególną ochroną – za wyjątkiem gruntów rolnych klas I-III. Jednakże ze względu na fakt, iż stanowią one prawie 75% gruntów rolnych na terenie gminy, na etapie sporządzania planów miejscowych konieczne będzie uzyskanie stosownych zgód.
Bardzo istotnym aspektem uwarunkowań środowiskowych jest występowanie bardzo licznych złóż surowców naturalnych gmina Strzegom jest największym w Polsce obszarem zasobów i eksploatacji skał granitowych oraz glin ogniotrwałych. Warunkuje to lokalizację terenów produkcyjnych, na których surowce będą składowane, magazynowane i obrabiane. Niemożliwe jest wskazanie innych lokalizacji, niż bezpośrednie sąsiedztwo wyrobisk.

Analiza społeczna

Liczba ludności i jej zmiany

Na terenie gminy Strzegom wskaźnik gęstości zaludnienia kształtuje się nieznacznie poniżej przypadającej na gminy powiatu i w 2018 roku wynosił 179 osób/km2 (średnia dla powiatu świdnickiego to 213 osób/km2). Gęstość zaludnienia w gminie jest zdecydowanie wyższa od średniej dla województwa (145 osób/km2) i od średniej krajowej wynoszącej 123 osoby/km2 . Obszar miejski charakteryzuję się z kolei gęstością zaludnienia na poziomie 788 osób/km2 a obszar wiejski na poziomie 78 osób/km2. Analizując gęstość zaludnienia w gminie na przestrzeni ostatnich 10 lat obserwujemy tendencję malejącą w obszarze miasta (829 osób/km2 w roku 2010 i 788 osób/km2 w roku 2018). W przypadku obszaru wiejskiego tendencja ta praktycznie nie uległa zmianie.

Tabela – gęstość zaludnienia w osobach/km^2

Jednostka	2012	2015	2018
Polska	123	123	123
Województwo dolnośląskie	146	146	145
Powiat świdnicki	218	215	213
Strzegom gmina	187	183	179
Strzegom – miasto	824	807	788
Strzegom-obszar wiejski	81	80	78

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Tabela - Zestawienie wybranych danych demograficznych dla miasta i gminy Strzegom

		2015	2017	2018
Ludność		26418	26102	25887
W tym kobiety		13536	13386	13248
Urodzenia żywe		219	259	208
Zgony		300	283	312
Przyrost naturalny		-81	-24	-104
Saldo migracji ogółem		-137	-98	-144
Ludność	W wieku przedprodukcyjnym	4379	4313	4239
	W wieku produkcyjnym	16818	16128	15839
	W wieku poprodukcyjnym	5221	35202	5809

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Na przestrzeni ostatnich lat przyrost naturalny oraz saldo migracji są ujemne. Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego świadczy o braku zastępowalności pokoleń. Przyczynia się to do zmniejszania liczby ludności i starzenia społeczeństwa. Obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój ludności jest ruch migracyjny. Wpływa nie tylko na liczebność populacji, a także na jej rozmieszczenie. Należy zaznaczyć, że przedstawione dane nie oddają w pełni rzeczywistej wartości,

określającej ruch migracyjny. Nie uwzględniają migracji czasowych na tle zarobkowym czy edukacyjnym. Nie wszyscy z tych mieszkańców decydują się na wymeldowanie. Niektórzy z nich wyjeżdżają tylko na określony czas, spędzając pozostałą część roku na swoim obszarze zameldowania.
Wykres przestawiający migracje wewnętrzne oraz zewnętrzne na terenie gminy Strzegom.

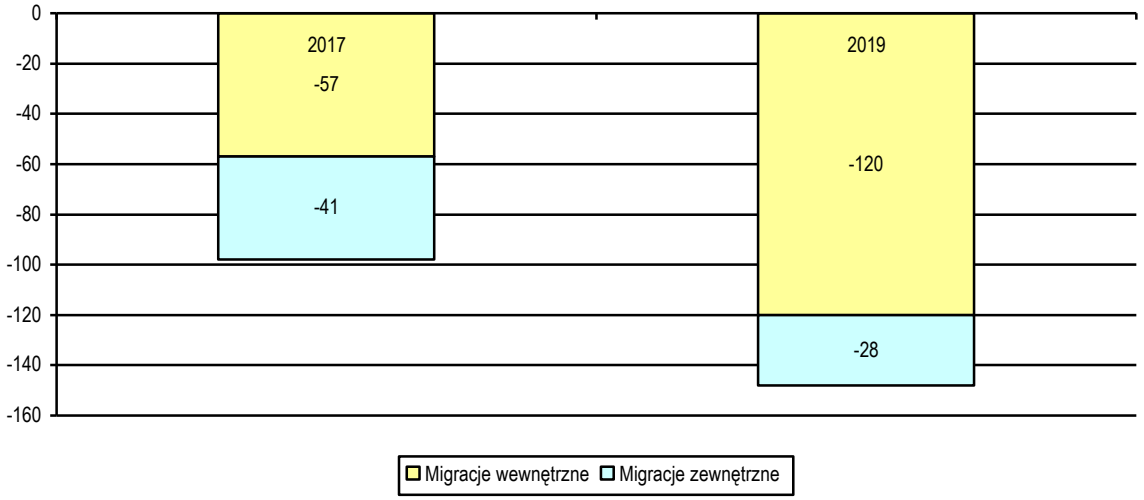

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe miasta i gminy Strzegom w roku 2019 obejmowały łącznie 3181 budynków mieszkalnych. W większości są to budynki stanowiące własność prywatną.

Zestawienie zasobów mieszkaniowych dla całej gminy Strzegom przedstawia poniższa tabela:

	2005	2010	2015	2017	2018
Budynki mieszkalne w gminie	bd	2878	3047	3094	3122
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	63,9	65,2	66,3	66,9	67,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	21,6	22,1	23,8	24,5	24,8
Mieszkania na 1000 mieszkańców	337,6	339,5	358,3	365,6	369,7
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,53	3,58	3,59	3,60	3,61
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,96	2,95	2,79	2,74	2,70
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,84	0,82	0,78	0,76	0,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

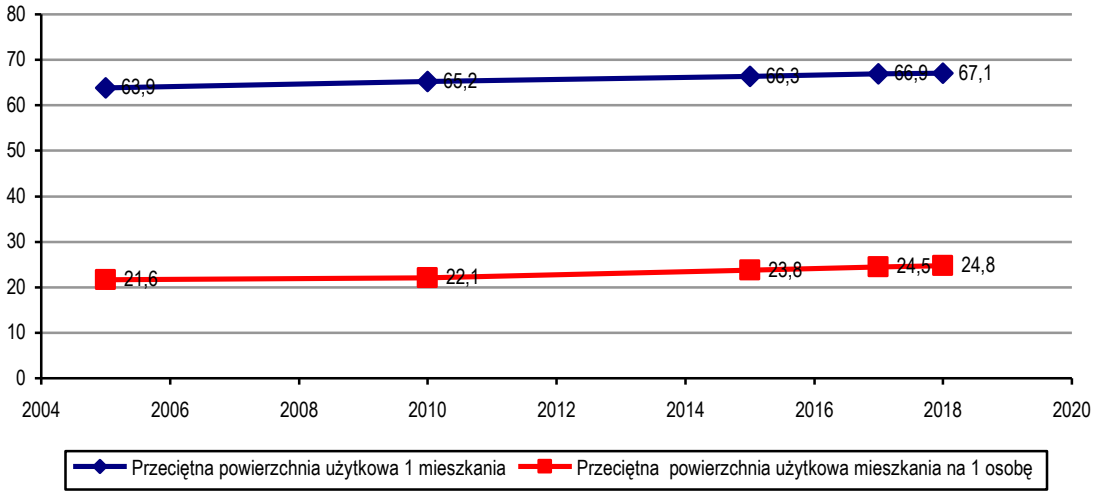

		2005	2010	2015	2017	2018
mieszkania	Ogółem	9144	9218	9465	9543	9571
	Miasto	5997	6109	6288	6341	6357
	wieś	3147	3109	3177	3202	3214
Izby	Ogółem	32 306	32 970	34 026	34 393	34 539
	Miasto	19905	20532	21218	21449	21538
	wieś	12401	12438	12808	12944	13001
Powierzchnia użytkowa mieszkań	Ogółem	584 595	601 290	627 969	638 252	642 368
	Miasto	356 913	372 676	389 664	396 127	398 648
	wieś	227 682	228 614	238 305	242 125	243 720

Źródło: opracowanie własne na podstawie DBL 2020r.

Zaobserwować można, że na przestrzeni ostatnich lat wzrasta przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę. Wartość wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę w okresie 15 lat wzrosła z 21,6 do 24,8 m 2 – czyli o 15%.

Wg danych GUS przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w całej Polsce w 2014 r. wyniosła 26,7 m² na wsi oraz 25,7m2 w mieście i na przestrzeni lat charakteryzuje się systematycznym wzrostem. W ciągu minionych 10 lat wzrosła o prawie 20%, a średni przyrost to ok. 0,4 m2 rocznie. Uwzględniając wyniki analiz GUS można przyjąć, że w przeciągu kolejnych 15 lat powierzchnia mieszkaniowa przypadająca na jedną osobę powinna wynosić ok. 35 m^2.

Dla potrzeb analizy zakłada się utrzymanie tego trendu oraz, że w 15-letniej perspektywie planistycznej wartość ta wzrośnie do 35 m^2 (w stosunku do roku 2018 r. o 20%). Można prognozować, iż trend ten zostanie utrzymany i będzie następowało rozgęszczanie ludności i wzrost wskaźników dotyczących powierzchni mieszkania przypadającej na 1 osobę, czy też zmniejszenie się ilości osób zamieszkujących jedną izbę. Zmiany te są związane przede wszystkim z poprawą warunków zamieszkania oraz bogaceniem się społeczeństwa oraz zwiększoną dostępnością do finansowania. Istotną zmianą jest również zmiana modelu rodziny – odchodzenie od modelu domów wielopokoleniowych oraz rodzin wielodzietnych. Obecnie młodzi ludzie stosunkowo szybko zmieniają miejsce zamieszkania – w momencie wyboru miejsca nauki bądź tez w poszukiwaniu za pracą.

Do innych czynników wpływających na zmiany wskaźników dotyczących zasobów mieszkaniowych można zaliczyć:

– Starzenie się populacji – wydłużanie się życia (wg prognozy GUS w 2050r. średnia długość życia dla mieszkańców miast będzie wynosiła odpowiednio 82,5 dla mężczyzn i 87,5 dla kobiet, natomiast na wsi odpowiednio: 81,6 i 87,4)

– Zmiany w modelu rodziny – rodziny bezdzietne lub mające jedynie 1 dziecko; duża ilość samodzielnych rodziców; przesunięta w czasie decyzja o posiadaniu dzieci; wzrost ilości tzw. Singli.

W/w zmiany znacząco wpływają na zapotrzebowanie oraz zmiany w zasobach mieszkaniowych oraz wpływają bezpośrednio na wzrost wartości wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę. Prognozuje się, wzrost jego wartości o około 20% w stosunku do roku 2018 – do poziomu 35 m2 przypadające na 1 osobę.

Prognoza demograficzna

W ostatnich latach wydano kilka prognoz demograficznych dla gminy Strzegom, spośród których najważniejszymi są „Prognoza ludności na lata 2014 - 2050" opracowana przez GUS w 2014 r. i „Prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku" opracowana przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu. Dokładniejsze dane dotyczące rozwoju demograficznego gminy Strzegom uzyskamy z drugiej z wyżej wymienionych publikacji, gdyż prognozuje ona dane demograficzne w podziale na poszczególne gminy, podczas gdy publikacja GUS podaje je w podziale na powiaty. Należy przy tym zauważyć, iż prognoza IRT kończy się w 2035 r., podczas gdy „Prognoza ludności na lata 2014 – 2050" podaje dane do 2050 roku.

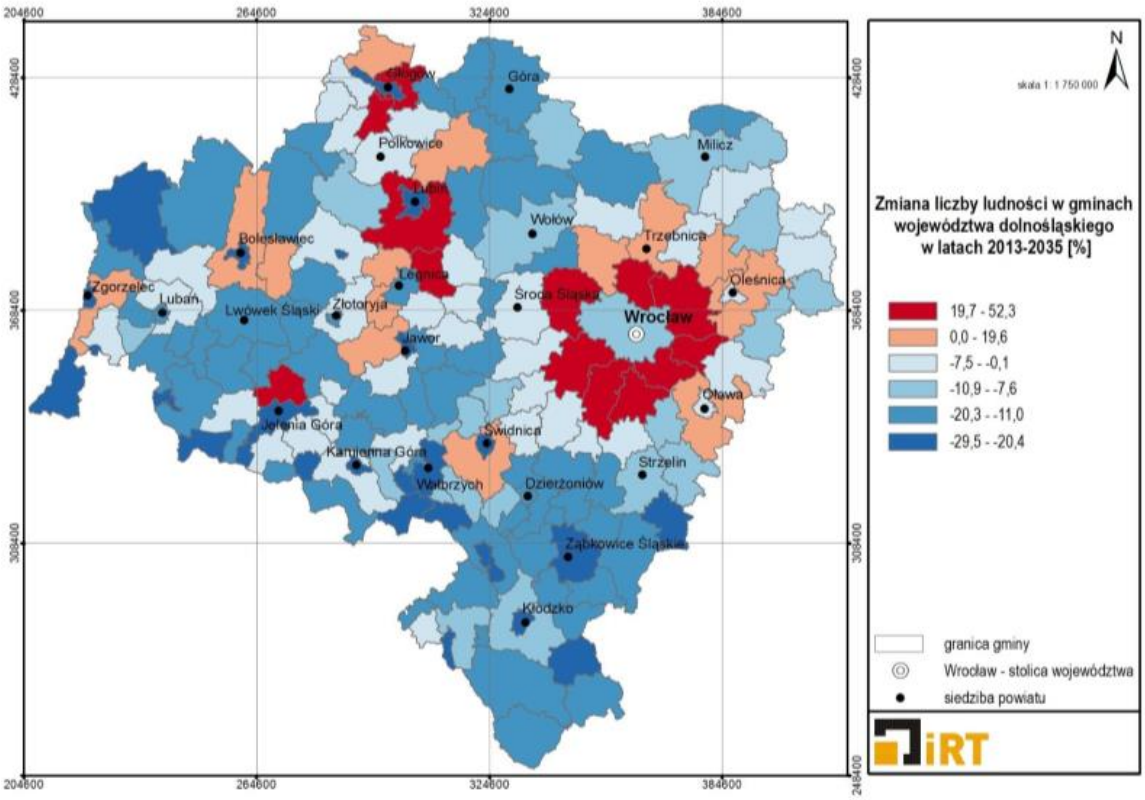

Źródło: IRT

Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka – dane ITR.

TABELA 1. STRUKTURA LUDNOŚCI WG PŁCI I WIEKU (GRUPY PIĘCIOLETNIE)

	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0-4	647	631	**1278**	528	560	**1088**	464	493	**957**	412	437	**849**	385	409	**794**
5-9	635	639	**1274**	583	585	**1168**	521	553	**1074**	459	488	**947**	407	432	**839**
10-14	582	611	**1193**	658	661	**1319**	576	576	**1152**	513	544	**1057**	452	479	**931**
15-19	702	744	**1446**	557	590	**1147**	652	652	**1304**	569	569	**1138**	508	537	**1045**
20-24	893	939	**1832**	629	645	**1274**	545	580	**1125**	641	641	**1282**	560	557	**1117**
25-29	988	1079	**2067**	805	853	**1658**	605	629	**1234**	525	567	**1092**	620	628	**1248**
30-34	1071	1170	**2241**	892	1005	**1897**	776	830	**1606**	580	609	**1189**	498	548	**1046**
35-39	996	1066	**2062**	1018	1087	**2105**	869	981	**1850**	754	809	**1563**	559	590	**1149**
40-44	889	893	**1782**	998	1070	**2068**	1000	1062	**2062**	854	958	**1812**	739	788	**1527**
45-49	764	805	**1569**	910	925	**1835**	983	1041	**2024**	985	1034	**2019**	839	931	**1770**
50-54	916	1003	**1919**	790	795	**1585**	892	889	**1781**	964	1002	**1966**	965	993	**1958**
55-59	1183	1149	**2332**	824	852	**1676**	769	749	**1518**	868	837	**1705**	939	945	**1884**
60-64	1098	989	**2087**	1022	972	**1994**	792	781	**1573**	741	685	**1426**	835	767	**1602**
65-69	664	528	**1192**	1054	898	**1952**	968	860	**1828**	750	690	**1440**	701	607	**1308**
70-74	437	307	**744**	758	573	**1331**	975	758	**1733**	896	725	**1621**	693	582	**1275**
75-79	508	270	**778**	450	287	**737**	672	451	**1123**	863	595	**1458**	789	566	**1355**
80-84	416	159	**575**	360	175	**535**	362	202	**564**	541	314	**855**	691	411	**1102**
85 i więcej	355	99	**454**	431	140	**571**	414	148	**562**	415	168	**583**	530	238	**768**
ogółem	**13744**	**13081**	**26825**	**13267**	**12673**	**25940**	**12835**	**12235**	**25070**	**12330**	**11672**	**24002**	**11710**	**11008**	**22718**

TABELA 2. STRUKTURA LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
wiek przedprodukcyjny	2251	2296	**4547**	2111	2170	**4281**	1976	2033	**4009**	1707	1810	**3517**	1542	1635	**3177**
wiek produkcyjny	8015	9422	**17437**	7081	8430	**15511**	6676	7783	**14459**	6417	7370	**13787**	5929	6969	**12898**
wiek produkcyjny mobilny	*5152*	*5476*	***10628***	*4557*	*4886*	***9443***	*4032*	*4323*	***8355***	*3600*	*3812*	***7412***	*3186*	*3333*	***6519***
wiek produkcyjny niemobilny	*2863*	*3946*	***6809***	*2524*	*3544*	***6068***	*2644*	*3460*	***6104***	*2817*	*3558*	***6375***	*2743*	*3636*	***6379***
wiek poprodukcyjny	3478	1363	**4841**	4075	2073	**6148**	4183	2419	**6602**	4206	2492	**6698**	4239	2404	**6643**
ogółem	**13744**	**13081**	**26825**	**13267**	**12673**	**25940**	**12835**	**12235**	**25070**	**12330**	**11672**	**24002**	**11710**	**11008**	**22718**

TABELA 3. STRUKTURA LUDNOŚCI WG FUNKCJONALNYCH GRUP WIEKU

	2013			2020			2025			2030			2035		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0-2	367	355	**722**	310	329	**639**	271	288	**559**	243	257	**500**	229	244	**473**
3-6	540	556	**1096**	443	470	**913**	396	420	**816**	346	368	**714**	315	334	**649**
7-12	699	725	**1424**	776	762	**1538**	644	684	**1328**	583	619	**1202**	512	543	**1055**
13-15	380	371	**751**	347	356	**703**	372	375	**747**	322	342	**664**	287	304	**591**
16-19	580	618	**1198**	450	479	**929**	530	507	**1037**	459	452	**911**	409	432	**841**
20-24	893	939	**1832**	629	645	**1274**	545	580	**1125**	641	641	**1282**	560	557	**1117**
ogółem	**3459**	**3564**	**7023**	**2955**	**3041**	**5996**	**2758**	**2854**	**5612**	**2594**	**2679**	**5273**	**2312**	**2414**	**4726**

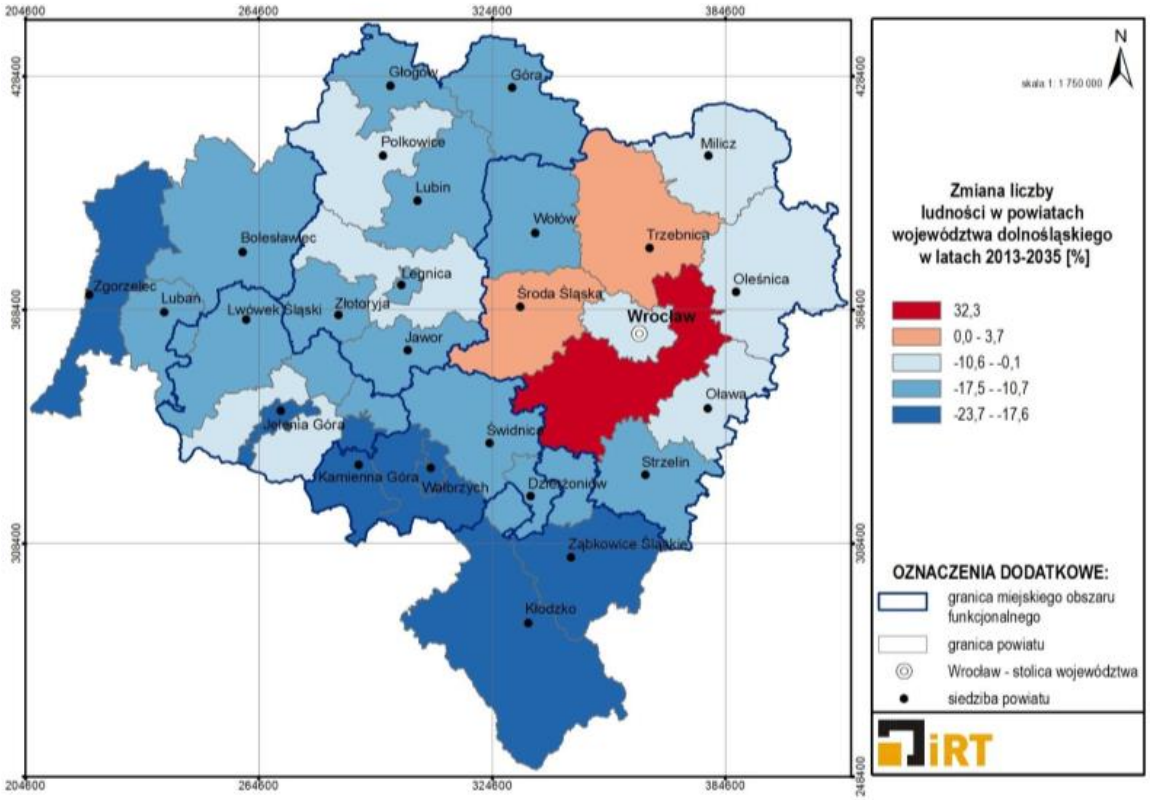

Rys. Zmiany liczby ludności w powiatach województwa dolnośląskiego 2013-2035 wg IRT[1] (2014)

Prognoza liczby ludności wg danych IRT (z aktualnymi danymi za 2018r.)

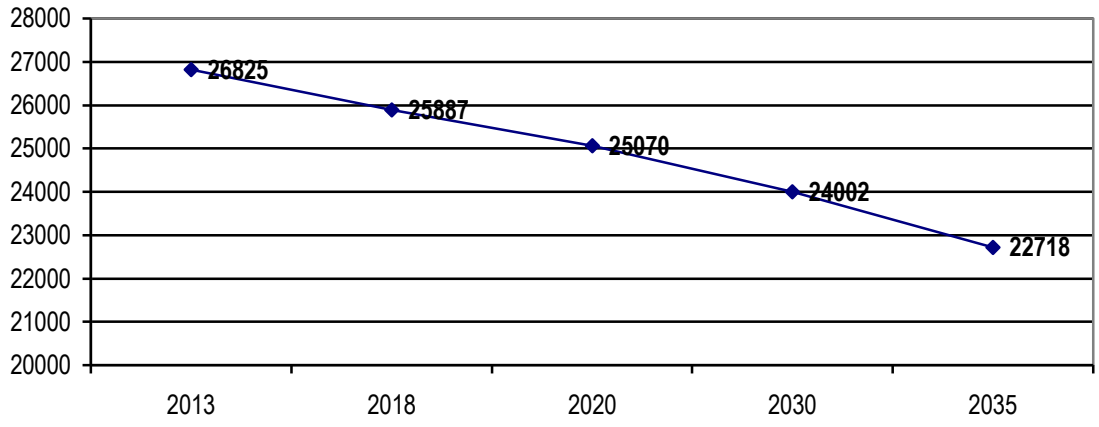

Obecna populacja gminy – 2018r.	Tytuł prognozy	Ludność w 2035 r.	Różnica w stosunku do obecnej ludności
25887	Prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku	22718	-3169

Zgodnie z danymi zawartymi w wyżej przedstawionej prognozie, liczba ludności gminy Strzegom do roku 2035, więc do końca okresu prognozy, spadnie i będzie wynosić około 22 718 osoby.

[1] Stanisława Górecka, Robert Szmytkie, slajd z prezentacji: „Prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku", https://www.**irt**.wroc.pl/aktualnosci/download/file_id/413/doc_id/332.html *[dostęp: 01-08-2016]*

Zakładając dużą niepewność szacunków, przyjęto, że możliwe jest utrzymanie dla gminy Strzegom na końcu okresu objętego niniejszym bilansem, czyli do roku 2050, zaludnienia przyjętego w prognozie na rok 2035, to jest około 22 718 osób.

W stosunku do obecnej liczby mieszkańców, liczba ludności gminy Strzegom spadnie w okresie następnych 30 lat o około (25 887 – 22 718) = 3 169 osób.

Na podstawie dotychczas obserwowanych tendencji należałoby założyć, że wzrost liczby ludności w gminie, nie będzie jedynie wynikiem przyrostu naturalnego, lecz także saldem migracji oraz rozwojem atrakcyjności gminy jako miejsca pracy i wzrostu zapotrzebowanie na tereny spełniające te wymagania.

Analizując dane zamieszczone w powyższych tabelach należy stwierdzić, iż w badanym okresie perspektywicznym, ludność Gminy Strzegom zmniejszy się średnio o ok. 12% w stosunku do stanu ludności w 2018 r. Uwarunkowania demograficzne stanowią istotny argument przemawiający za racjonalizacją polityki przestrzennej.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Uwarunkowania rozwoju wynikające z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę o różnych funkcjach w planach miejscowych i w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2017 r.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę (zgodnie z art. 10 pkt. 5 ppkt. 1 – formułuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy)

Obecne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom opracowano na bazie poprzedniej edycji tego dokumentu – uchwały nr 36/17 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 kwietnia 2017 r. W niniejszym dokumencie dokonano nieznacznych korekt w zakresie przeznaczenia na terenach, już wskazanych w obowiązującym dotychczas „Studium…" pod zabudowę.

Na potrzeby opracowania bilansu terenów pod zabudowę przeanalizowano dostępne dane dotyczące użytkowania i przeznaczenia gruntów. Ponadto uwzględniono ustalenia dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom, oraz obowiązujące na obszarze całej gminy plany miejscowe.

Sporządzając "Bilans.." wzięto pod uwagę jego cel - określenie, czy w granicach administracyjnych gminy Strzegom zachodzi potrzeba wyznaczenia w "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego" nowych terenów, na których będzie możliwa lokalizacja zabudowy, w tym o charakterze nierolniczym. Na potrzeby niniejszej analizy przyjęto, że obszary zwartej zabudowy pokrywają się z terenami wskazanymi pod zabudowę w obowiązującym już dotychczas Studium. Założenie to jest prawidłowe ze względu na fakt, iż dotychczas gmina Strzegom ostrożnie i w sposób bardzo przemyślany gospodarowała przestrzenią i wprowadzała nową zabudowę w miarę potrzeb rozwojowych i w miejscach, które miały już zapewniony dostęp do dróg i infrastruktury technicznej.

Został on poprzedzony analizami środowiskowymi, ekonomicznymi i społecznymi i demograficznymi, których wyniki prowadzą do wskazania wielkości zapotrzebowania na tereny inwestycyjne. Zapotrzebowanie to zostało wyliczone na podstawie przyjętych wskaźników urbanistycznych w szczególności w odniesieniu do złożonych wniosków sygnalizujących zapotrzebowanie na nowe tereny. Wnioski te dotyczyły głównie lokalizacji funkcji produkcyjnej bądź produkcyjno-usługowej, najczęściej związanej z działalnością wydobywczą i obróbką granitu oraz, do określonych już w poprzednich edycjach Studium, terenów rozwoju zabudowy.

Zgodnie z wymaganiami ustawy, określa się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę - biorąc pod uwagę perspektywę 15 lat (okres do 2035 roku – bazując na dokładnych prognozach demograficznych, nie wykorzystując maksymalnie dopuszczalnego czasu – perspektywy 30 lat) oraz możliwość zwiększenia tego zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%, ze względu na niepewność procesów rozwojowych.

Jednym z najistotniejszych uwarunkowań występujących na terenie gminy Strzegom jest fakt, iż jest ona największym w Polsce obszarem zasobów i eksploatacji skał granitowych oraz glin ogniotrwałych. Warunkuje to lokalizację terenów produkcyjnych, na których surowce będą składowane, magazynowane i obrabiane. Niemożliwe jest wskazanie innych lokalizacji, niż bezpośrednie sąsiedztwo wyrobisk.

Na podstawie poniższej tabeli zestawiającej przeznaczenia terenów w planach miejscowych na terenie gminy Strzegom wyciągnięto wniosek taki, że ze względu na marginalny charakter innych funkcji na terenie miasta i gminy Strzegom niż funkcje zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej i produkcyjno-usługowej nie zachodziła konieczność i potrzeba ich analizy w kontekście przyszłego zapotrzebowania terenów. Usługi z zakresu sportu i rekreacji, usługi publiczne mogą być lokalizowane zarówno w ramach terenów mieszkaniowych jak i terenów usługowych, produkcyjno-usługowych. Na terenie gminy Strzegom nie obserwuje się znaczącego wzrostu ilości gospodarstw rolnych, więc również nie zachodziła

potrzeba ich analizy pod względem potencjalnego zapotrzebowania na nowe tereny. Mogą one być lokalizowane również w ramach zabudowy mieszkaniowej. A obiekty związane z gospodarką rolną, z wyłączeniem funkcji mieszkaniowej dopuszczono na wszystkich terenach rolniczych, ponieważ są one inwestycjami ściśle związanymi z danym miejscem i trudno w jakikolwiek sposób przewidzieć zarówno ich lokalizację jak i potencjalne zapotrzebowanie. Obiekty takie nie zmieniają również przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze.

W poniższym zestawieniu przedstawiono powierzchnie terenów przeznaczonych w obowiązujących planach miejscowych na terenie gminy Strzegom w podziale na poszczególne funkcje. Ze względu na fakt, iż w planach miejscowych stosowano różne oznaczenia i nazewnictwo przyjęto pewne uproszenie i pogrupowano funkcje wg ich charakteru:

Przeznaczenie w planach miejscowych	Powierzchnia w ha
infrastruktura techniczna	9,29
drogi	432,13
kolej	91,8702
tereny obsługi komunikacji	13,84
tereny mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe	719,02
składowiska odpadów	124,86
tereny produkcyjne, produkcyjno-usługowe	421,80
tereny eksploatacji i produkcji związanej z obróbką granitu	830,54
tereny rolnicze	9395,46
tereny leśne	66,94
tereny związane z zabudową zagrodowa	253,85
tereny usług	353,26

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej

Maksymalne zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową należy określić w prognozowanej liczbie ludności. Natomiast wymagany ustawowo sposób wymiarowania zapotrzebowania zakłada konieczność przejścia na m^2 powierzchni użytkowej zabudowy. W związku z tym na podstawie analizy zmian w ostatnim piętnastoleciu prognozuje się dalszy wzrost ilości mieszkań oraz przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w założonej piętnastoletniej perspektywie planistycznej.

Przyjęto, że przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę będzie w prognozowanej perspektywie czasu wynosiła 35 m^2. Uwzględniając fakt, iż przewidywany jest spadek ilości mieszkańców do 22 718 osób, to zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy mieszkaniowej będzie wynosił ok.: 795 130 m^2.

Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2 w 2018r.: 641 997,6 m^2 (25 887x24,8=641 997,6)

Powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2 2035r.: 795 130 m^2 (22718x35=795 130)

Prognozowane zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań = 153 132,4 m^2

Wynik przeprowadzonych działań wskazuje, iż pomimo prognozowanego spadku ilości mieszkańców gminy zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań wzrośnie. W celu określenia potrzeb wyliczono różnicę pomiędzy obecnym zapotrzebowaniem na powierzchnię użytkową mieszkań i potencjalnym zapotrzebowaniem w roku 2035 dla prognozowanej ilości mieszkańców gminy.

Zgodnie z założeniami bilansu z uwagi na niepewność procesów rozwojowych, można zwiększyć prognozowany wynik o 30% tak więc maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową może w perspektywie 15-letniej wynieść **199 072,12 m² całkowitej powierzchni użytkowej mieszkań.**

Obecnie przeciętna wielkość mieszkania wynosi 67 m² i zakładając, że nastąpi wzrost powierzchni mieszkań o ok.20%, da to wynik ok. 80m². W wyniku obliczeń zachodzić będzie potrzeba budowy 2488 nowych mieszkań.

Zakładając, że wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadająca na działkę budowlaną netto (z wyłączeniem niezbędnych terenów obsługi komunikacji, infrastruktury technicznej, zieleni, usług itp.) wynosi ok. 150 m², to potrzeba będzie 373 200 m², czyli 37,32 ha netto.

Wobec powyższego faktyczne zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane dla zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej, wielorodzinnej) wynosić będzie 37,32 ha netto. Uwzględniając informacje zawarte w opracowaniach badawczych i studialnych, publikacjach oraz doświadczenie warsztatu urbanistycznego można przyjąć, że wielkość zapotrzebowania na tereny związane z innymi funkcjami niż mieszkaniowa w stosunku do całkowitej powierzchni terenów zainwestowanych zazwyczaj kształtuje się w granicach 10-20% dla terenów wiejskich i 20-40% dla miast. Ze względu na fakt, iż w niniejszej analizie nie rozpatrujemy osobno terenów wiejskich i terenów miejskich przyjęto, iż udział terenów o innych funkcjach niż mieszkaniowa na poziomie 30%, daje nam **48,516 ha brutto (485 160 m²)**.

Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy usługowej, usługowo-produkcyjnej i produkcyjnej

Na terenie gminy Strzegom działania powinny być ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc pracy w gminie m.in. poprzez udostępnienie terenów przeznaczonych pod działalność usługową oraz produkcyjną.

Jednym z najistotniejszych uwarunkowań występujących na terenie gminy Strzegom jest fakt, iż jest ona największym w Polsce obszarem zasobów i eksploatacji skał granitowych oraz glin ogniotrwałych. Warunkuje to lokalizację terenów produkcyjnych, na których surowce będą składowane, magazynowane i obrabiane. Niemożliwe jest wskazanie innych lokalizacji, niż bezpośrednie sąsiedztwo wyrobisk.

Funkcją stanowiącą katalizator dla rozwoju gminy będzie działalność produkcyjno-usługowa i usługowa w połączeniu z lokalizacją Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zlokalizowanej przy drodze krajowej nr 5 oraz bazująca na eksploatacji złóż surowców naturalnych. W zmianie Studium przyjętej w 2017 r. wyznaczono już tereny inwestycyjne (tereny zabudowy produkcyjno-usługowej), ujęte w obszary o nieco większych powierzchniach, jak również rozproszone, zlokalizowane bezpośrednio przy wyrobiskach. W odpowiedzi na spadek liczby mieszkańców, spowodowany między innymi niedostateczną liczbą miejsc pracy, jednym z kierunków polityki przestrzennej gminy powinno być tworzenie warunków dla rozwoju zakładów produkcyjnych, produkcyjno-usługowych oraz centr logistycznych. W Studium należy wskazać obszary inwestycyjne zlokalizowane w sąsiedztwie drogi krajowej oraz istniejącej już bazy produkcyjnej gminy. W poprzedniej edycji studium wyznaczono tereny przeznaczone pod funkcje usługowe i produkcyjno-usługowe o powierzchni 760,60 ha.

Powierzchnia terenów przeznaczonych pod funkcje produkcyjne: 760,6 ha

Z tego obszaru już zainwestowane i zabudowane zostało: 320,6 ha.

Pod zabudowę pozostało: 440 ha

Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy ustalony w Studium: 1.0

4 400 000 m² x 1,0 = 4 400 000 m² powierzchni użytkowej zabudowy

Przyjęto, iż zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone pod funkcje poprodukcyjne, produkcyjno-usługowe pokrywa się z zapotrzebowaniem na dzień dzisiejszy i wynosi 440 ha. Zgodnie z założeniami bilansu z uwagi na niepewność procesów rozwojowych, można zwiększyć prognozowany wynik o 30%, tak więc maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę usługowo-produkcyjną i produkcyjną może w perspektywie 15-letniej wynieść: **4 400 000** m^2, co daje powierzchnię **440,0** ha netto.

Ponadto, uwzględniając informacje zawarte w opracowaniach badawczych i studialnych, publikacjach oraz doświadczenie warsztatu urbanistycznego można przyjąć, że dodatkowo wielkość zapotrzebowania na tereny związane z innymi funkcjami niż usługowo-produkcyjna i produkcyjna – tereny komunikacji, dróg, infrastruktury technicznej, zieleni może stanowić ok. 15% powierzchni terenów. Można więc przyjąć, że maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na zabudowę usługowo-produkcyjną i produkcyjną może w perspektywie 15-letniej wynieść **506,00 ha brutto (5 060 000 m^2).**

Chłonność obszarów

Kolejnym etapem sporządzanego bilansu jest oszacowanie chłonności obszarów istniejącej zabudowy. W celu przedstawienia chłonności obszarów istniejącej zabudowy, rozumianej jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyznaczone zostały obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Przyjęto, że obszary zwartej zabudowy pokrywają się z terenami wskazanymi pod zabudowę w obowiązującym już dotychczas Studium. Założenie to jest prawidłowe ze względu na fakt, iż dotychczas gmina Strzegom ostrożnie i w sposób bardzo przemyślany gospodarowała przestrzenią i wprowadzała nową zabudowę w miarę potrzeb rozwojowych i w miejscach, które miały już zapewniony dostęp do dróg i infrastruktury technicznej.

Następnie przeanalizowano rezerwy terenowe (chłonność) w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz rezerwy „planistyczne" terenów leżących poza ww. strukturą, a przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę.

Chłonność terenów w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz rezerwy „planistyczne" obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach i Studium ilustrują poniższe tabele.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej:

Przeznaczenie obszaru	Powierzchnia terenów przeznaczona do zabudowania i zainwestowania w ha	Chłonność terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w ha	Chłonność terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w stosunku do obszarów przeznaczonych do zabudowy i zainwestowania w %
Tereny zabudowy mieszkaniowej	1043,355	222,3977	21,35%
Tereny usługowe, produkcyjno-usługowe	760,60	440,00	57,85%

Źródło: opracowanie własne

Chłonność „planistyczna" obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych (ust.5 pkt 3) i Studium (pozostałe tereny poza MPZP):

Przeznaczenie obszaru	Powierzchnia obszarów przeznaczona do zabudowania i zainwestowania w ha	Powierzchnia zachowanych terenów rozwoju poza MPZP wyznaczonych w poprzedniej edycji Studium w ha	Powierzchnia wyznaczonych terenów rozwoju zabudowy poza MPZP w stosunku do terenów zabudowanych i zainwestowanych w %	Powierzchnia wyznaczonych terenów rozwoju zabudowy w ramach MPZP w ha	Powierzchnia wyznaczonych terenów rozwoju zabudowy w ramach MPZP w stosunku do terenów zabudowanych i zainwestowanych w %
Tereny zabudowy mieszkaniowej	1043,355	365,7438	35,05	719,02	68,91

Tereny usługowe, produkcyjno-usługowe	760,60	98,2943	12,92	421,80	55,45

Źródło: opracowanie własne

W oparciu o powyższe dane wyliczono wartość chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej i chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Dla potrzeb bilansu przyjęto zastosowany w dotychczas obowiązującym Studium dla przeważającej ilości terenów mieszkaniowych oraz produkcyjnych, usługowych i produkcyjno-usługowych – współczynnik intensywności zabudowy na poziomie równym 1.0. Czyli bezpośrednio z powierzchni przeznaczonej pod daną funkcję można wyliczyć maksymalną powierzchnię użytkową zabudowy.

Wartość chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę należy traktować jedynie orientacyjnie, ze świadomością, iż o rzeczywistym „obciążeniu" terenu, decyduje przede wszystkim jego faktyczne zainwestowanie. Prawdopodobnie nie dojdzie do sytuacji, w której plan miejscowy nigdy nie zostanie zrealizowany w całości. Składają się na to przede wszystkim następujące czynniki:

- geometria działek uniemożliwiająca zabudowę, najczęściej zbyt wąskie,
- niesprzyjające warunki gruntowo – wodne, lokalne obniżenia terenu, umożliwiające naturalne spływy wód opadowych,
- położenie w obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego,
- niesprzyjające sąsiedztwo, brak atrakcyjności lokalizacji,
- nieuregulowane własności niektórych nieruchomości,
- rolnicze użytkowanie gruntów i brak zainteresowania właścicieli zmianą zagospodarowania

W związku z powyższym można założyć , że ok. 30% istniejących rezerw terenowych nie zostanie zagospodarowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w planie miejscowym. Do dalszych obliczeń należy przyjąć możliwość wykorzystania rezerw terenowych w ok. 70 %.

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy (sumy chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz chłonności obszarów poza w pełni wykształconą zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną w granicach jednostki osadniczej, przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę)

Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów ma na celu wskazanie priorytetów w zakresie wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz zapobiec nadmiernemu wyznaczaniu terenów, dla których ustalenia Studium przewidują już wystarczającą do rozwoju powierzchnie zabudowy.

Tok postępowania przy sporządzaniu bilansu objął kolejno następujące fazy pracy:

Oznaczenie w ustawie	Fazy pracy	Rodzaj czynności – określa się	Wymagany sposób wymiarowania
pkt 1	A	maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę wyrażone: - w liczbie ludności - w hektarach	konieczność przejścia na m^2 powierzchni użytkowej zabudowy
pkt 2	B	chłonność obszarów „o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej - obszary wymiarowane w hektarach	konieczność przejścia na m^2 powierzchni użytkowej zabudowy
pkt 3	C	chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych innych niż wymienione wyżej - obszary wymiarowane w ha	konieczność przejścia na m^2 powierzchni użytkowej zabudowy
pkt 4	D	Wynik bilansu: A – (B+C) = wynik ujemny: nie przewiduje się nowej zabudowy A – (B+C) = wynik dodatni: przewiduje się nową zabudowę	konieczność przejścia na powierzchnię terenu zabudowy w ha

Źródło: MIiB – Instytut Rozwoju Miast w Krakowie 2016r.

Przeznaczenie obszaru	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w m^2	Faktyczna możliwość wykorzystania rezerw terenowych (70%) w m^2	Zapotrzebowanie wyrażone w m^2	Wynik bilansu
Tereny zabudowy mieszkaniowej	2 223 977	667193	485 160	261 183
Tereny usługowe, produkcyjno-usługowe	4 400 000	1 320 000	5 060 000	**- 660 000**

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik bilansu dodatni). W związku z powyższym, w Studium nie wyznaczono terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Dla pozostałych przeznaczeń maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumy chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik ujemny). W związku z powyższym, w Studium wyznaczono niewielkie tereny rozwoju zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Położone są one w obrębach Żółkiewka, Graniczna, Wieśnica i są ściśle związane z prowadzoną tam powierzchniową eksploatacją złóż surowców naturalnych. Wprowadzone nowe tereny produkcji i usług mają łączną powierzchnię 121 165 m^2 co nie wyczerpuje jeszcze potencjalnego zapotrzebowania na tego typu funkcje. Jednakże ze względu na fakt, iż obecnie nie występowały dodatkowe wnioski oraz inwestorzy nie sygnalizowali potrzeb nie wprowadzano większej ilości tych funkcji.

Stan prawny gruntów

Tabela nr 11. Struktura własności gruntów dla obszaru wiejskiego

Lp.	Forma własności	Powierzchnia w ha	%
	Powierzchnia ogółem	12.343	100,0
1	Grunty Skarbu Państwa, w tym: - grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej SP - grunty w zarządzie PGL	2.813 1.324 1.266	22,8 10,7 10,3

	- pozostałe	223	1,8
2	Grunty Skarbu Państwa przekazane w wieczyste użytkowanie	851	6,9
3	Grunty spółek Skarbu Państwa, przeds. państwowych i innych państwowych osób prawnych	491	4,0
4	Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	551	4,5
5	Grunty gminne przekazane w wieczyste użytkowanie	47	0,4
6	Grunty osób fizycznych, w tym: - grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych - pozostałe	6.194 5.641 553	50,2 45,7 4,5
7	Grunty spółdzielni (mieszkaniowe)	670	5,4
8	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	8	0,1
9	Grunty powiatów	114	0,9
10	Grunty województw	43	0,3
11	Pozostałe grunty w tym spółek prawa handlowego	561	4,5

Źródło: Starostwo powiatowe 01.01.2016 r.

Tabela nr 12. Struktura własności gruntów dla obszaru miejskiego

Lp.	Forma własności	Powierzchnia w ha	%
	Powierzchnia ogółem	2.050	100,0
1	Grunty Skarbu Państwa, w tym: - grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej SP - grunty w zarządzie PGL - pozostałe	188 102 56 30	9,2 5,0 2,7 1,5
2	Grunty Skarbu Państwa przekazane w wieczyste użytkowanie	157	7,7
3	Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	293	14,3
4	Grunty gminne przekazane w wieczyste użytkowanie	171	8,3
5	Grunty osób fizycznych, w tym: - grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych - pozostałe	874 709 165	42,7 34,6 8,1
6	Grunty spółdzielni (mieszkaniowe)	269	13,1
7	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	2	0,1
8	Grunty powiatów	3	0,1
9	Grunty województw	7	0,3
10	Pozostałe grunty w tym spółek prawa handlowego	86	4,2

Źródło: Starostwo powiatowe 01.01.2016 r.

W strukturze władania gruntów głównymi udziałowcami są:

- na obszarach wiejskich:
  - osoby fizyczne (50,2 %)
  - Skarb Państwa (22,8 %),
- na obszarze miejskim:
  - osoby fizyczne (42,7%),
  - gmina (14,3%),
  - spółdzielnie (13,1 %),

Grunty Skarbu Państwa na obszarach wiejskich to głównie grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej SP, natomiast na obszarze miasta w znacznym stopniu są to grunty zasobu rolnego oraz będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego.
Zasób gminny na obszarze wiejskim i miejskim tworzą głównie:
- tereny zabudowane (przede wszystkim drogi gminne oraz zabudowa mieszkaniowa i rekreacyjno-wypoczynkowa),
- użytki rolne (w znacznej części grunty orne).

Własność osób fizycznych to w przeważającej mierze tereny gospodarstw rolnych, a w niewielkiej części zabudowa mieszkaniowa.

Zmiana studium nie wprowadza zmian w zakresie struktury funkcjonalnej. Nie wprowadza się nowych terenów pod zabudowę. Studium utrzymuje ustalony w obowiązującym studium rozwój terenów pod zabudowę, dlatego przeprowadzone analizy i bilanse w obowiązującym studium nie ulegają zmianie. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., a ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

W gminie Strzegom występują obszary i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych tj.

1) ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, są to:
   - stanowiska archeologiczne,
   - historyczne obszary (urbanistyczne i ruralistyczne) i zabytki archeologiczne, obiekty ujęte w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków,
2) ustawy o ochronie przyrody:
   a) Obszar Chronionego Krajobrazu „Góra Krzyżowa” (Uchwała Nr 35/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Wałbrzychu z dnia 28 października 1981 r. w sprawie utworzenia na terenie województwa Wałbrzyskiego parków krajobrazowych i obszarów Chronionego Krajobrazu – Dz.Urz. z dn. 09.11.1981 Nr 8, poz. 46; Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Góra Krzyżowa" - Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 10 grudnia 2008 r. Nr 317, poz. 3936). Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Szczególnej ochronie podlegają zbiorowiska roślinne: bluszcz pospolity, barwinek pospolity, rojnik pospolity, naparstnica zwyczajna, lilia złotogłów, mannia fragrans, rogownica drobna, rogownica drobnokwiatowa, irga zwyczajna, ligustr pospolity, złocień baldachogroniasty, peręcówka orzęsiona, przytulia pachnąca, gajowiec żółty, szczyr trwały, miodunka ćma, konwalia majowa, możylinek trójnerwowy, przylaszczka pospolita, zawilec gajowy, a także drzewostan: dąb, buk, modrzew, grab, klon, lipa, jesion, świerk, sosna;
   b) pomniki przyrody ożywionej (tabela poniżej) oraz część obszaru gminy znajduje się w granicach

Tabela Nr 13 Pomniki Przyrody

Lp.	Gatunek	Miejscowość	Obwód (cm).	Miejsce występowania
1.	Lipa	Strzegom	400	Aleja Wojska Polskiego - przy Straży Pożarnej
2.	Grab	Jaroszów	300	W ogrodzie obok stawu przy pałacu
3.	Cis	Strzegom	78-118	W parku miejskim 300 m od ZSZ
4.	Klon Jawor	Strzegom	240	W parku przedszkolnym 15 m od ul.Parkowej
5.	Klon Srebrzysty	Strzegom	357	W parku miejskim
6.	Tulipanowiec	Goczałków górny	300	W parku prywatnym obok pałacu
7.	Dąb Szypułkowy	Strzegom	350	W parku przy ul. Parkowej, park przedszkolny
8.	Klon	Żółkiewka	260	W parku prywatnym

9.	Klon	Strzegom	310	W parku przy ul.Parkowej, park przedszkolny
10.	Buk Zwyczajny	Żelazów	330	W parku pałacowym PSK
11.	Buk Zwyczajny	Żelazów	320	W parku prywatnym
12.	Buk Zwyczajny	Strzegom	426	W parku miejskim obok dworca
13.	Buk Zwyczajny	Żelazów	310	W parku pałacowym PSK
14.	Platan	Bartoszówek	460	W parku PGR
15.	Platan	Strzegom	440	W parku przy ul.Parkowej
16.	Świerk Pospolity	Żółkiewka	300	W parku prywatnym
17.	Kasztanowiec	Strzegom	400	W parku przy ul.Parkowej
18.	Platan	Żółkiewka	450	W parku prywatnym
19.	Platan	Żółkiewka	450	W parku prywatnym
20.	Buk Zwyczajny	Strzegom	250	W parku przy ul. Parkowej
21.	Topola	Strzegom	400	Przy Szkole Podstawowej Nr 6
22.	Aleja Klonowo Brzozowa	Strzegom	-	Park od ul. Dolnej do PKS-u
23.	Aleja Kasztanowa	Strzegom	-	Od ul. Czerwonego Krzyża do Paderewskiego

Źródło: Urząd Miejski w Strzegomiu

- ustawy Prawo górnicze i geologiczne – tereny udokumentowanych złóż, zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium,
- ustawy Prawo wodne – są to oznaczone na rysunku studium:

• obszary zagrożenia i ryzyka powodziowego dla rzeki Strzegomki i Pełcznicy,

• obszary szczególnego zagrożenia powodzią rz. Strzegomki, Pełcznicy i Wierzbiaka oznaczone na rysunku kierunków studium,

• tereny ochrony ujęć wód podziemnych, dla których ustanowione zostały strefy ochronne:

- ujęcia komunalnego w Olszanach, decyzją ROŚ.6341.40.2014 Starostwa Powiatowego w Świdnicy z dnia 29.08.2014 r.,
- ujęcia w Rusku, decyzją ROŚ.6341.29.2014 Starostwa Powiatowego w Świdnicy z dnia 30.06.2014 r.,
- ujęcia w Żelazowie, decyzją ROŚ.6341.29.2014 Starostwa Powiatowego w Świdnicy z dnia 30.06.2014 r.,

Ponadto fragment gminy objęty jest strefą ochronną ujęcia wody powierzchniowej w Przybkowie dla miasta Legnicy ustanowioną decyzją (znak OŚ.III.6210-2/56/95) Wojewody Legnickiego z dnia 28.08.1995 r.

Gmina Strzegom jest miejscem migracji i żerowania ptaków oraz nietoperzy. Obszary te oznaczone są na rysunku studium jako: obszary wysokiego ryzyka lokalizacji elektrowni wiatrowych (zagrożone-kat.II) oraz obszary dużego ryzyka lokalizacji elektrowni wiatrowych (niebezpieczne-kat.III).

Uwarunkowania rozdziału uległy zmianie w zakresie udokumentowanych złóż surowców mineralnych oraz aktualizacji obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w związku z wejściem w życie nowych map zagrożenia powodziowego w dniu 23.10.2020 r.

W roku 2021 rozszerzono granice udokumentowanego złoża Wieśnica. Gmina ma obowiązek zaktualizować granice udokumentowanych złóż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w terminie 2 lat. Zmiana studium zgodnie z uchwałą intencyjną dotyczy wyłącznie części tekstowej studium, dlatego brak jest możliwości dokonania zmiany w ww. zakresie.

Uaktualnienie rysunku studium o rozszerzone granice udokumentowanego złoża oraz zmiany przebiegu granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zostanie przeprowadzone osobną zmianą studium, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pozostałe ustalenia rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze gminy nie ma obszarów istotnych zagrożeń geologicznych.

Ustalenia rozdziału nie uległy zmianie.

11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Na obszarze gminy Strzegom w rejonie wsi: Olszany, Rusko i Żelazów stwierdzono występowanie wód podziemnych, eksploatowanych obecnie dla potrzeb zaopatrzenia w wodę miasta Strzegom (Olszany) oraz zaopatrzenie wsi na obszarze całej gminy.
Istotne uwarunkowania wiążą się także z istniejącymi zasobami naturalnymi. Na obszarze gminy występują i są wydobywane kopaliny pospolite. Największe złoża granitów występują w Strzegomiu, Grabinie, Granicznej, Żółkiewce, Kostrzy i Rogoźnicy.
W okolicach Jaroszowa, Ruska, Godzieszówka, Tomkowic i Stanowic występują surowce ogniotrwałe, natomiast w okolicach Grochotowa, Stanowic i Olszan występują złoża kopalin pospolitych.
Istnieją również możliwości przyszłej eksploatacji surowców na obszarach tzw. perspektywicznych zlokalizowanych w sąsiedztwie już eksploatowanych i udokumentowanych złóż.
Ochrona złóż mineralnych na obszarze gminy stanowi ograniczenie dla rozwoju innych inwestycji, które mogłyby utrudniać przyszłą eksploatację złóż.

Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o wzrost eksploatacji surowców naturalnych wiąże się jednak z ingerencją w środowisko przyrodnicze. Dotyczy to przede wszystkim rzeźby terenu, gruntów rolnych, wód powierzchniowych, wód głębinowych, a także powietrza atmosferycznego.

W roku 2021 rozszerzono granice udokumentowanego złoża Wieśnica. Gmina ma obowiązek zaktualizować granice udokumentowanych złóż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w terminie 2 lat. Zmiana studium zgodnie z uchwałą intencyjną dotyczy wyłącznie części tekstowej studium, dlatego brak jest możliwości dokonania zmiany w ww. zakresie.
Uaktualnienie rysunku studium o rozszerzone granice udokumentowanego złoża zostanie przeprowadzone osobną zmianą studium, zgodnie z przepisami oddzielnymi.

12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Gmina Strzegom jest największym w Polsce obszarem zasobów i eksploatacji skał granitowych oraz glin ogniotrwałych. Zlokalizowane tu przedsiębiorstwa działają w oparciu o Prawo górnicze i geologiczne w miejscach gdzie zostały ustanowione obszary i tereny górnicze.

Szczegółowy wykaz obszarów i terenów górniczych występujących w gminie Strzegom, opracowany został na podstawie materiałów uzyskanych z zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytut Badawczego (http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web).

Wykaz obszarów i terenów górniczych występujących w gminie Strzegom:

- Surowce skalne – granity, gliny ogniotrwałe, kruszywa naturalne:

Tabela

Lp.	Nazwa złoża	Kod złoża	Obszar górniczy	Nr decyzji	Organ wydający	Termin ważności decyzji	Kopalina główna	Pow. złoża (w ha)	Pow. terenu górniczego (w ha)	Pow. obszaru górniczego (w ha)	Kierunek rekultywacji
1	Barcz I	7068	Barcz II	309/98	Wojewoda - UW w Wałbrzychu	2014-04-29	Kamienie drogowe i budowlane - granit	2.580	28.990	2.970	nie określono
2	Borów	1009	Borów II	250/93	Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych	2018-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	48.587			nie określono
3	Borów 17	5782	Borów 17	24/97	Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych	2022-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	12.376	121.600	25.410	nie określono
4	Borów I - kam.49	5636	Borów III - kamieniołom nr 49	21/2015	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2035-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	7.230			nie określono
5	Borów I - kam.49 A	5719	Borów I kam. 49A/II	32/2012	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2037-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	3.220			nie określono
6	Goczałków	1048	Nowy Goczałków	11/99	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2019-03-11	Kamienie drogowe i budowlane - granit	13.961			nie określono
7	Grabina Śląska-Kam. 15/27	1031	Grabina Śląska I	9/97	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2047-05-07	Kamienie drogowe i budowlane - granit	10.873	82.040	11.650	nie określono
8	Graniczna	1024	Graniczna	DGwk/LP/487 -1892/2000	Minister Środowiska	2020-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	43.240	191.650	57.610	nie określono
9	Graniczna II	6445	Graniczna IIB	27/2016	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2044-08-30	Kamienie drogowe i budowlane - granit	5.060			nie określono
10	Graniczna III	6960	Graniczna III	4/97	Wojewoda - UW w Wałbrzychu	2020-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	2.595	2.390	61.320	nie określono
11	Grochotów	6444	Brak aktualnych obszarów górniczych				Kruszywa naturalne - piasek	4.100			rolniczy
12	Grochotów I	10071									
13	Kazimierz (Godziszówek-T.)	1100	Brak aktualnych obszarów górniczych				Surowce kaolinowe	94.500			nie określono

14	Kostrza	1025	Kostrza IIIA	1/2014	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2014-02-24	Kamienie drogowe i budowlane - granit	4.490			nie określono
15	Kostrza-Jerzy	6647	Brak aktualnych obszarów górniczych	OS.VI.7530-423/97	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	1997-06-30	Kamienie drogowe i budowlane - granit	2.330			nie określono
16	Kostrza Jerzy-Wschód	10382	Brak aktualnych obszarów górniczych	3/E/2008	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2014-04-10	Kamienie drogowe i budowlane - granit	2.300			nie określono
17	Kostrza - Piekiełko	5480	Kostrza - Piekiełko I	230/93	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2033-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	8.431	61.770	3.760	nie określono
18	Kostrza-Wanda	9571	Kostrza - Wanda	10/E/2003	Wojewoda Dolnośląski	2053-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	9.146			nie określono
19	Kostrza I-Kam.46	6591									
20	Kostrza-Lubicz	10353	Kostrza-Lubicz	1/E/2007	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2032-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	4.961			nie określono
21	Międzyrzecze	1761	Brak aktualnych obszarów górniczych				Kruszywa naturalne - piasek ze żwirem	66.400			nie określono
22	Morawa	1050	Morawa III	8/E/2009	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2049-08-11	Kamienie drogowe i budowlane - granit	22.020	107.740	43.520	nie określono
23	Morawa-Wschód	13756	Morawa-Wschód	4/E/2016	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2036-03-02	Kamienie drogowe i budowlane - granit	9.800			nie określono
24	Morów II	1027	Morów II	2/97	Wojewoda - UW w Wałbrzychu	2020-01-13	Kamienie drogowe i budowlane - granit	15.424	18.330	109.600	nie określono
25	Rogoźnica	1028	Brak aktualnych obszarów górniczych	SR.IV.7212-86/2005	Wojewoda Dolnośląski	2005-09-12	Kamienie drogowe i budowlane - granit	54.838			nie określono
26	Rogoźnica	4078	Brak aktualnych obszarów górniczych				Kruszywa naturalne				nie określono
27	Rogoźnica-Las	5873	Rogoźnica - Las I	8/2004	Wojewoda Dolnośląski	2029-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	8.831	14.070	104.040	nie określono
28	Rogoźnica-Południe	6731	Brak aktualnych obszarów górniczych	OŚ.VI.8513-158/96	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	1996-02-19	Kamienie drogowe i budowlane - granit	7.620	81.280	8.430	nie określono
29	Rogoźnica-Północ	16226	Rogoźnica - Północ	27/2013	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2035-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	22.178			nie określono

30	Rusko-Jaroszów	509	Jaroszów I	86/93	Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych	2030-12-31	Gliny ogniotrwałe	89.360			nie określono
31	Strzegom	14378	Strzegom	18/E/2010	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2035-12-31	Kamienie drogowe i budowlane - granit	12.300			nie określono
32	Strzegom-Artur	12146	Strzegom-Artur	2/E/2009	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2059-03-12	Kamienie drogowe i budowlane - granit	15.640			nie określono
33	Strzegom-Graniczna	704	Brak aktualnych obszarów górniczych								
34	Strzegom Kamieniołom nr 18	1029	Żbik II-1	12/E/2015	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2065-12-09	Kamienie drogowe i budowlane - granit	7.920			nie określono
35	Strzegom Kamieniołom 25/26	1030	Żbik I - 2	26/95	Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych	2015-06-27	Kamienie drogowe i budowlane - granit	17.600			nie określono
36	Strzegom II	15213	Strzegom II	DM-G.I.7422.153. 2011.JB	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2041-09-07	Kamienie drogowe i budowlane - granit	6.160			nie określono
37	Wieśnica	1026	Wieśnica II	5/2017	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2036-12-31		15.250	214.170	16.690	nie określono
38	Żółkiewka I	705	Brak aktualnych obszarów górniczych								
39	Żółkiewka I	1034	Żółkiewka I	24/95	Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych	2045-06-26	Kamienie drogowe i budowlane - granit	16.408			nie określono
40	Żółkiewka II	1033	Brak aktualnych obszarów górniczych					9.170			
41	Żółkiewka III	601	Andrzej II-3	13/E/99	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2046-01-22	Kamienie drogowe i budowlane - granit	11.540	84.540	11.100	nie określono
42	Żółkiewka IV	10080	Żółkiewka IV	3/E/2005	Wojewoda Dolnośląski	2035-04-05	Kamienie drogowe i budowlane - granit	6.596			nie określono
43	Żółkiewka-Wiatrak	1032	Żółkiewka - Wiatrak II	10/E/2011	Marszałek Województwa Dolnośląskiego	2027-11-14		13.830			nie określono

Obszar górniczy „Jaroszów I", złoże „Rusko – Jaroszów" – złoże glin ogniotrwałych wraz z kopalinami towarzyszącymi: węglem brunatnym i kruszywem naturalnym. Powierzchnia złoża wynosi ok. 89 ha. Surowce ze złoża eksploatowane są metodą odkrywkową w wyrobisku wgłębnym kopalni „Stanisław", systemem zabierkowym z równoległym oraz częściowo wachlarzowym postępem frontu robót, wielopiętrowo. W pobliżu znajduje się duży zakład przeróbczy. W kopalni wydobywa się głównie wysokogatunkowe gliny charakteryzujące się ogniotrwałością na poziomie 1650 – 1790°C. Dopuszcza się –

zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi – gospodarowanie odpadami wydobywczymi. Po zakończeniu eksploatacji oraz w przypadku zaniechania eksploatacji dopuszcza się następujące kierunki rekultywacji:

- rekultywacja w kierunku wodno-rolnym;
- rekultywacja w kierunku gospodarczym – przemysłowym – lokalizacja elektrowni fotowoltaicznej (jako obszar lokalizacji elektrowni fotowoltaicznej o dopuszczalnej mocy przekraczającej 100kW oznaczony symbolem PE).

- Kruszywa naturalne:

Obszar górniczy „Grochotów I", złoże „Grochotów I" w Stanowicach. Kopaliną są złoża mieszanek żwirowo - piaskowych. Złoże zlokalizowane obok złoża „Grochotów". Jest eksploatowane systemem ścianowym i ścianowo – zabierkowym.

Ustalenia rozdziału nie uległy zmianie w zakresie mającym związek i wpływ na zakres wprowadzonych zmian. Obowiązujące studium uchwalone zostało w roku 2020 r., ustalenia rozdziału uznano za aktualne dla celu wprowadzonych korekt w kierunkach.

13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

System komunikacji i infrastruktury technicznej przedstawiono w ppkt 2.1 opracowania.

Ustalenia rozdziału nie uległy zmianie.

14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020, przyjętego uchwałą Nr XLVIII/1622/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r. i opublikowanego w Dz. Urz. Woj. Doln. Z dnia 22 maja 2014 r., poz. 2448 na terenie gminy Strzegom ujęto następujące zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- O znaczeniu krajowym:
  - Zadanie pn.: „Kamienne Piekło KL Gross-Rosen II – projekt Pomnika Zagłady w Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy" wpisane na Listę rezerwową projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013,
  - Zadanie pn.: „Modernizacja linii kolejowej nr 137 Kędzierzyn – Koźle – Legnica" ujęte w Zestawieniu inwestycji zawartych w Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych na lata 2010-2013,

- O znaczeniu wojewódzkim:
  - Zadanie pn.: „Kamienne Piekło KL Gross-Rosen I" – projekt konserwatorsko – budowlany na terenie Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy wpisany do interaktywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 (inwestycja zrealizowana),
  - Zadanie pn.: „Budowa obwodnicy Strzegomia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 374 i DK 5" ujęte w Wykazie zadań przewidzianych do finansowania w ramach limitów zobowiązań określanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (obecnie zadanie wycofane z aktualnej Wieloletniej Prognozy Finansowej),
  - Zadanie pn.: „Przebudowa drogi wojewódzkiej ne 374 na odcinku od skrzyżowania z ul. Wodną do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2888 w m. Świebodzice" ujęte w Wykazie zadań przewidzianych do finansowania w ramach limitów zobowiązań określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (zadanie zrealizowane),
  - Zadanie pn.: „Meliroacje PROW 2007-2013 – Szymanowski Potok – odbudowa koryta potoku gm. Strzegom i Dobromierz" ujęte w Wykazie zadań przewidzianych do finansowania w ramach limitów zobowiązań

określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (obecnie zadanie wycofane z aktualnej Wieloletniej Prognozy Finansowej),

- Zadanie pn.: „Zbiornik Czechy" ujęte w wykazie planowanych obiektów małej retencji wodnej 2006-2015 – ujęty w Programie Małej Retencji Wodnej w Województwie Dolnośląskim został przyjęty Uchwała Nr LIX/896/2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 października 2006 r. (obecnie zadanie w kompetencji RZGW Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie),
- Zadanie pn.: „Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa dolnośląskiej sieci szkieletowej" zawarte w Interaktywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 (inwestycja zrealizowana),
- Zadanie pn.: „Instalacja do mechaniczno-biologicznego przekształcania odpadów (lokalizacja: Rusko 66, 58-120 Jaroszów) ujęte w wykazie planowanych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (inwestycja zrealizowana),
- Zadanie pn.: „Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (lokalizacja: Rusko 66, 58-120 Jaroszów) ujęte w wykazie planowanych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (inwestycja zrealizowana).

Na terenie Gminy Strzegom planowane są również inne, ponadlokalne zadania inwestycyjne, nie ujęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020, a zawarte w dokumentach zatwierdzanych przez samorząd wojewódzki bądź administrację rządową:

- „Budowa obwodnicy Strzegomia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 374 i drogi krajowej nr 5" – ujęte na liście projektów drogowych, w Planie inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych we środków EFRR 2014-2020 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 4709/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28.12.2017r.),

- „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 374 na odcinku od m. Świebodzice do drogi krajowej nr 5 w m. Strzegom" – ujęte na liście projektów drogowych, w Planie inwestycji transportowych o znaczeniu regionalnym w województwie dolnośląskim realizowanych we środków EFRR 2014-2020 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 4709/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28.12.2017r.),

- „Rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Legnica – Dzierżoniów" – lista projektów RPO objętych Krajowym Programem Kolejowym do 2023 r. (Uchwała Ne 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23.11.2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku).

Zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej i zwiększenie retencji wód, w szczególności poprzez podejmowania działań zgodnych z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym – PZRP (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry – Dz. U. 2016 poz. 1938). W regionie wodnym Środkowej Odry, dla gminy Strzegom zapisano, że ryzyko powodziowe pochodzi przede wszystkim od rzek: Wierzbiak (zlewnia Kaczawy) oraz Strzegomki i Pełcznicy (zlewnia Bystrzycy). Na potrzeby PZRP wyznaczono obszary problemowe tzw. HotSpoty, które wyodrębniono na podstawie analizy rozkładu przestrzennego zagrożenia i ryzyka powodziowego, analizując rozkład integrowanego ryzyka powodziowego. Obszary te sklasyfikowano wg 5-cio stopniowej skali ryzyka: bardzo wysoki, wysoki, umiarkowany, niski, bardzo niski. W zlewni Bystrzycy, na terenie gminy Strzegom wyodrębniono jeden obszar problemowy – HotSpot Strzegom z wysokim i bardzo wysokim poziomem zintegrowanego ryzyka powodziowego. Wynika to ze zwartej zabudowy budynków mieszkalnych, obiektów użyteczności publicznej i infrastruktury drogowej na obszarach w sąsiedztwie rz. Strzegomki oraz zbyt małej przepustowości jej koryta.

W Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym wskazane zostały do realizacji na lata 2016-2021 następujące zadania mające na celu polepszenie ochrony przed powodzią miasta i gminy Strzegom:

- w ramach inwestycji strategicznych (planowanych do wdrożenia w cyklu planistycznym 2016-2021) - koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Strzegom – opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego,

- w ramach inwestycji buforowych (realizacja może rozpocząć się w I cyklu planistycznym; w kolejnych cyklach niezbędne będzie wdrażanie kolejnych działań utrzymaniowych i technicznych, których realizacja możliwa będzie dopiero po weryfikacji skuteczności działań zrealizowanych do 2021 r.) – inwestycje pn. „Szymanowski Potok w gm. Strzegom i Dobromierz" – proponowana jest odbudowa koryta potoku w km 0+000-5+500, wyrównania niwelety dna, umocnienia koryta kiszką faszynową oraz odbudowa obiektów komunikacyjnych i innych oraz budowa kanału ulgi.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036, dla terenu gminy Strzegom ustalono:

❖ zadania:

• K8 - Prace przygotowawcze: prace na linii kolejowej nr 137 Kędzierzyn Koźle Kamieniec Ząbkowicki - Legnica wraz z elektryfikacja,
• K29 - Zwiększenie przepustowości wybranych linii kolejowych poprzez optymalizację urządzeń sterowania ruchem kolejowym i układów stacyjnych: prace na linii nr 137 wraz z odbudową mijanki na szlaku Jawor - Legnica,
• K44 - Parowa - odbudowa koryta potoku gm. Strzegom i Dobromierz,
• K63 - Szymanowski Potok - odbudowa koryta potoku gm. Strzegom i Dobromierz,
• K88 - Koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego m. Strzegom. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego,
• K142 - Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mata retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich,
• K312 - Budowa drogi ekspresowej S5 na odcinku Sobótka (S8) - Bolków (S3),
• KW3 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 137 na odcinku Legnica - Dzierżoniów,
• W49-Modernizacja instalacji MBP, Rusko 66, 58-120 Jaroszów,
• W77- Budowa kwatery II na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Rusko 66, 58-120 Jaroszów
• W106-Rekultywacja kwatery II a (Rusko 66).

❖ *ujęte zostały następujące postulowane inwestycje:*
• Inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego,
• modernizacja lub przebudowa linii 110 kV: S-226/S-224S215/S216/5219 relacji R-Świebodzice - R-Grab.

❖ *ujęte zostały m.in. następujące postulaty:*
• budowa obwodnicy Strzegomia,
• przebudowa drogi wojewódzkiej nr 374 na odcinku od m. Świebodzice do drogi krajowej nr 5 w m. Strzegom,
• rewitalizacja linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom - Marciszów,
• utrzymanie rezerwy terenowej dla rewitalizacji linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom-Malczyce,
• udrożnienie dodatkowych kolejowych ciągów wywozowych z Dolnego Śląska: Strzegom/Strzegom Międzyrzecze-Roztoka - Marciszów,
• utrzymanie rezerwy terenowej dla rewitalizacji linii kolejowej nr 302 na odcinku Strzegom - Malczyce w celu połączenia ciągu wywozowego kruszyw z potencjalnym portem w Malczycach.

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa) wymogła przygotowanie map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP), które zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 ze zm.) odpowiedzialny jest Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały opracowane w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu.

Zakres map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, został przedstawiony na załączniku graficznym – kierunki zagospodarowania.

Uwarunkowania rozdziału uległy zmianie w zakresie zmiany przebiegu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w związku z wejściem w życie nowych map zagrożenia powodziowego w dniu 23.10.2020 r. Zmiana studium zgodnie z uchwałą intencyjną dotyczy wyłącznie części tekstowej, dlatego brak jest możliwości dokonania zmiany w ww. zakresie.

Uaktualnienie rysunku studium o zmiany przebiegu granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zostanie przeprowadzone oddzielną zmianą studium.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Wizja Gminy Strzegom

Zgodnie ze Strategia Rozwoju Gminy Strzegom 2030 (Uchwała Nr 65/18 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 27 września 2018 r.), wizją gminy jest:

Strzegom inteligentna gmina inwestująca w ludzi i infrastrukturę, wykorzystująca lokalne zasoby i dążąca do podniesienia poziomu i jakości życia mieszkańców w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

W oparciu o rozpoznanie uwarunkowań, a w szczególności:

1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania terenu, ładu przestrzennego, stanu środowiska charakteryzującego stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
2) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, warunków i jakości życia mieszkańców, zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
3) potrzeb i możliwości rozwojowych gminy, stanu prawnego gruntów, występowania obiektów i terenów chronionych, występowania złóż kopalin oraz zasobów wód, występowania terenów górniczych,
4) infrastruktury technicznej, w tym systemów komunikacji, funkcjonowanie gospodarki ściekowej, energetycznej i gospodarki odpadami,
5) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych określonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego,
6) wnioski do studium złożone na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez mieszkańców gminy oraz zainteresowane instytucje, a także informacje składane na podstawie art. 11 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium,

ustalono kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Studium ustala rodzaj i strukturę zagospodarowania przestrzennego gminy na okres perspektywiczny w zakresie zagospodarowania i przeznaczenia terenu, w szczególności:

- zachowanie i rozwój wykształconych podstawowych funkcji dla poszczególnych obszarów oraz jednostek osadniczych:
  - rozwój miasta Strzegomia jako wielofunkcyjnego ośrodka mieszkaniowego, przemysłowego i usługowego – centrum gminy,
  - zachowanie i aktywizacja obecnej funkcji rolniczo – przemysłowej i mieszkaniowej we wsiach: Żółkiewka, Graniczna, Rusko, Jaroszów,
  - rozwój jednostek osadniczych na terenach o przewadze funkcji rolniczej z uzupełniającą funkcją mieszkaniową tj. Wieśnica, Żółkiewka, Goczałków Górny, Bartoszówek, Żelazów, Godzieszówek, Tomkowice, Graniczna, Stawiska, Modlęcin, Olszany, Stanowice, Grochotów, Morawa, Skarżyce,
  - utrzymanie dodatkowej funkcji usługowej w Rogoźnicy i Stanowicach,

- modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego

Wynikiem opisanych działań projektowych jest - w zakresie możliwym wynikającym z przeprowadzonych analiz i bilansów:

- przyrost terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno – usługową (głównie na obszarze miasta) oraz rozszerzenie wachlarza możliwości inwestycyjnych na tych terenach,
- umożliwienie lokalizacji inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii – głównie instalacje fotowoltaiczne,
- powiększenie terenów leśnych, głównie w wyniku rekultywacji terenów pokopalnianych i nieużytków,

- zagospodarowanie obszarów wymagających przekształceń i rehabilitacji tj. zespołów pałacowo – folwarcznych i byłych ośrodków produkcji rolnej.

3. Wytyczne ogólne

Obecne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom zachowuje wykształconą historycznie strukturę przestrzenną gminy obejmującą miasto Strzegom oraz wiejskie jednostki osadnicze, umożliwiając ich rozwój terytorialny oraz lokalizację nowych funkcji przyczyniających się do ich rozwoju.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy ustala funkcjonowanie elementów struktury funkcjonalno – przestrzennej w obszarze całej gminy oraz ustala sposób i warunki zagospodarowania poszczególnych jej obszarów.

Ustalenia tekstowe studium dotyczące obszaru całej gminy formułowane są w korelacji z rysunkiem studium – kierunki zagospodarowania przestrzennego w skali 1:10 000.

Na rysunku „Zmiany studium…" zastosowano jednolitą kolorystykę, bez rozróżnienia na obszary projektowane oraz obszary istniejące. Należy je traktować łącznie, ponieważ ustalenia dla nich są jednolite.

Obszary i strefy funkcjonalne, zarówno projektowane jak i istniejące, wskazane na rysunku studium, w ramach określonych funkcji, należy rozpatrywać jako tereny brutto. Oznacza to, że w ramach określonych funkcji na etapie realizacji planów miejscowych, mogą znaleźć się inne funkcje o charakterze uzupełniającym, wyodrębnione jako osobne tereny, takie jak elementy układu komunikacyjnego – drogi, dojścia, dojazdy, parkingi i garaże, obiekty infrastruktury technicznej czy funkcji uzupełniających oraz zieleń, zbiorniki wodne, funkcje sportowo-rekreacyjne, obiekty małej architektury, funkcje o charakterze publicznym. W takim wypadku zgodność planu miejscowego z niniejszym studium zostaje zachowana.

Jednocześnie należy uwzględnić pozostałe ustalenia zawarte w niniejszym Studium, w szczególności z zakresu ochrony przyrody oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Na obszarze gminy nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych na podstawie przepisów odrębnych. Nie wskazuje się również obszarów scaleń i podziałów w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Plany miejscowe są sporządzane sukcesywnie – w miarę potrzeb – w związku z czym odstępuje się od wyznaczenia takich obszarów w „Zmianie Studium…".

- Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, za zgodne z ustaleniami niniejszego Studium uznaje się:
- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu i obiektów z nim związanych, niezależnie od docelowego kierunku zagospodarowania wskazanego w niniejszym Studium, przy czym za dotychczasowy sposób użytkowania uznaje się użytkowanie zgodne z ewidencją gruntów i budynków, wydanymi pozwoleniami na budowę oraz zgłoszonymi właściwemu organowi zmianami sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części; dotyczy to także pozostawienia w użytkowaniu leśnym oraz rolnym terenu;
- korygowanie przebiegu granic sąsiadujących ze sobą obszarów funkcyjnych z tolerancją ± 50 m, rozumiane jako ustalanie przeznaczenia terenu (lub jego części) zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego przewidzianymi w Studium dla sąsiedniego obszaru funkcyjnego, przy czym za sąsiedni obszar funkcyjny uznaje się obszar bezpośrednio przylegający, styczny przynajmniej w jednym punkcie lub położony po przeciwnej stronie drogi rozdzielającej obszary funkcyjne;
- w przypadku ustalenia więcej niż jednej funkcji wiodącej mogą one występować w dowolnych proporcjach oraz samodzielnie,
- korygowanie minimalnych i maksymalnych parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w Studium dla poszczególnych obszarów funkcyjnych, w dostosowaniu do stanu istniejącego w obrębie danego obszaru funkcyjnego lub sąsiedniego obszaru funkcyjnego;
- korygowanie wskazanych na rysunku Studium przebiegów drogowych połączeń komunikacyjnych oraz zmiana kategorii drogi bez konieczności prowadzenia połączenia w określonym na rysunku Studium przebiegu, przy czym dopuszcza się również odstąpienie od umieszczania tych połączeń komunikacyjnych w planach;
- ograniczenie w planie miejscowym funkcji możliwych wg Studium do wprowadzenia;
- odpowiednio zmniejszenie bądź zwiększenie ustalonych parametrów dla terenów na etapie sporządzania planów miejscowych (np. zmniejszenie wysokości zabudowy, max. intensywności zabudowy, max. powierzchni zabudowy,

max. ilości kondygnacji, itp.; zwiększenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, min. intensywności zabudowy, ilości miejsc parkingowych, itp.);

- *ustalona w studium maksymalna wysokość zabudowy nie dotyczy budowli technologicznych i infrastruktury technicznej; dla których dopuszcza się w planach miejscowych ustalanie innej wysokości z zachowaniem warunków przepisów odrębnych i zasad ochrony zabytków,*
- wydzielanie w planie miejscowym (jako odrębnych terenów) niezbędnych elementów towarzyszących, takich jak: zieleń urządzona i izolacyjna, drogi, place, parkingi, obszary sportowo-rekreacyjne oraz publiczne, zbiorniki wodne, oraz obiekty i sieci infrastruktury technicznej i melioracji wodnych, jako odrębnych terenów, w ramach określonego w Studium obszaru;
- o ile nie naruszy to przepisów odrębnych - dopuszczanie w granicach wszystkich wyznaczanych w planie terenów lokalizacji:
    - urządzeń budowlanych zapewniających możliwość użytkowania obiektów budowlanych zgodnie z przeznaczeniem określonym w planie (m.in. przyłącza i urządzenia instalacyjne, przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki),
    - sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
    - obiektów gospodarczych i garażowych,
    - ścieżek rowerowych,
    - obiektów małej architektury,
    - zieleni,
    - terenowych urządzeń sportowych i rekreacyjnych, takich jak place zabaw i boiska, obiekty usług publicznych – np. świetlice wiejskie;
- uwzględnianie zmian w gminnej ewidencji zabytków, rejestrze zabytków, w szczególności wpisów i skreśleń obszarów i obiektów odpowiednio z ewidencji i rejestru zabytków, korekt przebiegów stref ochrony konserwatorskiej;
- uwzględnianie zmian w zakresie objęcia obiektów i obszarów prawnymi formami ochrony przyrody, w szczególności wpisów i skreśleń wymienionych obszarów i obiektów z odpowiednich rejestrów i wykazów, korekt stref ochronnych;
- uwzględnianie ustanowionych granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, wynikających z przepisów odrębnych, przy czym dopuszcza się możliwość ustalania zakazów zabudowy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikających ze szczegółowo przeprowadzonej analizy uwarunkowań, oraz granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią aktualnych w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- dopuszcza się możliwość realizacji inwestycji celu publicznego w granicach wszystkich obszarów, stosownie do potrzeb mieszkańców gminy,
- dopuszcza się w granicach wszystkich obszarów możliwość zachowania w planach miejscowych dotychczasowego użytkowania, utrzymania istniejących funkcji, parametrów i wskaźników zabudowy i zagospodarowania,
- dopuszcza się w granicach wszystkich obszarów możliwość przekształcenia w użytkowanie rolnicze oraz leśne w planach miejscowych,
- sporządzanie planu miejscowego obejmującego swymi granicami mniejszą powierzchnię, niż powierzchnia wyznaczonego w Studium obszaru funkcyjnego,
- dopuszcza się zalesianie terenów rolniczych.
- dopuszcza się na terenie całej gminy lokalizowanie:
    - urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł o mocy nieprzekraczającej 500 kW na całym obszarze gminy i miasta, z wyłączeniem energii wiatrowej.
    - wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych, o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1000 kW zlokalizowanych na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki,
    - urządzeń fotowoltaicznych innych niż wolnostojące.

- w przypadku zmiany przepisów odrębnych w zakresie maksymalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, dopuszcza się ich stosowanie w zakresie lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł nie wymagających ustalenia w studium ich rozmieszczenia wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu,
- wyznacza się obszary do lokalizowania odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 KW.

4. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

Wyróżniono następujące formy zagospodarowania przestrzennego tj.: łącznie obszary zainwestowane i projektowane pod zainwestowanie, obszary przyrodniczo czynne (z zakazem zabudowy) oraz obszary przeznaczone pod urządzenia i obiekty komunikacji oraz infrastruktury technicznej.

Ze względu na specyfikę gminy wyróżniono obszary górnictwa odkrywkowego w powiązaniu z występowaniem złóż mineralnych.

W studium uwzględniono również tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów szczególnych.

Na obszarze gminy Strzegom nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

1) obszary zainwestowane i projektowane pod zainwestowanie:

a) Obszar zabudowy śródmiejskiej (AUC):

Funkcja wiodąca: zabudowa mieszkaniowa (wielorodzinna i jednorodzinna), zabudowa usługowa (komercyjna i publiczna),
Na dz. 727 i 728 obr. 1 na terenie m. Strzegom dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy poniżej ~~100~~ 500 kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 100% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 0% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy:
    - w obrębie 3 miasta Strzegom: 6 kondygnacji nadziemnych oraz 18m,
    - w pozostałych obrębach miasta Strzegom: 8 kondygnacji nadziemnych oraz 25m,
    - z zastrzeżeniem, że dla obszarów objętych ochroną konserwatorską (historyczny układ urbanistyczny – ośrodek miejski wpisany do rejestru zabytków pod numerem 417 decyzją z dnia 12.02.1957r., historyczny układ urbanistyczny – przedmieścia z XVIII w., XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową poprzemysłową ujęty w gminnej ewidencji zabytków oraz układ przestrzenny Grabiny ujęty w w/w ewidencji): 5 kondygnacji nadziemnych,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 8,0;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb - minimalna ilość miejsc postojowych, minimalną i maksymalną wysokość budynków, kąt nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie w nawiązaniu do istniejącej zabudowy,
- zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.*

b) obszar zabudowy mieszkaniowej (M)

Funkcja wiodąca: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Na terenach wiejskich dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej. Dopuszcza się lokalizację usług (publicznych i komercyjnych).

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 85% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 15% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy w granicach miasta:

- w obrębie 3 miasta Strzegom: 6 kondygnacji nadziemnych oraz 18m,
- w pozostałych obrębach miasta Strzegom: 8 kondygnacji nadziemnych oraz 25m,
- z zastrzeżeniem, że dla obszarów objętych ochroną konserwatorską (historyczny układ urbanistyczny – ośrodek miejski wpisany do rejestru zabytków pod numerem 417 decyzją z dnia 12.02.1957r., historyczny układ urbanistyczny – przedmieścia z XVIII w., XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową poprzemysłową ujęty w gminnej ewidencji zabytków oraz układ przestrzenny Grabiny ujęty w w/w ewidencji): 5 kondygnacji nadziemnych.

– maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy dla terenach wiejskich: 3 kondygnacje nadziemne oraz ~~12~~ *15* m, *dla obiektów związanych z produkcją rolniczą w tym silosów dopuszczą się przekraczanie ustalonej wysokości z zachowaniem warunków przepisów odrębnych i ochrony zabytków.*
– dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
– intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 7,0;
– minimalna ilość miejsc postojowych: na 1 mieszkanie – 1,0; dla usług liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;
– minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: 500 m^2,
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie bliźniaczym: 400 m^2,
  - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie szeregowym: 250 m^2,
– w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku,
– w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
– zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zabudowy mieszkaniowej*, garaży, parkingów lub zespołów parkingów, centrów handlowych i zabudowy usługowej.

c) Obszar zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU)

Funkcja wiodąca: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa usługowa (komercyjna i publiczna).

Dopuszcza się lokalizację funkcji gospodarki odpadami oraz produkcyjnej związanej z prowadzoną już działalnością, której dokładna lokalizacja zostanie wskazana, w zależności od potrzeb na etapie sporządzania planu miejscowego.

Ustalenia szczegółowe:

– maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 85% powierzchni działki.
– minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 15% powierzchni działki,
– maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy w granicach miasta:
  - w obrębie 3 miasta Strzegom: 6 kondygnacji nadziemnych oraz 18m,
  - w pozostałych obrębach miasta Strzegom: 8 kondygnacji nadziemnych oraz 25m,
  - z zastrzeżeniem, że dla obszarów objętych ochroną konserwatorską (historyczny układ urbanistyczny – ośrodek miejski wpisany do rejestru zabytków pod numerem 417 decyzją z dnia 12.02.1957r., historyczny układ urbanistyczny – przedmieścia z XVIII w., XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową poprzemysłową ujęty w gminnej ewidencji zabytków oraz układ przestrzenny Grabiny ujęty w w/w ewidencji): 5 kondygnacji nadziemnych.

– maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy na terenach wiejskich: 3 kondygnacje nadziemne oraz 12m,
– dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
– intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 7,0;
– minimalna ilość miejsc postojowych: na 1 mieszkanie – 1,0; dla usług liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;

- minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usługowej: 500 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie bliźniaczym: 400 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie szeregowym: 250 m^2,
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb - minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
- zakazuje się
    - *na terenach zabudowy mieszkaniowej* lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zabudowy mieszkaniowej*, garaży, parkingów lub zespołów parkingów, centrów handlowych i zabudowy usługowej,
    - *lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, na terenach zabudowy usługowej,*

d) Obszar zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW)

Funkcja wiodąca: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Dopuszcza się lokalizację usług (publicznych i komercyjnych ~~*z wyłączeniem usług związanych z obróbką kamienia*~~) oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 80% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy w granicach miasta:
    - w obrębie 3 miasta Strzegom: 6 kondygnacji nadziemnych oraz 18m,
    - w pozostałych obrębach miasta Strzegom: 8 kondygnacji nadziemnych oraz 25m,
    - z zastrzeżeniem, że dla obszarów objętych ochroną konserwatorską (historyczny układ urbanistyczny – ośrodek miejski wpisany do rejestru zabytków pod numerem 417 decyzją z dnia 12.02.1957r., historyczny układ urbanistyczny – przedmieścia z XVIII w., XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową poprzemysłową ujęty w gminnej ewidencji zabytków oraz układ przestrzenny Grabiny ujęty w w/w ewidencji): 5 kondygnacji nadziemnych.

- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy na terenach wiejskich: 4 kondygnacje nadziemne oraz 15m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 2;
- minimalna ilość miejsc postojowych: na 1 mieszkanie – 1; dla usług liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;
- minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usługowej: 500 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie bliźniaczym: 400 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie szeregowym: 250 m^2,
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb - minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu,

– w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
– zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjne i zabudowy mieszkaniowejj.*

e) Obsza zabudowy wiejskiej (ZW)

Funkcje wiodące: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa zagrodowa, usługi, zabudowa produkcyjna, zabudowa związana z produkcją rolniczą.
~~*Dla działki nr 4 obr. Skarżyce ustala się zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej.*~~

Ustalenia szczegółowe:
– maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 80% powierzchni działki.
– minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20% powierzchni działki,
– maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: 4 kondygnacje nadziemne oraz 15m,
– maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy związanej z produkcją: 22m,
– maksymalna wysokość noworealizowanej pozostałej zabudowy: 3 kondygnacje nadziemne oraz 15m, *dla obiektów związanych z produkcją rolniczą w tym silosów dopuszczą się przekraczanie ustalonej wysokości z zachowaniem warunków przepisów odrębnych i ochrony zabytków,*
– dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
– intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 2;
– minimalna ilość miejsc postojowych: na 1 mieszkanie – 1,0; dla usług liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;
– minimalna powierzchnia nowowydzielanej działki budowlanej (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym):
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie wolnostojącym, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usługowej: 500 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie bliźniaczym: 400 m^2,
    - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w układzie szeregowym: 300 m^2,
– w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
– w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
– zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz chowu lub hodowli zwierząt.*

f) Obszar zabudowy zagrodowo – usługowej (RMU)

Funkcja wiodąca: zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna i wielorodzinna), zabudowa zagrodowa, zabudowa usługowa, nieuciążliwa produkcja, obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.
Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy poniżej ~~*100*~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji.

Obszary te swoim zasięgiem ukształtowaną zabudowę zespołów pałacowo - folwarcznych, objętych ochroną konserwatorską oraz inne zespoły zabudowy związane z obsługą produkcji rolnej. W związku z tym parametry zabudowy należy dostosować do uwarunkowań konserwatorskich oraz istniejącego zagospodarowania. Nowo realizowana zabudowa nie może być wyższa niż istniejące zabudowania,
– zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz chowu lub hodowli zwierząt.*

g) Obszar usług (U)

Funkcja wiodąca: zabudowa usługowa (usługi komercyjne i publiczne).
Dopuszcza się:

- lokalizację funkcji mieszkaniowej,
- Lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy poniżej ~~100~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską,

Ustalenia szczegółowe:
- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 85% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 15% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 15m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 4,5;
- minimalna ilość miejsc postojowych: dla usług oraz obiektów produkcyjnych liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
- zakazuje się lokalizacji *nowych* inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zabudowy mieszkaniowej*, garaży, parkingów lub zespołów parkingów, centrów handlowych i zabudowy usługowej.

h) Obszar usług publicznych (UP)

Funkcja wiodąca: usługi publiczne.

Dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych oraz przekształcenie istniejących usług publicznych na usługi komercyjne.

Obszary te obejmują istniejące obiekty usług publicznych (szkoły, przedszkola, kościoły, hale sportowe, boiska, urządzenia sportowe i rekreacyjne, obiekty kulturowe i rozrywkowe, baseny, świetlice, remizy strażackie, itp.).

Dopuszcza się:
- lokalizację funkcji mieszkaniowej,
- Lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy poniżej ~~100~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską,

Ustalenia szczegółowe:
- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 85% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 15% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 15m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 3,5;
- minimalna ilość miejsc postojowych: dla usług oraz obiektów produkcyjnych liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości usług;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
- zakazuje się lokalizacji *nowych* inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej*.

i) Obszar usług sportu i rekreacji (US)

Funkcja wiodąca: usługi sportu i rekreacji.

Dopuszcza się lokalizację usług publicznych, usług komercyjnych, obiektów towarzyszących (np. świetlice, zaplecza socjalne, zaplecze biurowe, itp.).

Dopuszcza się:

- Lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy powyżej ~~*100*~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 70% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 30% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 15m,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 1,8;
- minimalna ilość miejsc postojowych: dla usług liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości obiektów sportu i rekreacji;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
- zakazuje się lokalizacji *nowych* inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz parków rozrywki.*

j) Obszar zabudowy usługowo-produkcyjnej (U/P)

Funkcje wiodące: zabudowa usługowa oraz ~~*nieuciążliwa*~~ produkcja ~~*tj.*~~ nie powodująca emisji hałasu, emisji pyłów i gazów oraz promieniowania elektro-magnetycznego, zanieczyszczenia wody oraz gleby ponad standardy określone w przepisach dotyczących ochrony środowiska dla poszczególnych funkcji terenów.

Dopuszcza się:

- lokalizację funkcji mieszkaniowej,
- lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – elektrowni fotowoltaicznej – o mocy powyżej (oraz mniejszej) ~~*100*~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską,
- na obszarach wskazanych na rysunku dopuszcza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- działalność związaną z gospodarką odpadami, której dokładna lokalizacja zostanie wskazana w zależności od potrzeb gminy Strzegom na etapie sporządzania planu miejscowego,

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona: 95% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 5% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: ~~***18***~~ ***20*** m, ~~*dla obiektów technologicznych 25m,*~~
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 4,5;
- minimalna ilość miejsc postojowych: dla usług i obiektów produkcyjnych liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości obiektów;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- ~~zakazuje się lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać na środowisko.~~

k) Obszar produkcji i usług (P/U)

Funkcja wiodąca: produkcja, składy, magazyny i usługi.

Zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej.

Dopuszcza się:

- lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy powyżej (oraz mniejszej) ~~*100*~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji, poza terenami położonymi w obszarach objętych ochroną konserwatorską,
- lokalizację obiektów związanych z gospodarką odpadami,
- na obszarach wskazanych na rysunku dopuszcza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- działalność związaną z gospodarką odpadami, której dokładna lokalizacja zostanie wskazana w zależności od potrzeb gminy Strzegom na etapie sporządzania planu miejscowego,
- w zakresie terenu zlokalizowanego w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Międzyrzecze" - lokalizację eksploatacji złoża kruszywa naturalnego w obrębie Międzyrzecze.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 95% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 5% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: ~~*20*~~ *25* m, ~~*dla obiektów technologicznych 30m*~~,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 1,8;
- minimalna ilość miejsc postojowych: dla usług i obiektów produkcyjnych liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości obiektów sportu i rekreacji;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,

l) Obszar produkcji energii – fotowoltaika (PE)

Funkcja wiodąca: Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – elektrowni fotowoltaicznej – o mocy przekraczającej ~~*100*~~ *500* kW wraz z niezbędną infrastrukturą oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

Granica obszaru jest tożsama z granicami strefy ochronnej dla tego obszaru.

m) Obszar górniczej eksploatacji powierzchniowej (PG)

Funkcja wiodąca: górnicza eksploatacja powierzchniowa

Dopuszcza się lokalizację usług, produkcji, zakładów przeróbczych, składowisk i magazynowania związanej z wydobyciem oraz obiektów socjalnych, administracyjnych, biurowych niezbędnych do funkcjonowania.

Dopuszcza się:

- *lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy powyżej 500 kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji,*

n) Obszar obsługi rolnictwa (RU)

Funkcja wiodąca: obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkaniowej.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 80% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 15m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 2;

- minimalna ilość miejsc postojowych: na 1 mieszkanie – 1,0; dla obsługi produkcji liczba miejsc postojowych powinna być określona indywidualnie w planach miejscowych w zależności od rodzaju i wielkości;
- w planach miejscowych precyzuje się – w zależności od potrzeb – minimalną i maksymalną wysokość budynków, stopień nachylenia dachu, usytuowanie budynku względem drogi w danym terenie zależnie od wysokości budynków istniejących,
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt,
- zakazuje się lokalizacji *nowych* przedsięwzięć mogących zawsze *znacząco* oddziaływać na środowisko, *z wyłączeniem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, oraz chowu lub hodowli zwierząt.*

o) Obszary rolnicze (R)

Funkcja wiodąca: grunty rolne w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dopuszcza się lokalizację:

- funkcji związanych z obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych *oraz zabudowy zagrodowej,*
- *infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, bocznic kolejowych.*

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna powierzchnia zabudowy i utwardzona 80% powierzchni działki.
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20% powierzchni działki,
- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 15 m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- intensywność zabudowy: minimalna – 0, maksymalna – 1;
- w przypadku lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasów zaleca się stosowanie ogrodzeń umożliwiających migrację małych zwierząt.

p) Obszar cmentarza (ZC)

Funkcja wiodąca: Istniejące i projektowane cmentarze zgodnie z przepisami odrębnymi.

Należy zachować strefy ochronne wynikające z przepisów odrębnych w zakresie możliwości lokalizacji inwestycji w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Dopuszcza się lokalizację kaplic, spalarni, kolumbarium, obiektów małej architektury. W przypadku zaprzestania pochówku i wyłączenia cmentarza z użytkowania dopuszcza się zmianę przeznaczenia tego terenu na tereny zieleni urządzonej (ZP) – z zachowaniem przepisów odrębnych.

q) Obszar zieleni urządzonej (ZP)

Funkcja wiodąca: zieleń urządzona, izolacyjna.

Dopuszcza się lokalizację:

- terenowych obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- dojścia i dojazdy,
- parkingi,
- urządzeń ochrony akustycznej wzdłuż ciągów komunikacyjnych (dróg i kolei),
- przeznaczenie 30% obszaru pod inne usługi niż sportu i rekreacji - wówczas obowiązują parametry zabudowy jak w lit. g)

Tereny przylegające do ciągów komunikacyjnych można włączyć do terenów przyległych przeznaczonych pod zabudowę. Teren ten należy wówczas wyłączyć z zabudowy (np. poprzez linię zabudowy).

r) Obszar ogrodów działkowych (ZD)

Funkcja wiodąca: ogrody działkowe zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się przekształcenie terenów na obszar mieszkaniowo-usługowy (MU) – wówczas obowiązują ustalenia określone w lit. c).

Dopuszcza się lokalizację:

- *dojść i dojazdów,*
- *parkingów, zabudowy garażowej.*

s) Lasy, dolesienia i zadrzewienia (ZL)

Funkcja wiodąca: lasy w rozumieniu przepisów odrębnych, dolesienia oraz zadrzewienia.

Ustalenia szczegółowe:

- nie przewiduje się zmiany przeznaczenia terenów na cele nierolne i nieleśne,
- gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzania lasów,
- dopuszcza się możliwość częściowego przeznaczenia kompleksów leśnych na cele rekreacyjno- wypoczynkowo-sportowe (ścieżki zdrowia, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe,
- dopuszcza się prowadzenie sieci napowietrznej i podziemnej infrastruktury technicznej, stacji transformatorowych, masztów telekomunikacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- dopuszcza się prowadzenie utwardzonych dróg dojazdowych (gospodarczych).

t) Obszary obsługi komunikacji samochodowej (KS)

Funkcja wiodąca: obiekty i obszary obsługi komunikacji samochodowej – parkingi, garaże, stacje diagnostyczne, stacje obsługi pojazdów, stacje benzynowe, myjnie samochodowe.
Dopuszcza się przekształcenie garaży na usługi.

Ustalenia szczegółowe:

- maksymalna wysokość noworealizowanej zabudowy: 7m,
- dachy o dowolnym układzie połaci i pokryciu,
- pozostałe parametry zabudowy należy określić w planie miejscowym

u) Obszary infrastruktury technicznej (IT)

Funkcja wiodąca: obszary i obiekty infrastruktury technicznej (oczyszczalnie ścieków – K, rozdzielnia elektroenergetyczna – E, stacje redukcyjno – pomiarowe gazu – G, ujęcia wód – W, gospodarka odpadami – O. itp.).
Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – elektrowni fotowoltaicznej – o mocy powyżej (oraz mniejszej) ~~*100*~~ *500* kW, których strefa oddziaływania pokrywa się z granicami inwestycji.

v) Obszar kolei (KK)

Funkcja wiodąca: tereny kolei.
Dopuszcza się lokalizację składów, usług oraz funkcji mieszkaniowej na terenach wyłączonych z użytkowania pod funkcje wiodącą oraz zmianę przeznaczenia istniejących obiektów. W takim przypadku obowiązują ustalenia szczegółowe jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU), o której mowa w lit. c). Ponadto dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej - przede wszystkim radiokomunikacyjnej.

w) Wody powierzchniowe śródlądowe (WS)

Funkcja wiodąca: cieki i zbiorniki wodne w rozumieniu przepisów odrębnych.

5. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Obszary oraz tereny chronione przedstawiono w ppkt 2.9 opracowania.

6. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Wykaz obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską został zawarty w pkt 2.4.
Działania konserwatorskie w obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Strzegom, wpisanego do rejestru pod numerem A/2575/417 decyzją z dnia 12.02.1957 r., zmierzają do:

- zachowania historycznego układu przestrzennego, tj. rozplanowania dróg, linii zabudowy i kompozycji zieleni,

- restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów,
- konserwacji zachowanych głównych elementów układu przestrzennego, szczególnie nawierzchni,
- zachowania sposobu użytkowania gruntów,
- zachowania historycznych wnętrz urbanistycznych,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni muru i otworów oraz nawiązanie formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,
- uwzględniania istniejących już związków przestrzennych i planistycznych przy działalności inwestycyjnej,
- sukcesywnego usuwania lub przebudowy obiektów dysharmonizujących.

Działania konserwatorskie w obszarze historycznego układu urbanistycznego – zabudowa poza średniowiecznymi murami miejskimi, w większości przedmieścia XVIII, XIX w. i początków XX w. wraz z zabudową pofabryczną, zmierzają do:
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania i kompozycji zieleni, w tym przede wszystkim układu dróg, linii zabudowy, podziału działek i sposobu zagospodarowania działek,
- restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i ukształtowania brył budynków, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.
- uwzględniania istniejących już związków przestrzennych i planistycznych przy działalności inwestycyjnej,
- przyznania pierwszeństwa działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
- preferowania inwestycji, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
- ukierunkowania form zainwestowania na harmonijne wpisanie ich w otaczający krajobraz, wyłączając możliwość realizacji inwestycji dużych, wielkopowierzchniowych oraz wymagających znacznych przeobrażeń krajobrazu,
- utrzymania krajobrazu przyrodniczego związanego przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym, uwolnienia jego obszaru od elementów dysharmonizujących, rekultywowania terenów zniszczonych, a w przypadku wprowadzenia nowych elementów podnoszenia estetycznych wartości tych terenów i podkreślenia ich związku przestrzennego z historycznym założeniem urbanistycznym.

Działania konserwatorskie w obszarze historycznego układu ruralistycznego zmierzają do:
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania i kompozycji zieleni, w tym przede wszystkim układu dróg, linii zabudowy, podziału działek i sposobu zagospodarowania działek,
- restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i ukształtowania brył budynków, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej.

<u>Rejestr zabytków architektury i budownictwa</u>

Obiekty, zespoły i obszary wpisane do rejestru zabytków, objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Odnośnie obiektów zabytkowych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej.

<u>Ewidencja zabytków architektury</u>

Dla obiektów budowlanych ujętych w ewidencji zabytków architektury obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- zachować ich bryłę, kształt i geometrię dachu oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane,
- utrzymać, a w przypadku zniszczenia odtworzyć, historyczny detal architektoniczny,
- zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku, należy utrzymać lub odtworzyć oryginalną stolarkę okien i drzwi,
- w przypadku konieczności przebicia nowych otworów, należy je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku,
- stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramiczne lub tynkowe pokrycie ścian zewnętrznych; zakazuje się stosowania okładzin ściennych typu „siding",
- należy stosować historyczny rodzaj pokrycia dachowego (dachówka ceramiczna w kolorze ceglanym),
- elementy elewacyjne instalacji technicznych należy montować z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów,
- prowadzenie prac budowlanych przy obiektach zabytkowych należy poprzedzić uzyskaniem wytycznych konserwatorskich.

Dla obiektów ujętych w ewidencji zabytków a znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej dodatkowo obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref.

Stanowiska archeologiczne

W obrębie chronionych stanowisk archeologicznych, znajdujących się na terenie gminy, oraz ich bezpośrednim sąsiedztwie wszelkie zamierzenia inwestycyjne wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych.

Obszary stanowisk należy wyłączyć spod ewentualnego zalesienia.

7. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Komunikacja:

usprawnienie komunikacji kołowej poprzez jej modernizację, przebudowę oraz realizację nowych inwestycji:

- Należy zachować rezerwę terenu pod planowaną budowę obwodnicy Strzegomia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 374 i drogi krajowej nr 5 oraz południowo-zachodnie obejście Strzegomia w ciągu DW 374,
- Postulowane przez gminę obejście wsi Jaroszów,
- modernizacja i przebudowa dróg powiatowych w celu uzyskania parametrów dróg zbiorczych oraz lokalnych,
- modernizacja i budowa nowych dróg gminnych w powiązaniu z zagospodarowaniem nowych terenów,
- budowa tras rowerowych o charakterze turystycznym i rekreacyjnym wykorzystując drogi gminne, polne i leśne odpowiednio przystosowując je do ruchu rowerowego,
- wyposażenia miasta w parkingi i miejsca postojowe,
- lokalizacja stacji paliw wraz z obiektami obsługi podróżnych,
- modernizacja linii kolejowej Legnica – Jaworzyna Śląska przy jednoczesnym zwiększeniu częstotliwości i komfortu przejazdu (zwłaszcza dla potrzeb ruchu turystycznego i pracowniczego) oraz zachowanie nieczynnych linii kolejowych w celu wznowienia na nich ruchu.

Przewiduje się lokalizację lądowiska cywilnego, w obrębie Olszany.

W związku z lokalizacją projektowanego lotniska Strzegom (położonego na terenie gminy Świebodzice) część obszaru objętego Studium znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody, dlatego na etapie sporządzania planu miejscowego należy uwzględnić przepisy odrębne – w szczególności Prawo lotnicze.

Infrastruktura techniczna:

- dopuszcza się rozbudowę istniejącej sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia – 110 kV oraz budowę nowej sieci elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Mikułowa –Świebodzice;
- dopuszcza się lokalizację nowych sieci przesyłowych na terenie gminy.

8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Ze względu na pokrycie całego obszaru gminy planami miejscowymi, które zawierają również tereny przeznaczone pod inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym w studium nie określa się ich szczegółowej lokalizacji.

9. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy

Nie zgłoszono inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w programach, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

10. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 oraz obszary przestrzeni publicznej oraz obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Gmina obecnie ma całkowite pokrycie planami miejscowymi. Należy na podstawie oceny aktualności studium oraz planów miejscowych na bieżąco dokonywać aktualizacji tych dokumentów. W Studium nie wskazuje się obszarów, dla których jest obowiązkowe sporządzenie planu miejscowego.

W studium wyznaczono tereny w mieście Strzegom oraz we wsi Graniczna, na których możliwa jest lokalizacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyznacza się zakaz lokalizacji zabudowy, z wyłączeniem zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

Pod zalesienie powinny być przeznaczone tereny rolne o niskiej bonitacji gleb (klasa V i VI), o dużym nachyleniu stoków, narażone na erozję lub nieużytki.

Istniejące na obszarze gminy lasy mają charakter ochronny. Należy dążyć do utrzymania tego kierunku gospodarki leśnej oraz do powiększenia obszarów leśnych.

12. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Na obszarze gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują przepisy odrębne.

Działania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową, powinny być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

- Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (Q10%) zakazuje się lokalizacji zabudowy kubaturowej;
- Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (Q1%) dopuszcza się lokalizację zabudowy pod warunkiem, że ewentualne zmiany ukształtowania terenu oraz zabudowa nie wpłynie negatywnie na przepływ wód powodziowych raz nie podniesie ryzyka powodziowego dla istniejącej zabudowy. Dla zabudowy ustala się:
  - Zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych,
  - Obowiązek wyniesienia poziomu zerowego parteru budynku ponad poziom wód powodziowych,
  - Odsunięcie – w miarę możliwości – lokalizacji nowej zabudowy od rzeki.

  Dopuszcza się możliwość ustalania zakazów zabudowy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynikających ze szczegółowo przeprowadzonej analizy uwarunkowań.

Ponadto należy stosować materiały wodoodporne, zabezpieczać wszelkie instalacje oraz przyłączy przed uszkodzeniem w czasie zalania.
Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w przypadku stosowania innych rozwiązań niż podłączenie do sieci kanalizacyjnej, preferowanym sposobem odprowadzenia ścieków jest stosowanie bezodpływowych zbiorników, które poza szczelną konstrukcją powinny posiadać rozwiązania zabezpieczające przed zalaniem wodami powodziowymi oraz przedostawaniem się ścieków do środowiska gruntowo-wodnego. Niekorzystnym rozwiązaniem jest stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.
Należy bezwzględnie przestrzegać przepisów art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn.zm.).

W studium określa się lokalizację suchego zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Pełcznica - zbiornik Czechy.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze gminy nie wyznacza się filarów ochronnych, jednak dopuszcza się możliwość ich wyznaczenia.

14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na obszarze gminy zlokalizowany jest Pomnik Zagłady, na obszarze którego jest położone Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Obszar obozu zagłady (wpisany do rejestru zabytków pod nr A/4556/976 decyzja z dnia 9.04.1963 r.) wraz z kamieniołomem (wpisany do rejestru zabytków pod nr A/4558/1372/Wł decyzja z dnia 15.06.1992 r.) i otoczeniem podlega ochronie i opiece konserwatorskiej.

Obóz Gross-Rosen powstał w sierpniu 1940 roku jako filia KL Sachsenhausen, której więźniowie przeznaczeni byli do pracy w miejscowym kamieniołomie granitu. Pierwszy transport przybył tam 2 sierpnia 1940 roku.

1 maja 1941 roku Arbeitslager Gross-Rosen uzyskał status samodzielnego obozu koncentracyjnego. W pierwszych dwóch latach istnienia KL Gross-Rosen był małym obozem nastawionym w dalszym ciągu na obsługę kamieniołomu. Mordercza 12-godzinna praca w kamieniołomie, głodowe racje żywnościowe, brak należytej opieki lekarskiej, nieustanne maltretowanie i terroryzowanie więźniów zarówno przez załogę SS, jak i więźniów funkcyjnych powodowały duża śmiertelność, a KL Gross-Rosen był postrzegany jako jeden z najcięższych obozów koncentracyjnych.

Zasadnicza rozbudowa obozu Gross-Rosen przypada na rok 1944, zmienia się również jego charakter; obok centrali w Gross-Rosen powstają liczne filie (około 100) zlokalizowane przede wszystkim na terenie Dolnego Śląska, Sudetów i Ziemi Lubuskiej. Do największych należały obozy: AL Fünfteichen w Jelczu, 4 obozy we Wrocławiu (Breslau), Dyhernfurth w Brzegu Dolnym, Landeshut w Kamiennej Górze oraz w zespół obozów Riese zlokalizowanych w Górach Sowich.

Ogółem przez Gross-Rosen – obóz macierzysty i jego filie – przeszło około 125 000 więźniów, w tym również więźniowie nie rejestrowani, przywożenia do obozu na egzekucję, np. 2 500 radzieckich jeńców wojennych. Do najliczniejszych grup narodowościowych w kompleksie Gross-Rosen (obóz główny i jego filie) należeli Żydzi (obywatele różnych państw europejskich), Polacy oraz obywatele byłego Związku Radzieckiego. Szacunkowa liczba ofiar obozu Gross-Rosen wynosi około 40 000.

Jednym z najtragiczniejszych okresów w dziejach tego obozu była jego ewakuacja. Podczas transportów (nawet kilkutygodniowych) zginęło wiele tysięcy więźniów. Od jesieni 1943 roku do lutego 1945 roku działał na terenie KL Gross-Rosen wychowawczy obóz pracy wrocławskiego gestapo (AEL), przez który przeszło 4 200 więźniów. [źródło: https://www.gross-rosen.eu/]

15. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest kilka nieczynnych wyrobisk związanych z eksploatacją kopalin. Po zaprzestaniu działalności wydobywczej większość z nich została zrekultywowana w kierunku leśnym lub wodno-leśnym np. dawna kopalnia kaolinu.

Obszary przeznaczone do rehabilitacji to głównie zabudowa powstała przed 1945 r., która obejmuje zabudowę mieszkaniową, usługową oraz poprodukcyjną i stanowi 66,2% istniejącej na obszarze gminy zabudowy, a w szczególności tereny zabudowy centrum miasta znajdującego się w granicach historycznego układu urbanistycznego.

Do najważniejszych działań rehabilitacyjnych należą:

- porządkowanie układu przestrzennego poprzez odpowiednie zagospodarowywanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- remont lub przebudowa elewacji, fasad i dachów budynków,
- prace konserwatorskie, odnowienie fasad i dachów oraz renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu przyczyniająca się do tworzenia stałych miejsc pracy,
- remont lub przebudowa infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,
- adaptacja, przebudowa lub remonty budynków i przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem,
- rehabilitacja i zabudowywanie pustych przestrzeni publicznych, w tym remont lub przebudowa: placów, parkingów, placów zabaw dla dzieci, małej architektury, miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleń wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków,
- poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych rewitalizowanego terenu.

16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Lokalizację i granice terenów zamkniętych (terenów kolei-KK) przedstawiono w poniższej tabeli. Tereny te nie posiadają stref ochronnych. Należy jednak unikać lokalizowania zabudowy mieszkaniowej (poza już istniejącą) w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych. Preferuje się wprowadzenie zieleni na terenach graniczących z terenami kolei, jednak w taki sposób, aby nie kolidowały one z przeznaczeniem tych terenów w studium (np. pasy zieleni izolacyjnej).

W sąsiedztwie obszarów kolejowych występują ograniczenia w inwestowaniu zgodnie z przepisami odrębnymi – ustawą o transporcie kolejowym z dn. 28.03.2003r. (Dz. U. z 2017r., poz. 2117 z późn.zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dn. 07.08.2008r. (Dz. U. z 2014r., poz. 1227) w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych.

Obręb	Nr działki	Powierzchnia
Bartoszówek	171/1	1,48
Goczałków	132/1	1,3
Goczałków	132/2	1,69
Goczałków	132/3	1,04
Goczałków Górny	101	1,8
Godzieszówek	170	1,85
Godzieszówek	178	0,37
Graniczna	271	4,86
Jaroszów	233	6,39
Jaroszów	400	1,95
Jaroszów	401	1,58
Jaroszów	5,6/6	2,16
Międzyrzecze	362	1,76
Międzyrzecze	363	0,71
Międzyrzecze	364	0,23
Międzyrzecze	365	0,05
Rogoźnica	271	8,85
Stanowice	552	11,76
Tomkowice	185	4,49
Grabina Pn Nr 4	56	1,8529
Grabina Pn Nr 4	126/2	1,5406
Grabina Pn Nr 5	1/4	0,6847
Grabina Pn Nr 5	92	2,1941

Grabina Pn Nr 5	553	0,9424
Osiedle Wschód Nr 2	45	9,5809
Osiedle Wschód Nr 2	51	0,5994
Osiedle Wschód Nr 2	115	2,3137
Osiedle Wschód Nr 2	220	3,5127
Osiedle Wschód Nr 2	559	0,2201
Śródmieście nr 3	775	3,8737
Śródmieście nr 3	1031	0,9519
Śródmieście nr 3	1116	0,7298
Śródmieście nr 3	1914	0,7199
Śródmieście nr 3	2036	0,1982
Śródmieście nr 3	2177	0,5090
Śródmieście nr 3	2301	0,9174
Śródmieście nr 3	2342	0,7382

Źródło: Decyzja Nr 3 Ministra Infrastruktury I Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych

17. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Na obszarze gminy nie występują inne obszary problemowe niż omówione w powyższym tekście studium.

Tereny dla których zmienia się przeznaczenie mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy, do czasu ich faktycznej zmiany.

Tereny przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, a wymagające zgody na zmianę ich użytkowania pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu w przypadku nieuzyskana zgody.

18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej ~~*100*~~ ***500*** kW wraz z ich strefami ochronnymi

Na obszarze produkcji energii (PE), na którym dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – elektrowni fotowoltaicznej – o mocy przekraczającej ~~*100*~~ *500* kW wraz z niezbędną infrastrukturą oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi. Obszar ten oznaczony został symbolem PE. Granica obszaru jest tożsama z granicami strefy ochronnej dla tego obszaru. Do czasu zakończenia lub zaniechania eksploatacji teren ten będzie wykorzystywany w sposób dotychczasowy – w celu powierzchniowej eksploatacji glin ogniotrwałych wraz z kopalinami towarzyszącymi: węglem brunatnym i kruszywem naturalnym.

Na obszarach oznaczonych symbolami PU, P, PE, IT, *PG* oraz U/P, US, wybranych działkach z obszaru AUC dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy przekraczającej ~~*100*~~ *500* kW wraz z niezbędną infrastrukturą oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi, pod warunkiem, że granice obszarów inwestycji będą tożsame z granicami stref ochronnych dla tych obszarów.

19. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń

Celem studium było sformułowanie polityki przestrzennej Gminy Strzegom, przez ustalenie zasad rozwoju i kształtowania jej struktury w zakresie:

- umożliwienia wielofunkcyjnego rozwoju z zachowaniem zasad ładu przestrzennego i zasady zrównoważonego rozwoju,
- stworzenia odpowiednich warunków rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji,
- poprawę ładu przestrzennego oraz minimalizację sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji,

  poprawa warunków życia mieszkańców gminy,
- zwiększenie konkurencyjności obszaru gminy,

- ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- ochrony środowiska przyrodniczego,
- zapewnienie możliwości rozwoju przedsiębiorczości, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego a także potrzeby zwiększenia efektywności gospodarczej,
- wyznaczenia obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- aktualizacji studium wynikającej ze zmiany zapisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku wejściem w życie ustawy o zmianie niektórych ustaw, w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu oraz ustawa o rewitalizacji.
- wykorzystania zróżnicowanych uwarunkowań i zapewnienia zrównoważonego rozwoju Gminie Strzegom,
- studium ma służyć promocji gminy poprzez przedstawienie jej walorów, oraz możliwości inwestowania.

W studium uwzględniono wszystkie elementy zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy. Przeanalizowano szczegółowo wszystkie uwarunkowania rozwoju, dokonano analiz określających potrzeby i możliwości rozwoju gminy. Na ich podstawie, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyznaczono obszary przewidziane do urbanizacji i wskazano tereny, które w pierwszej kolejności powinny zostać przeznaczone na cele inwestycyjne. Obszary te wyznaczane są przy uwzględnieniu zarówno występujących na terytorium gminy uwarunkowań, jak i potrzeb oraz możliwości rozwojowych gminy w zakresie: zmian demograficznych, przestrzennych, możliwości finansowania nowych inwestycji oraz czynników zewnętrznych, które w najbliższej przyszłości mogą mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne i rozwój gminy Strzegom z jednoczesnym uwzględnieniem dotychczasowych dokumentów planistycznych gminy.
Charakter gminy i jej położenie określają możliwości rozwoju funkcjonalno – przestrzenne.
Czynnikami wpływającymi na rozwój są:
- warunki przyrodnicze tj. wysoka jakość gleb generująca wysoki poziom produkcji rolnej,
- występowanie surowców mineralnych głównie granitu, iłów i kaolinu, stanowiącego podstawę przemysłu wydobywczego i przetwórstwa tych surowców,
- wykształcony wielofunkcyjny ośrodek jakim jest miasto Strzegom, który posiada duże perspektywy rozwoju w oparciu o bazę surowcową, a także istniejące powiązania komunikacyjne kolejowe oraz połączenia drogowe,
- rozwój funkcji mieszkaniowej na obszarze miasta i gminy,
- rozwinięta infrastruktura techniczna w zakresie zaopatrzenia w wodę, gaz, energię elektryczną.

Zakładany rozwój warunkowany jest:
- poprawą układu komunikacyjnego, w tym planowane obejście miasta Strzegomia i wsi Wieśnica oraz obejście wsi Jaroszów,
- rozbudową sieci infrastruktury technicznej, w tym głównie sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich,
- przygotowaniem nowych terenów pod zainwestowanie - rozbudowa strefy ekonomicznej w Strzegomiu, a także przygotowanie nowych terenów pod zainwestowanie miejskie i usługi,
- rewaloryzacją istniejącej zabudowy wiejskiej, w tym przede wszystkim obiektów zabytkowych.

Ze względu na fakt, iż planowane inwestycje zlokalizowane są w granicach obszarów w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie i posiadają wymagany dostęp do drogi publicznej oraz niezbędnej infrastruktury technicznej ocenia się, że potrzeby inwestycyjne wynikające z lokalizacji nowej zabudowy, nie przekraczają możliwości finansowania przez budżet miasta. Wykonanie niezbędnych sieci komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej i społecznej będzie przebiegać etapami, w długim, 30 – letnim horyzoncie czasowym. Dodatkowo nadwyżka finansowa świadczy, że gmina pozostaje w dobrej kondycji finansowej i nie ma problemów z finansowaniem wydatków bieżących, które realizują zadania własne gminy z zakresu wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.
W niniejszym dokumencie nie przewiduje się lokalizacji nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, które wymagałyby znaczących inwestycji ze strony gminy. Przewidziane w Studium tereny zabudowy mieszkaniowej generalnie znajdują się w zasięgu istniejących sieci infrastruktury technicznej, a dostęp powinien być już zapewniony poprzez budowę przyłączy, które należą do zadań Inwestorów.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik bilansu dodatni). W związku z powyższym, w Studium nie wyznaczono terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Dla pozostałych przeznaczeń - funkcji usługowo-produkcyjnych i produkcyjnych maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumy chłonności obszarów przewidzianych pod zabudowę (wynik ujemny). W związku z powyższym, w Studium wyznaczono niewielkie tereny rozwoju zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Położone są one w obrębach Żółkiewka, Graniczna, Wieśnica i są ściśle związane z prowadzoną tam powierzchniową eksploatacją złóż surowców naturalnych. Wprowadzone nowe tereny produkcji i usług mają łączną powierzchnię 121 165 m^2 co nie wyczerpuje jeszcze potencjalnego zapotrzebowania na tego typu funkcje. Jednakże ze względu na fakt, iż obecnie nie występowały dodatkowe wnioski oraz inwestorzy nie sygnalizowali potrzeb nie wprowadzano większej ilości tych funkcji.

Istotną zmianą wprowadzoną w niniejszym dokumencie jest umożliwienie na wybranych obszarach lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii – z wyłączeniem wiatraków – o mocy przekraczającej 100 kW wraz z niezbędną infrastrukturą oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi.

Głównym celem zmiany studium jest:

- wprowadzenie w części tekstowej korekt w zakresie odnawialnych źródeł energii, poprzez dostosowanie ustaleń studium do zmienionych przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii,
- dopuszczenie na terenach eksploatacji powierzchniowej (PG), lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych) w celu umożliwienia zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych lub jako urządzenia tymczasowe, do demontażu w sytuacji rozpoczęcia eksploatacji,
- korekta ustaleń w zakresie zakazów lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze lup potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko – w związku z nieprecyzyjnymi ustaleniami obowiązującego studium,
- korekta ustaleń w zakresie gospodarki odpadami,
- dopuszczenie na terenach rolnych możliwości lokalizowania urządzeń komunikacyjnych, w tym bocznic kolejowych,
- korekty zapisów wewnętrznie nieprecyzyjnych lub odbiegających od stanu istniejącego w zakresie wysokości zabudowy na obszarach zabudowy wiejskiej (ZW) obszarach zabudowy usługowo – produkcyjnej (P/U) i obszarach produkcji i usług (P/U),
- dopuszczenia terenów komunikacji na obszarach ogrodów działkowych (ZD)

Wprowadzone zmiany mają cel regulacyjny, w zakresie ustalonych kierunków rozwoju wydzielonych obszarów, nie wprowadzają zmian w ustalonej w obowiązującym studium strukturze funkcjonalno – przestrzennej.